XVIII. évfolyam 3. szám. Ára: 1 forint 1962. január 18

Ludas Matyi

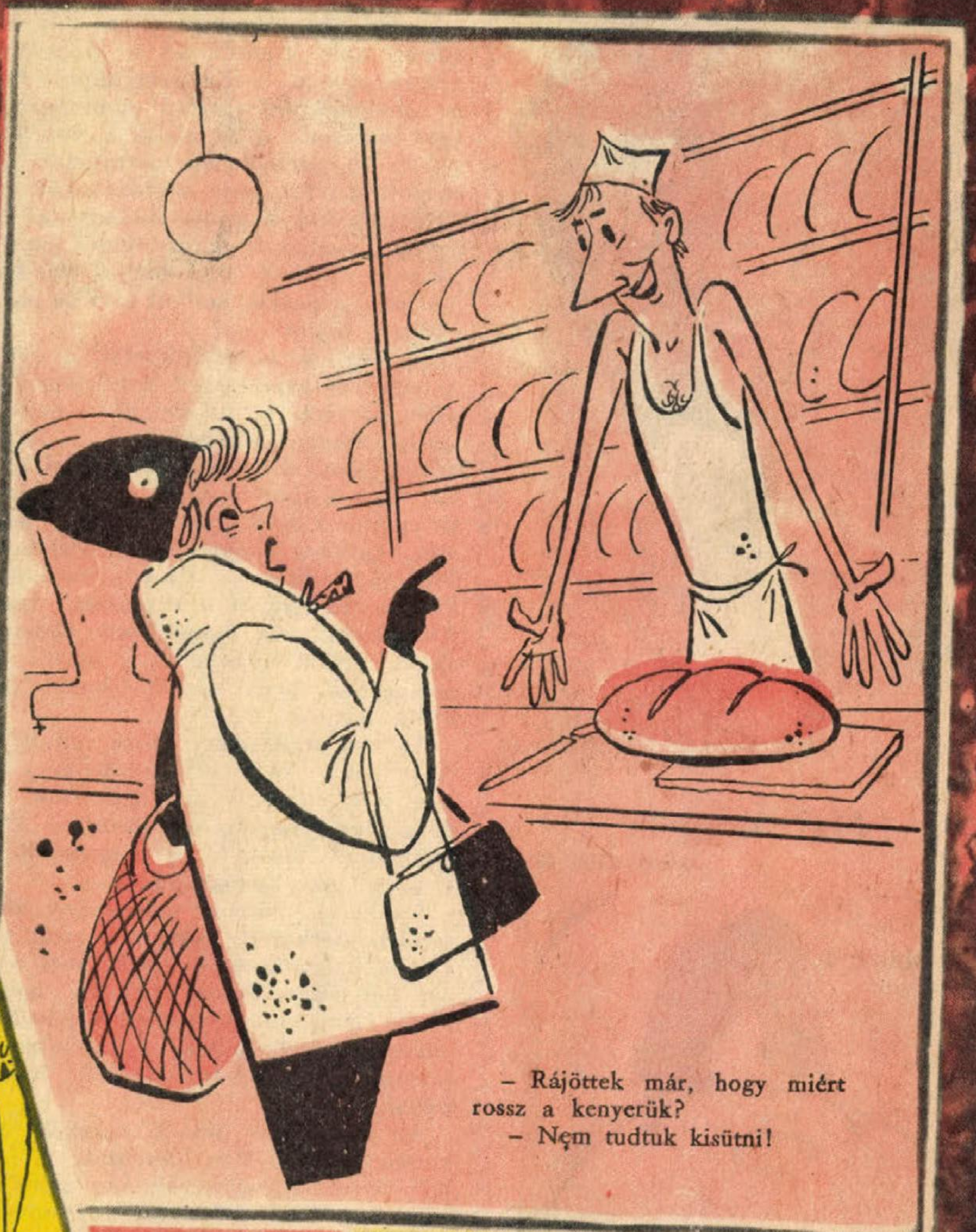

– Rájöttek már, hogy miért rossz a kenyerük?
– Nem tudtuk kisütni!

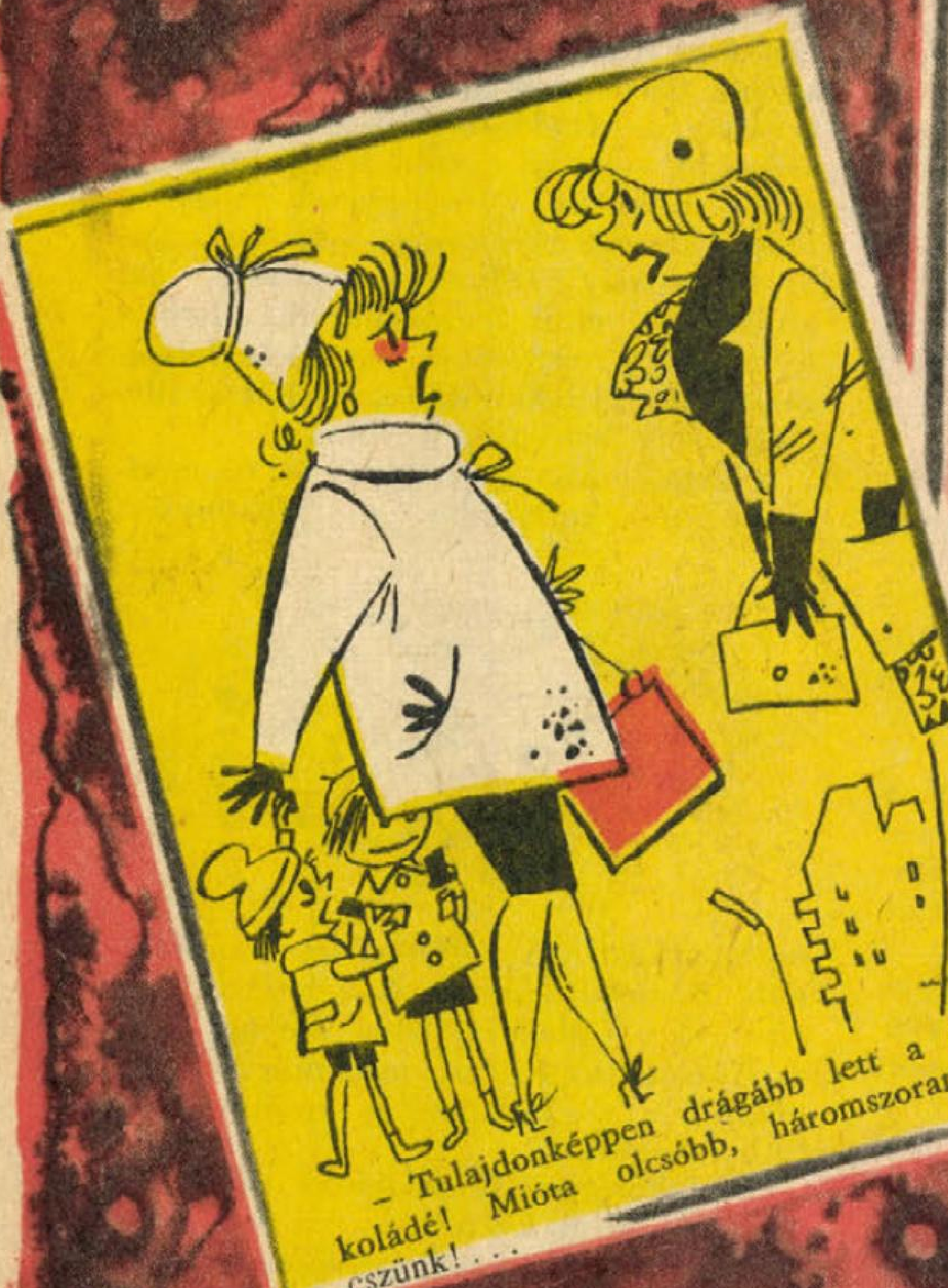

– Tulajdonképpen drágább lett a csokoládé! Mióta olcsóbb, háromszorannyit eszünk!...

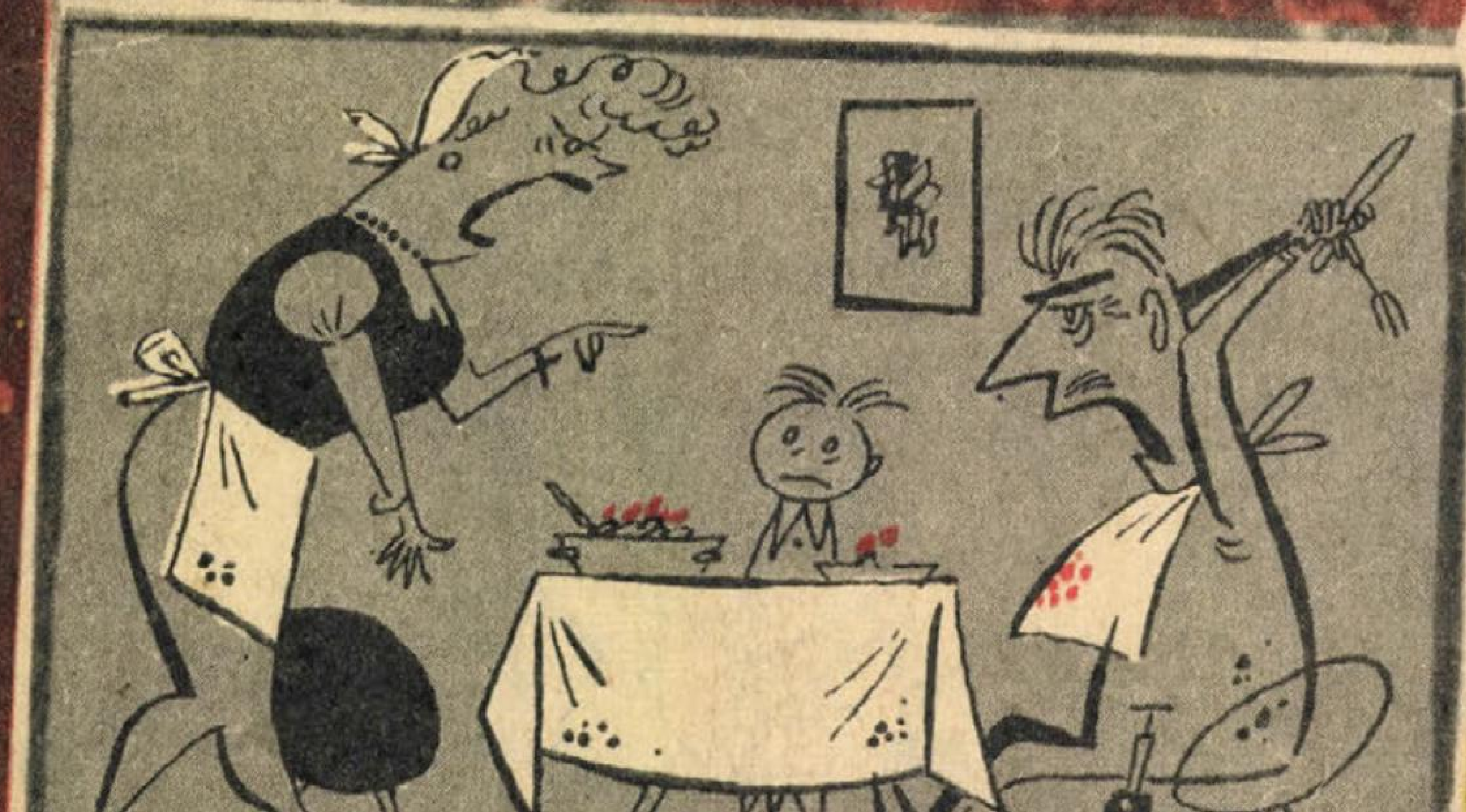

– Olyan furcsa ízű ez a pörkölt...
– Lehet, fiacskám. Hagyma helyett naranccsal csináltam...

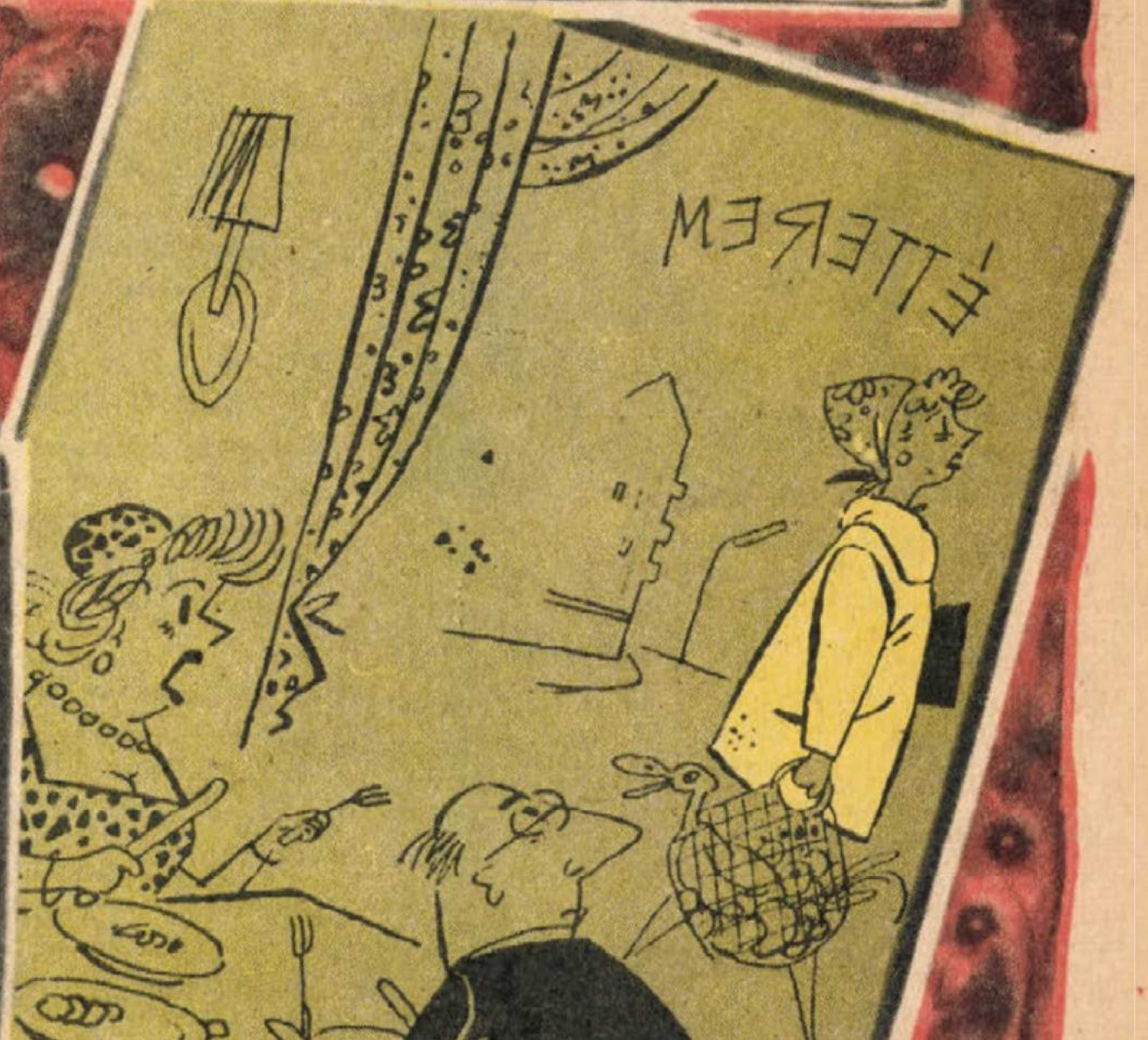

– Vajon miből telik ezeknek otthon főzni?

Toncz Tibor rajza

Közellátási revünk

A hómunkás is ember

Vasvári Anna rajza

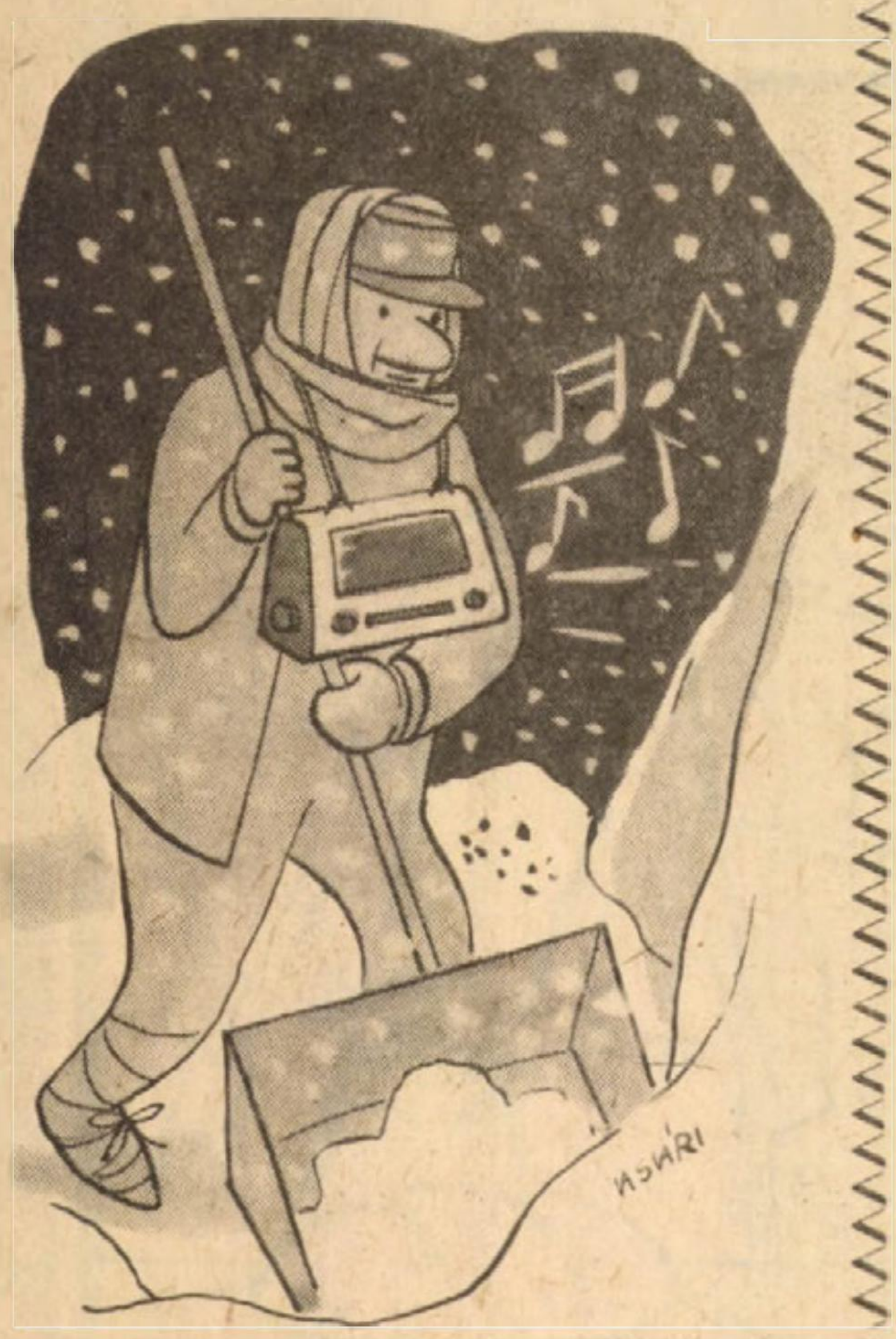

Mai Aesopus

Szegő Gizi rajza

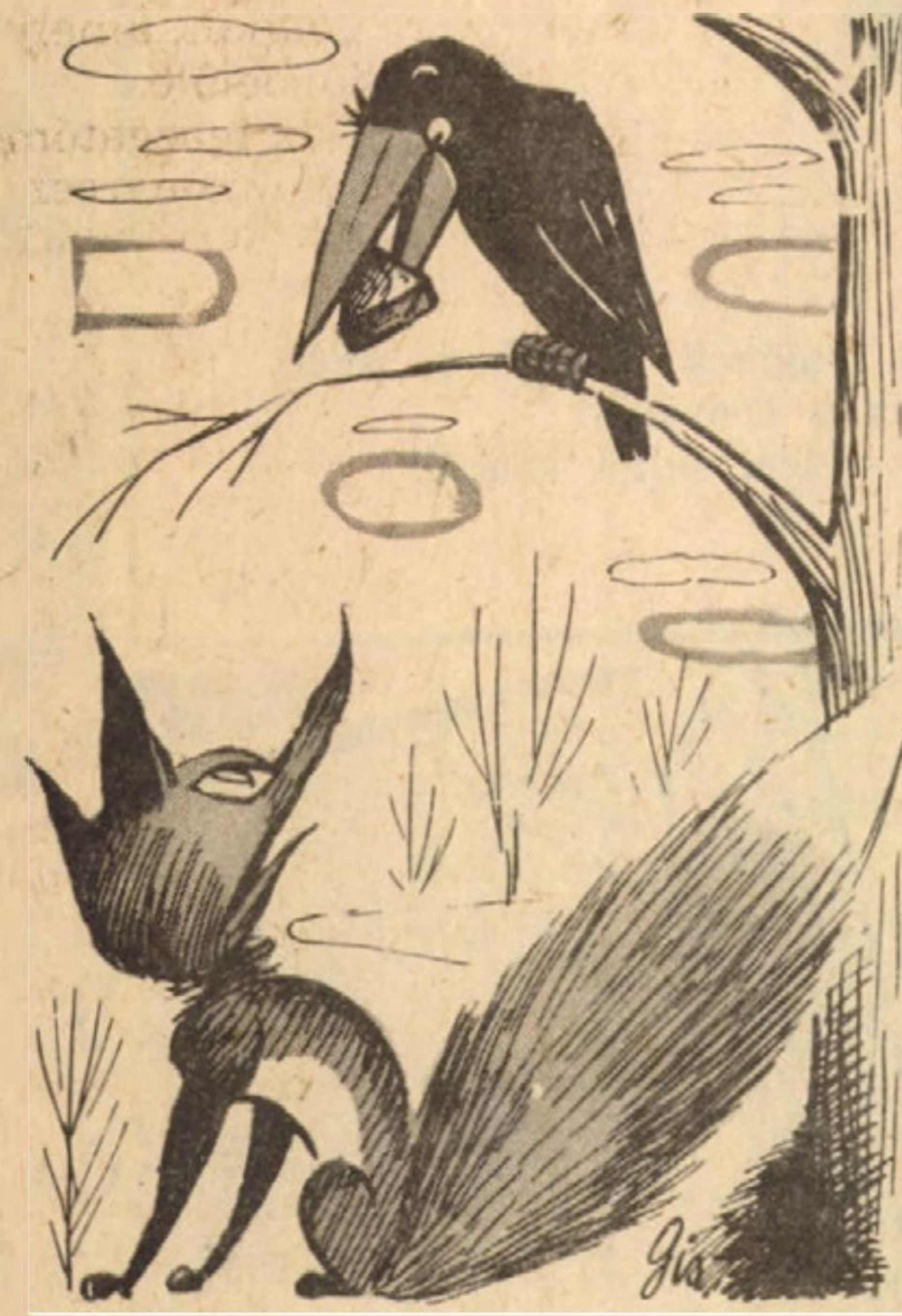

– Megint csak háromszögletű van? . . .

Utánanéztek

Nagy Gábor fiatal gépészmérnök háta mögött nem sugdolóztak a Mákonyvirt Kisgépgyárban. Szelíd, szorgalmas, derűs és mindenekelőtt jószívű embernek tartotta mindenki a kapuőrtől a vezérigazgatóig. A személyzeti osztálynak sem okozott gondot, apja segédmunkás volt, anyja alkalmi mosónő. Az egymás belügyeibe avatkozás átkos-viharos szele őt elkerülte. Védett volt, mint a Kis-Balaton, ahol a puskás embert kívülre parancsolja a tilalom.

Pár esztendeje profilírozták a gyárat. A háztartás gépesítése felé terelték a felsőbb szervek a műszakiak tehetségét. Lelkes, fiatal technikusokból és mérnökökből munkabrigád alakult azzal a céllal, hogy újjátervezik az eddigi kis villanymotorokat. A gyár termelése fellendült, külföldi megrendelésre Dél-Amerikába is szállított. — Ki adja át a gépeket? — töprengett a vezetőség. Amikor fény derült arra, hogy Nagy Gábor az angol mellett spanyolul is beszél, úgy megörültek, hogy nyulat lehetett volna velük fogatni.

Az első szállítmány útnak indult Dél-Amerikába, Nagy Gábor átadta a Mákonyvirt kisgépeit a braziloknak. Idehaza élménybeszámolót tartott a 20 000 kilométeres útról, és új megrendeléseket is hozott az aktatáskájában.

Amikor a második szállítmány átadásáról hazaérkezett, kitüntetés várta. Rögvest a kultúrterembe vitték, ahol a vezér helyettese ünnepi hangon méltatta Nagy Gábor munkásságát. A jelenlevők lelkesen megtapsolták, és minden jót kívántak az óceánt átszelő hazánkfiának.

Az ünnepséget követő szűkkörű banketten Nagy Gábor félrehívta a vezér helyettesét. Hazaérkezése óta nem sikerült négyszemközt beszélni vele, most élt az alkalommal.

— Igazgató elvtárs, a villanygépek egy része nem vált be, valószínű tervezési hiba lehet. Utána kellene nézni, mert a brazilok sokat panaszkodtak.

— Panaszkodtak? — húzta fel bal szemöldökét a vezér helyettese.

— Igen, és pótalkatrészeket kérnek.

— Hm — nyúlt poharáért, és visszament a többiekhez.

Nagy Gábor másnap egy heti szabadságra, Mátraházára utazott. A vezér helyettese pedig felkereste a fiatal tervezők munkabrigádját. Elmondta az előző napi beszélgetést, és felhívta a lelkes fiatalok figyelmét a brazilok panaszára.

— Nézzenek utána — emelte fel hangját határozottan.

— Hm . . . — mondta a munkabrigád leglelkesebb tagja, és összenézett a többiekkel.

És csakugyan utánanéztek. A Mákonyvirt több évtizedes fennállása alatt ily gyorsan utasítást még nem követtek. — Úgy látszik, a fejébe szállt ennek a Nagynak a kitüntetés — mondta az egyik, aki még ajándékkönyvet is ritkán kapott munkája elismeréséül. — Megkóstolta a nyugati levegőt, már nem tetszik neki az itthoni bableves-szag — népieskedett a másik. — Áh, az a kitüntetés, csak hagyjuk, könnyű volt neki, szép szál legényember és a minisztériumban egy elvált asszony intézi az ilyen ügyek felterjesztését — suttogta a vezérhelyettes titkárnője, akit a vezetők elsősorban azért tartottak, hogy a nőügyek árnyéka se vetődjön rájuk. — Meg ez az angol, spanyol beszéd is, na jobb, ha nem bolygatjuk. Proli-gyerek hogy a fenébe tanulta volna meg — fontoskodott a tervosztály helyettes vezetője, aki anyanyelvével is hadilábon állt olyannyira, hogy negyedévi jelentését feleségének adta át lektorálásra, mielőtt az illetékeseknek benyújtotta volna.

A rágalomária naponta új és új motívumokkal kottázódik a Mákonyvirt irodaházában. A vezérhelyettes rendkívüli osztályértekezlet összehívását tervezi Nagy Gábor ügyében. De úgy érzi, a teljes dokumentáció még nincs együtt, tehát vár az „utánanézés" újabb leleplező adataira.

A Mákonyvirt munkájának megkönnyítésére adtuk közre ezt a kis tudósítást. Ha az olvasók közül valakinek észrevétele és bejelentenivalója lenne a szóbanforgó ügyben, úgy írásban jelentse. Cím: *Mákonyvirt Kisgépgyár, Budapest, Irigység utca 13.*

Tóth János

Gépesített konyha

Balázs-Piri Balázs rajza

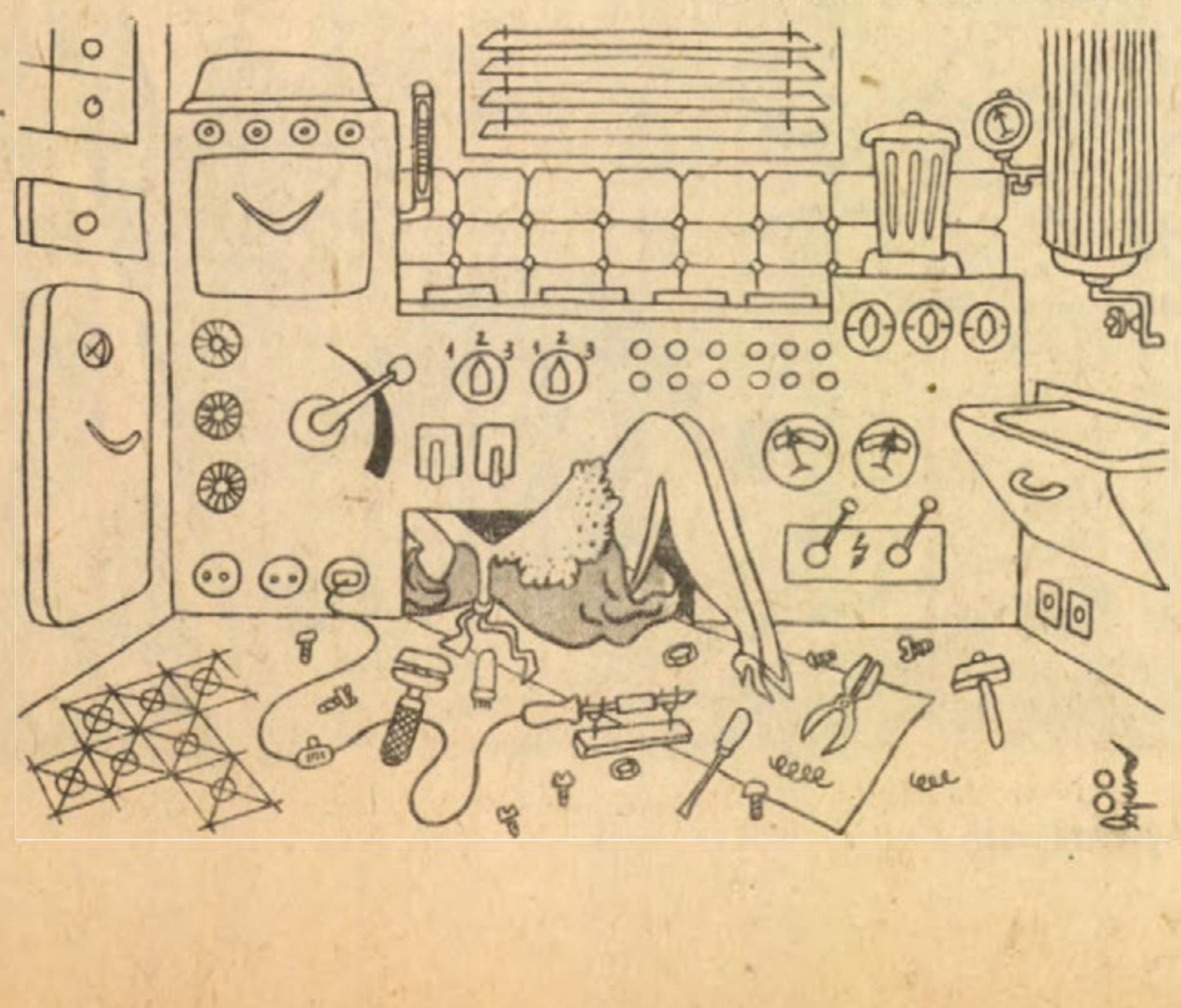

Vigyázat! Kezdő!

Várnai György rajza

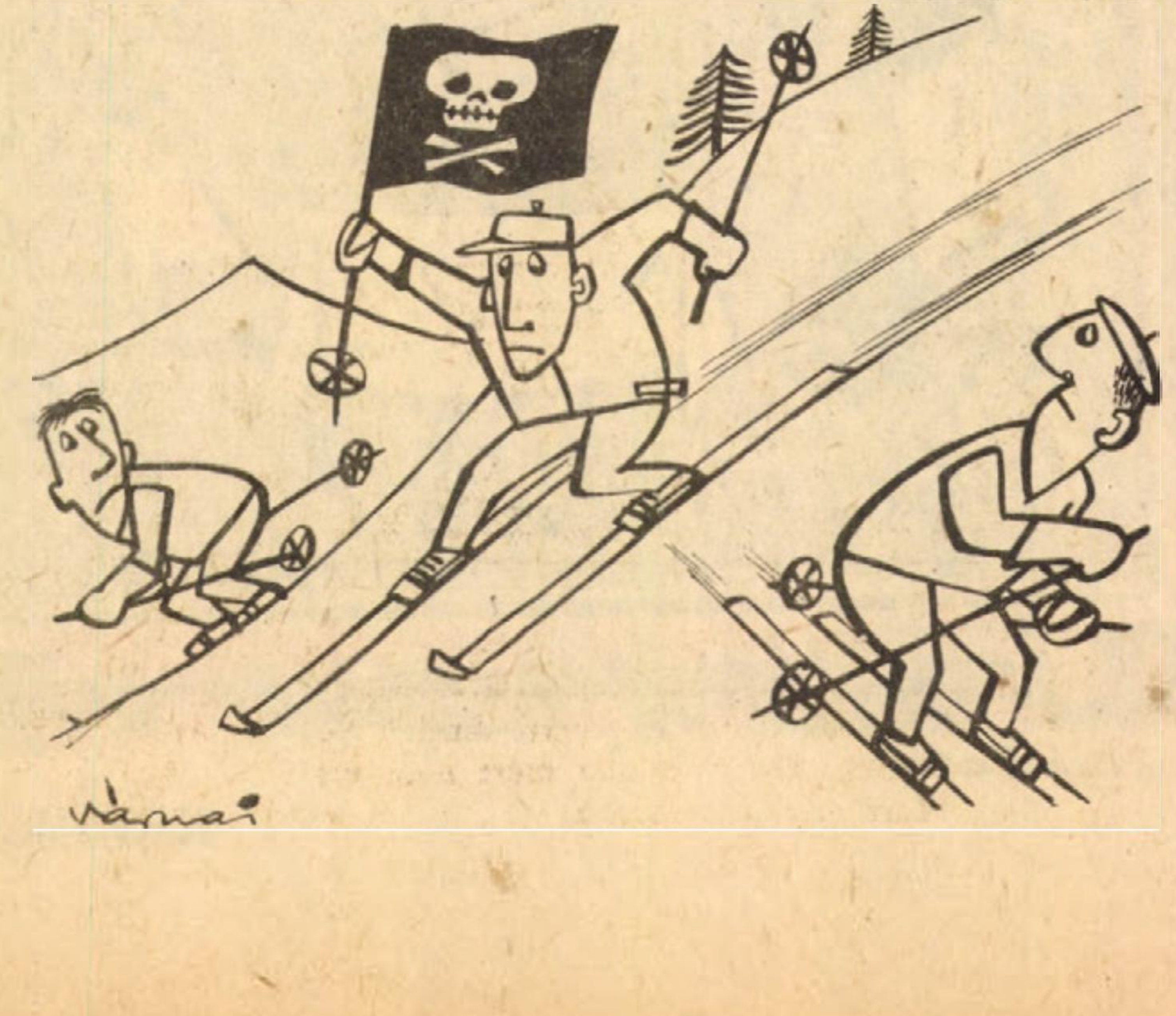

Puritán FŐNÖK

Az igazgató behívatta az előadót:

— Kedves Kovács kartárs, ugyebár maga ismeri a Ruzicskait?

— Hogyne, a kuglipartnerem.

— Arról van szó, hogy az unokahúgom, aki Ruzicskainál dolgozik, szeretne átkerülni a II. számú telepükre. Tudja, pont azon a tájékon lakik. Úgy gondolom, hogy ez nem nagy ügy, mert ha az lenne, nem is venném igénybe szívességét. Hiszen tudja, elvi ellensége vagyok minden protekciónak.

Kovács megnyugtatta az igazgatóját, hogy Ruzicskai direkt örülni fog, ha kérésének eleget tehet, már csak azért is, mert a vállalat jár jól, hiszen, ha a dolgozó közel lakik a munkahelyéhez, sohasem késik el, és mindig kipihenten ér oda a vállalathoz.

— Magamról tudom — tette hozzá —, hogy milyen fárasztó, hosszú villamosozás után, a csúcsforgalomban megtépázva megérkezni a hivatalba.

Azon a napon, amikor Kovács közbenjárására az áthelyezés elintéződött, az igazgató törölte Kovácsot a prémiumlistáról.

Ilyen az én igazgatóm — gondolta búsan Kovács —, nem akarja, hogy olyan színezete legyen a dolognak, mintha az áthelyezést honorálná a prémiummal. Csak puritán főnöke ne lenne az embernek!

Néhány hónappal később az igazgató újra hívatta Kovácsot.

— Az öcsémről van szó. Általános iskolában tanít, pedig középiskolai tanári képesítése van. Kérvényezte, hogy végre gimnáziumba kerüljön. Hallottam, hogy a maga feleségének a fivére intézi a minisztériumban az ilyen ügyeket.

— Szólok neki.

— De csak akkor, ha a rokona értékeli öcsém munkáját. Kiváló tanerő és az iskola látja majd hasznát annak, ha odakerül. Ha nem így lenne, nem is kérném, mert én mindig harcoltam az összeköttetések kihasználása ellen.

Az igazgató öccse a gimnáziumba került... Egy héttel később töltötték be Kovácséknál a megüresedett főelőadói tisztséget. Kovács volt a nagy esélyes, de az igazgató mellőzte. Kovácsot már nem érte meglepetés: puritán főnöke vigyáz a látszatra! Ne higgyék a dolgozók, hogy ő így akarja viszonozni a privát szolgálatokat...

Nem sokkal később így szólt Kovácshoz az igazgató:

— Még sem köszöntem, hogy annak idején az öcsémet áthelyeztette a gimnáziumba. Most arról lenne szó, hogy szakmai küldöttség megy Prágába, szeretném, ha az öcsém tagja lenne a delegációnak.

— Szólok a sógoromnak.

Kovács, ígéretéhez híven, felkereste sógorát, de az elvont prémiumra és arra a mellőzésre gondolt, amely miatt nem lett főelőadó belőle.

— Nem szándékoztok az igazgatóm öccsét véletlenül a prágai kongresszusra küldeni? — kérdezte Kovács a sógortól.

— De igen.

— Akkor húzd ki gyorsan a nevét.

Kovács másnap jelentette, hogy az ügyet képtelen volt elintézni.

Két hét múlva az igazgató Kovácsot jó munkájáért kitüntetésre javasolta, és ezer forint jutalomban részesítette...

El akarta kerülni azt a látszatot, mintha Kovácsot a sikertelen közbenjárás miatt ütötte volna el a jutalomtól.

Tanulság: egy puritán főnöknek sohasem szabad szívességet tenni...

Palásti László

Egy francia rendőrben bízni lehet

Schwott Lajos rajza

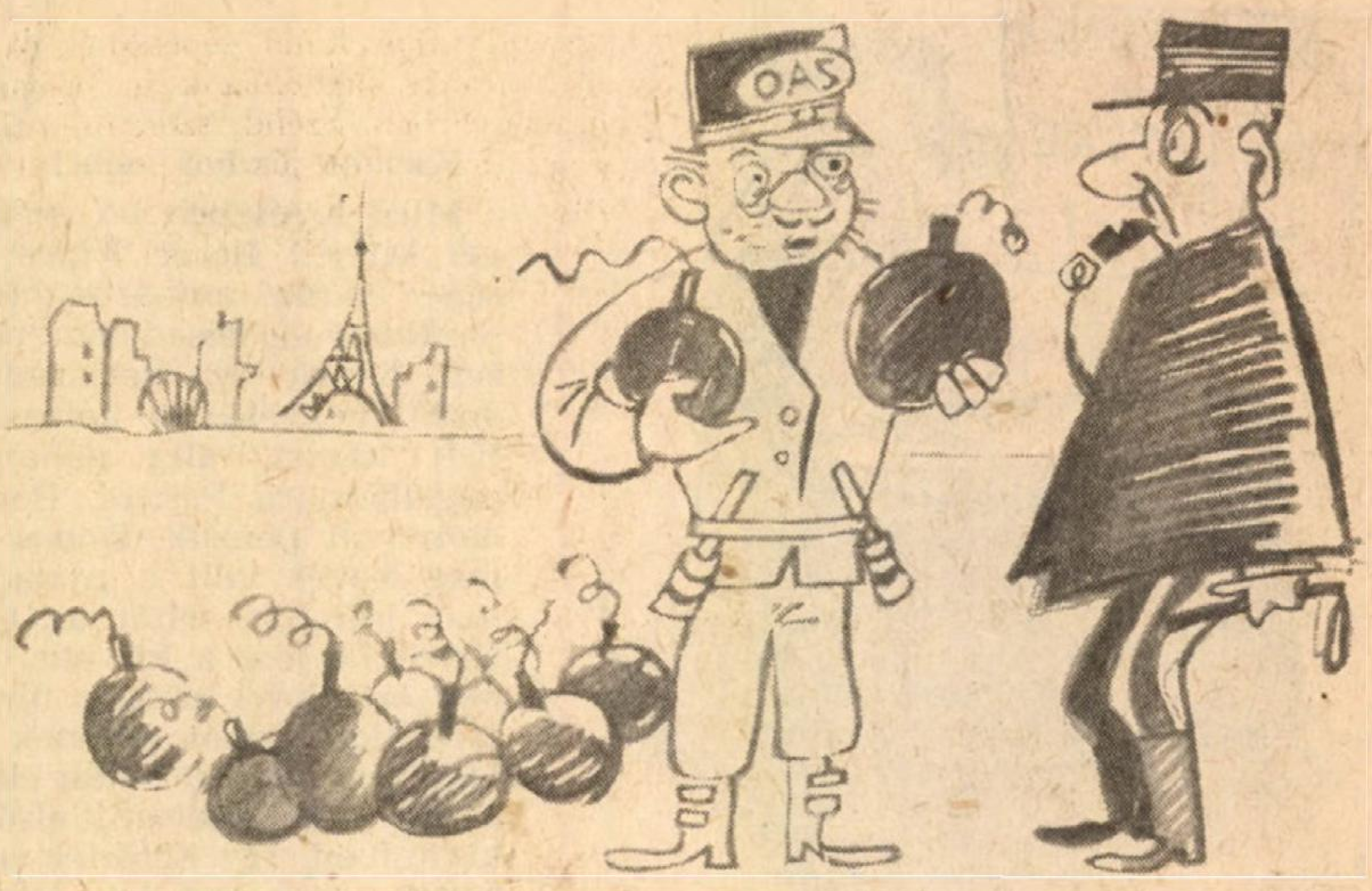

– Amíg ezt a kettőt elhelyezem, addig vigyázzon a többire!

Újfajta takarmány

Fülöp György rajza

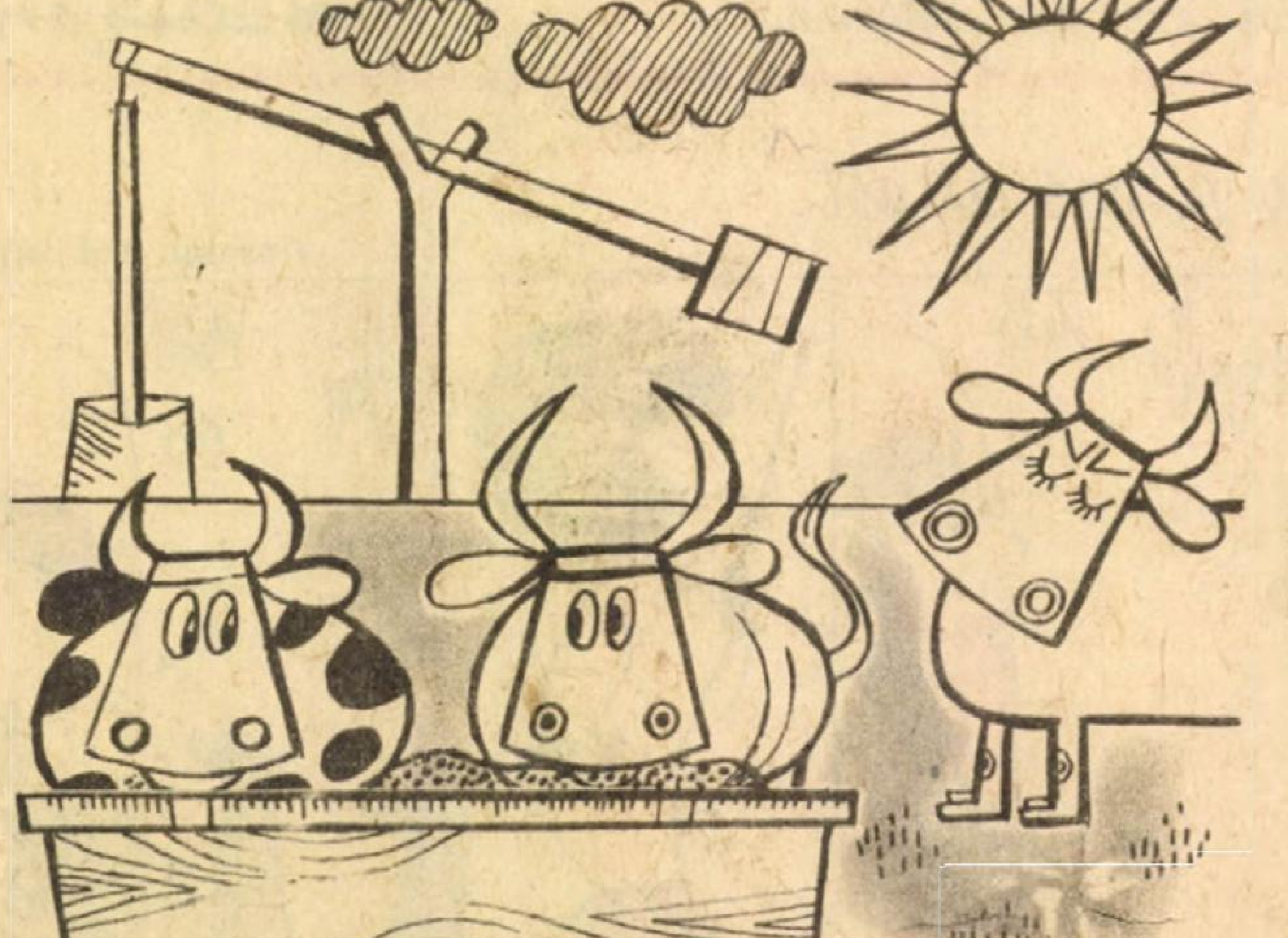

– Ízlik neked ez a kevert abrak?
– Remek. De a Bimbó mért nem eszi?
– Mert marha a marha.

Minden út Rómába vezet?

Schwott Lajos rajza

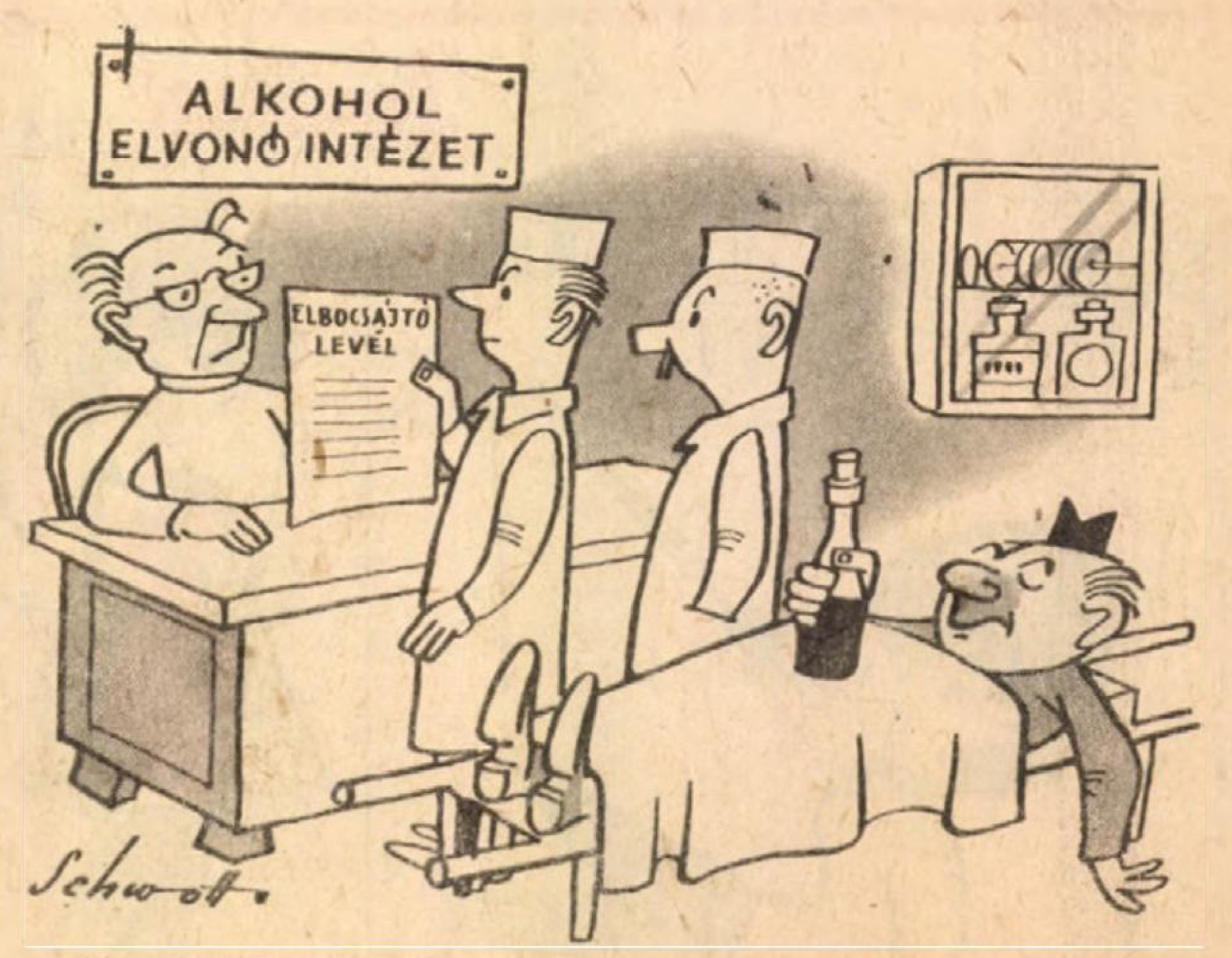

– Nem találtunk nála mást, csak a mi intézetünk elbocsátólevelét...

Gőg

Vasvári Anna rajza

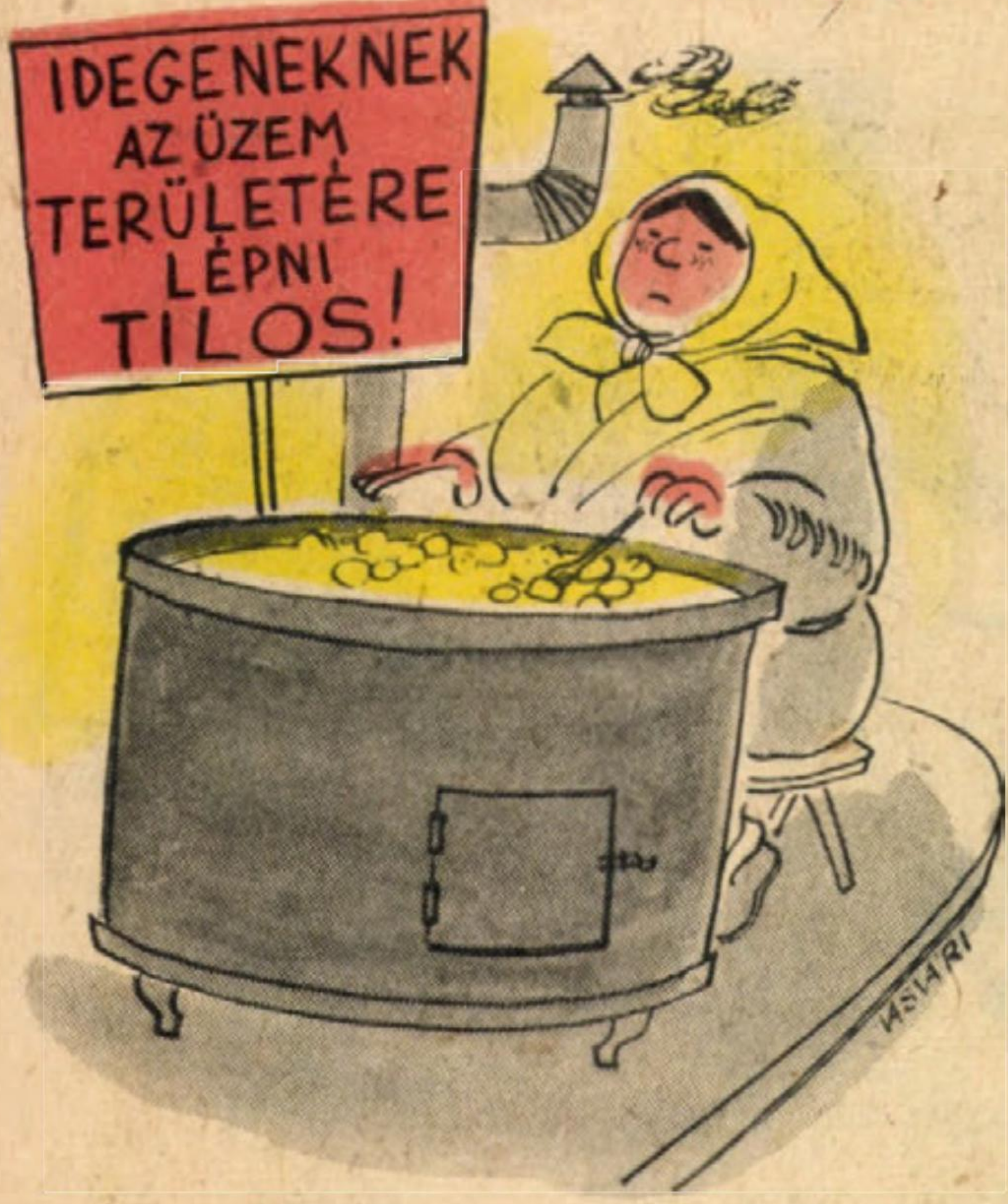

Elszánt emberek

Szegő Gizi rajza

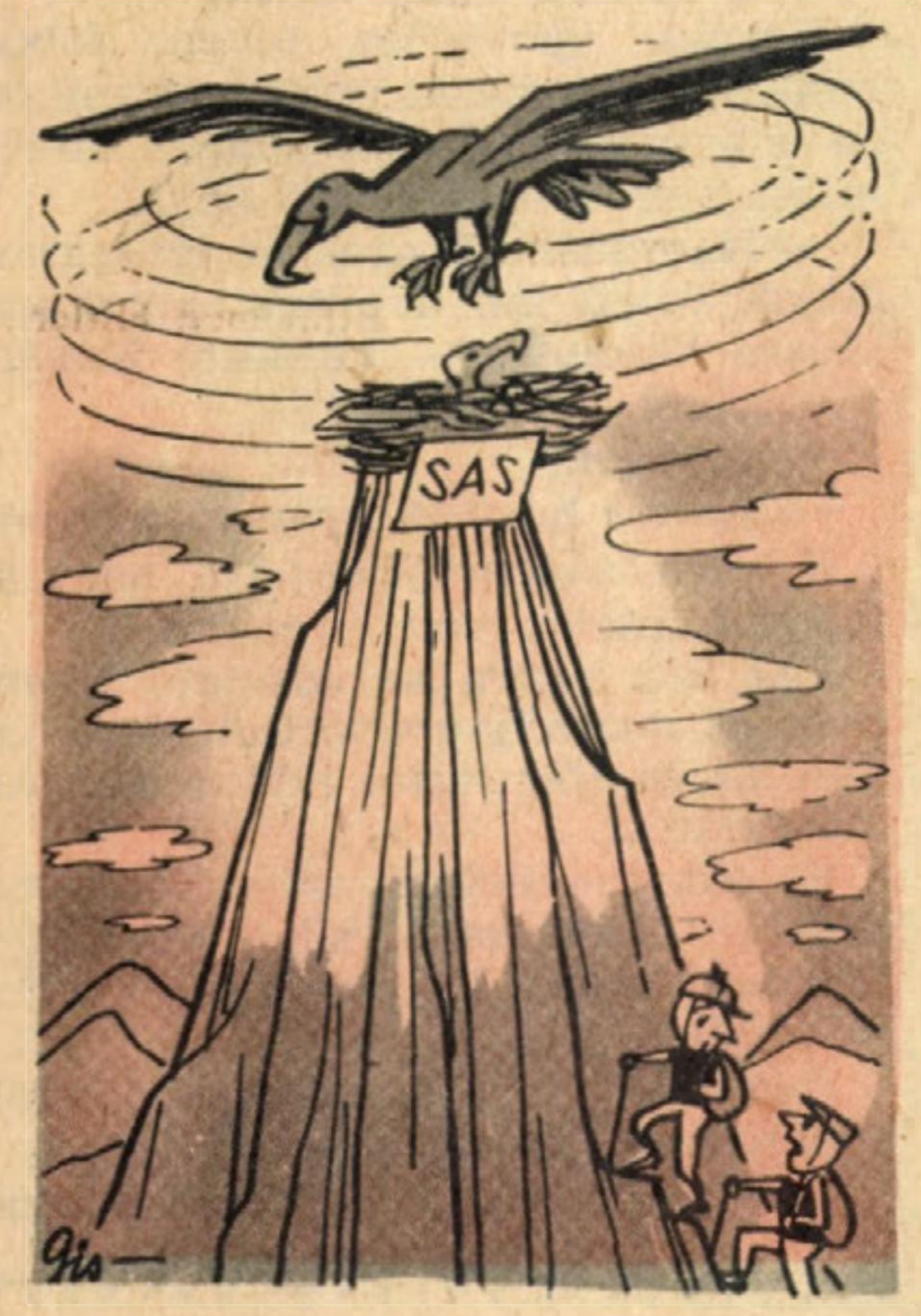

– Maga is tojásért jön?

LEVÉL az életjáradékról

Kedves Dobos néni!

Mint levelében bő részletességgel kifejti: Berec Vince és felesége, Zsófia, immáron hét év óta pontosan és késedelem nélkül fizeti önnek az életjáradékot, az öntől megvásárolt kétszobás családi házért, alig néhány HÉV megállónyira Pesttől. Berecéknek nem volt pénzük, Dobos néninek meg kevés volt a nyugdíja, hamar létrejött tehát az egyezség: Berecéké lesz a kis ház, és fizetnek érte havi hatszáz forint életjáradékot Dobos néninek — élete fogytáig. Sőt, ha netán elszólítaná az Úr, el is temettetik elsőosztályú kivitelben. Így kötötték az egyezséget, méghozzá közjegyző előtt, ez áll az adás-vételi szerződésben is. Mert Dobos néni tisztességben szándékozik elköltözni az élők világából, ha majd arra kerül a sor.

Na dehát, amint látom, egyelőre szó sincs erről, sőt már régen elmúlt a Dobos néni hét év előtti asztmája is, hála a kerületi SZTK kitűnő orvosainak. És ami a legfontosabb, a derék Berecék ezért önnek, kedves Dobos néni, soha szemrehányást nem tettek, egy rossz szót sem szóltak, csak fizettek, mint a köles. Fizettek pedig — a szerződés megkötésétől elmúlt 85 hónap alatt — kereken ötvenegyezer forintot, holott az ön kis családi háza, bár nincs túl messze a HÉV-megállótól, ma sem ér többet — azon a helyen — negyvenezer forintnál. Fizetik továbbá Berecék a ház karbantartását, tatarozását, adóját és mindent, ami teherféleség egy kis családi házzal jár. Igaz, hogy ezért az egyik szobát ők lakják, és törvényszerűen eljön majd egyszer az idő, amikor tehermentesen tulajdonukba kerül az ingatlan. Így szerződtek, és önnek sem lehet panaszra oka: békés otthona van a különbejáratú másik szobában.

Örüljön, kedves Dobos néni, hogy önöknél így alakult a helyzet. Az „életjáradékos adás-vételnél" ugyanis gyakran előfordul, hogy nem jön ki a számítás: a vevő túl egészségesnek találja az eladót, s túl hosszúnak a részletet. Ilyenkor megindul az áskálódás, a vevő megkeseríti az eladó hátralevő napjait, és nemegyszer elviselhetetlenné teszi az életét. Berecék nem ilyen vevők, nem ilyen emberek, de ön, kedves Dobos néni, mégis telve van aggodalommal. Félti Berecéket, félti az egészségüket, és arra gondol: miből fogják majd fizetni a következő években az önt jogosan megillető életjáradékot? Ön szerint ugyanis Berecék könnyelmű életet élnek, színházba, moziba járnak, lumpolnak, duhajkodnak; szilveszterkor is reggel hat után tértek haza, és mindemellett veszélyes téli sportot is űznek, vasárnaponként még síznek is, ősszel pedig a hegyormokat járják. Mi lesz — kérdi ön nagy aggodalommal —, ha megbetegszenek, vagy ha esetleg valami baleset éri őket?

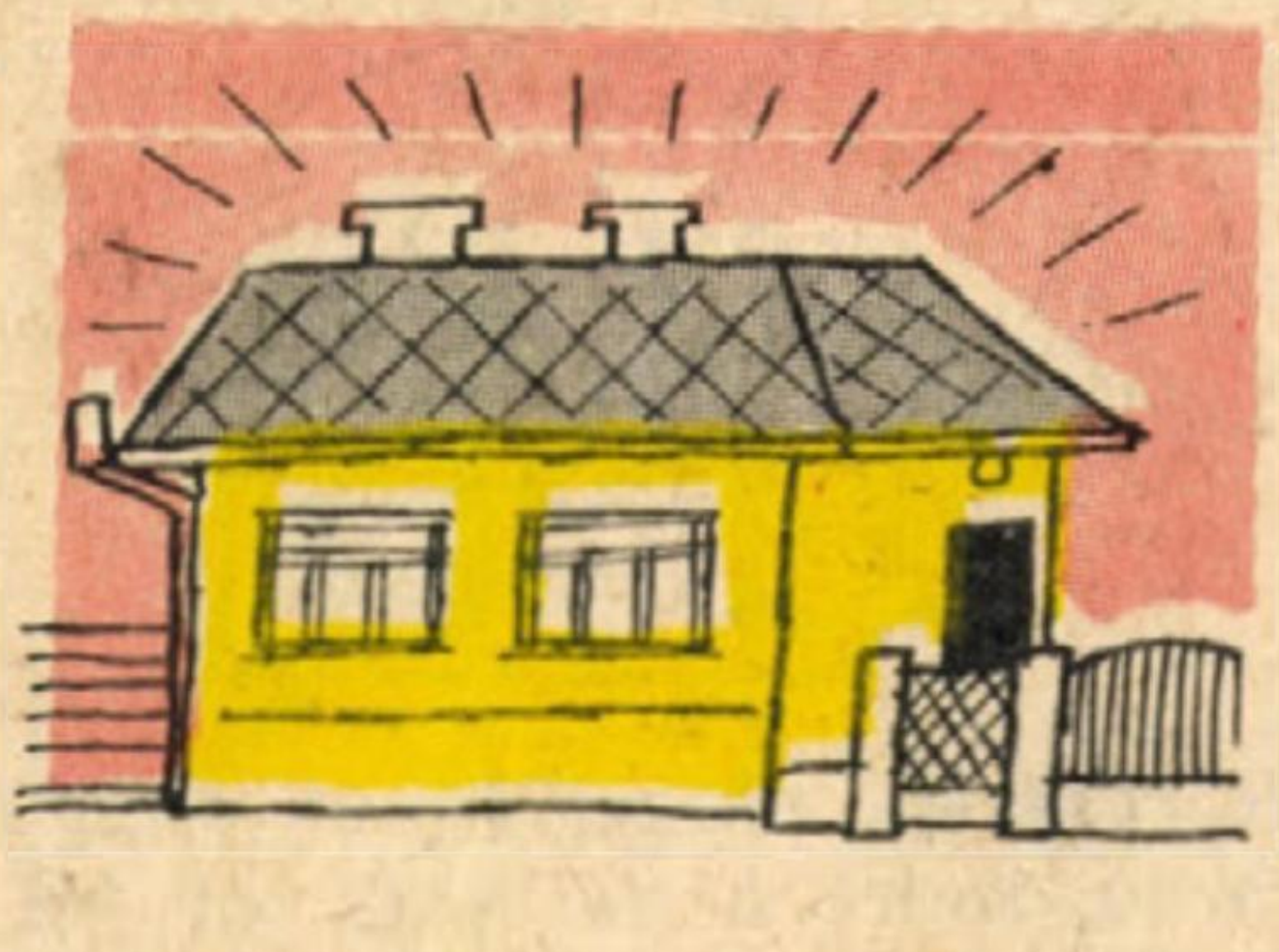

Szeretném megnyugtatni, kedves Dobos néni! Megbízható információim szerint Berecék nem léha emberek és nem könnyelműek, csak fiatalok: ketten együtt tizenöt év múlva lesznek annyi idősek, mint most Dobos néni. Húsz-huszonöt év múlva mindketten jelentős nyugdíjat kapnak, és ebből továbbra is éppen olyan pontosan fizetik majd önnek a havi hatszázat, mint ahogy eddig is fizették.

Ennél többet én sem tudok önnek garantálni, kedves Dobos néni!...

Földes György

Jucika és a síkos úttest

Pusztai Pál rajza

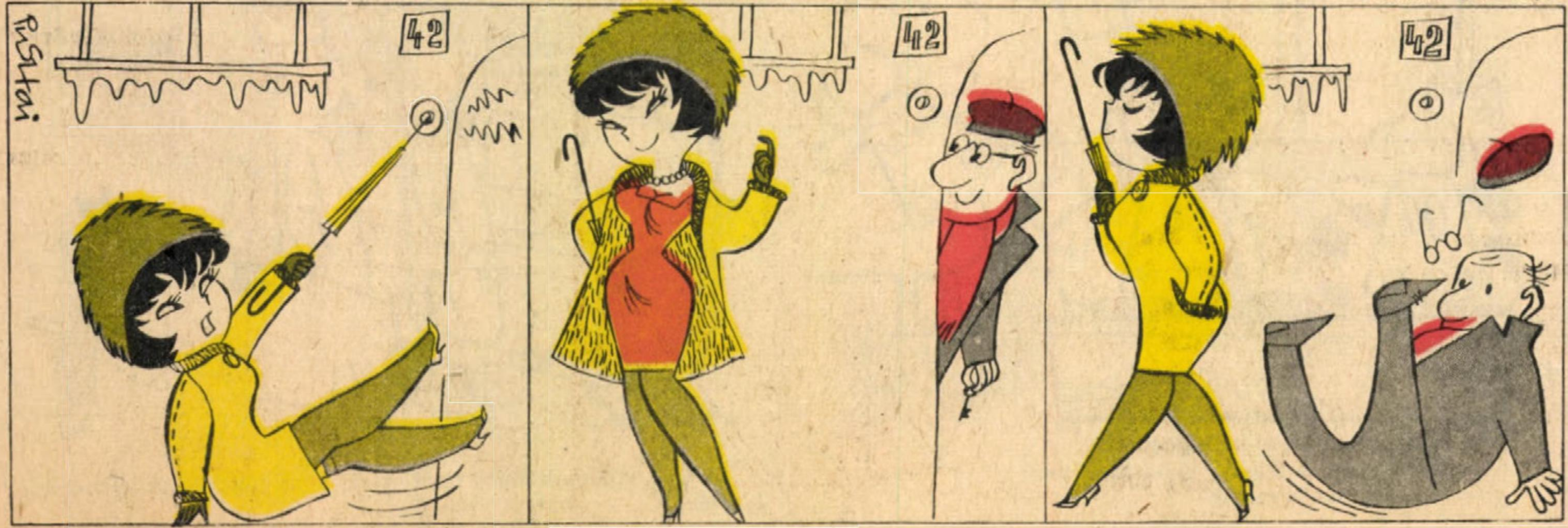

A hollandus dilemmája

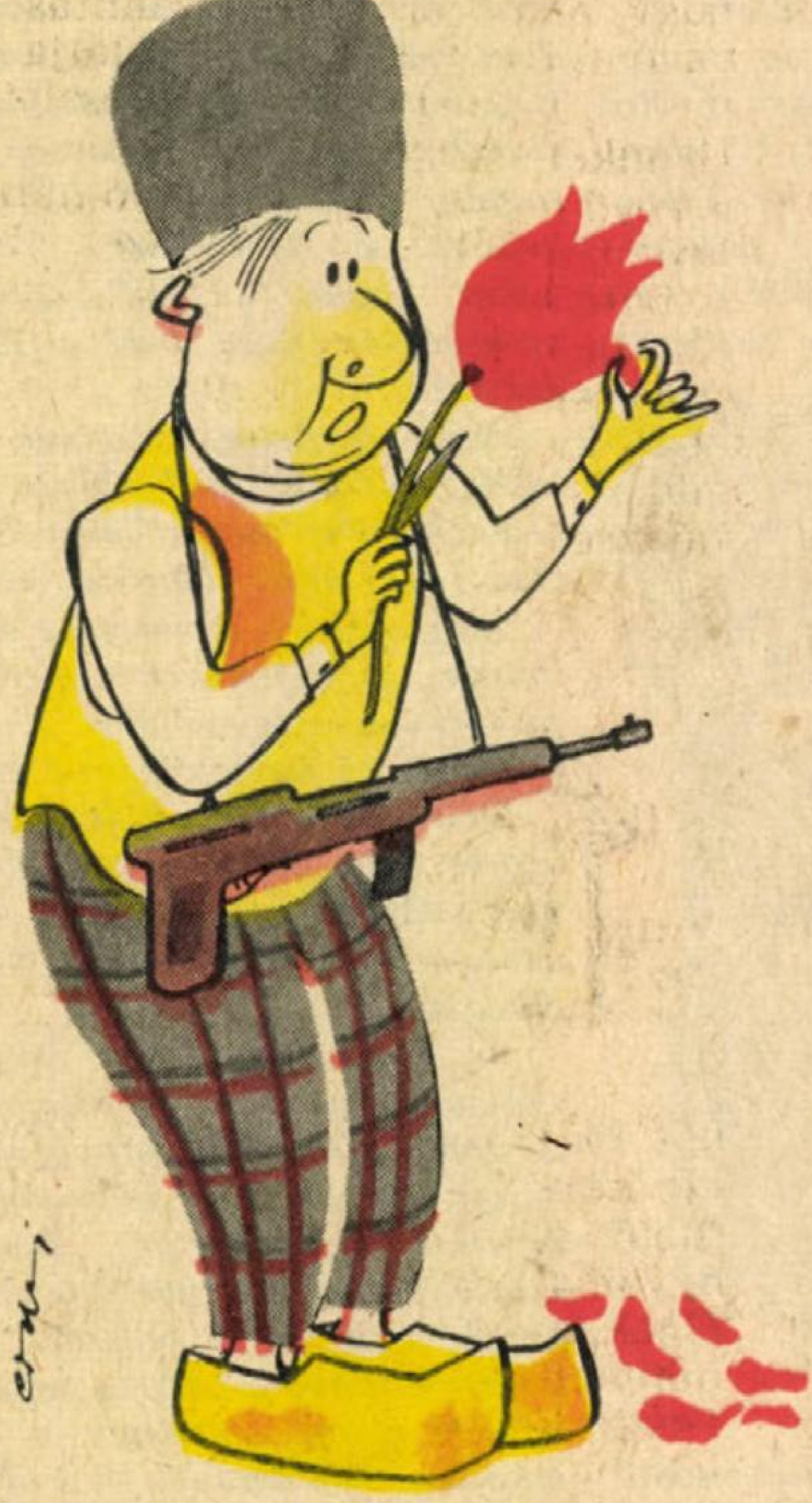

– Menjek ki... ne menjek ki...

Nyugat-Iriánban

Erdei Sándor **rajza**

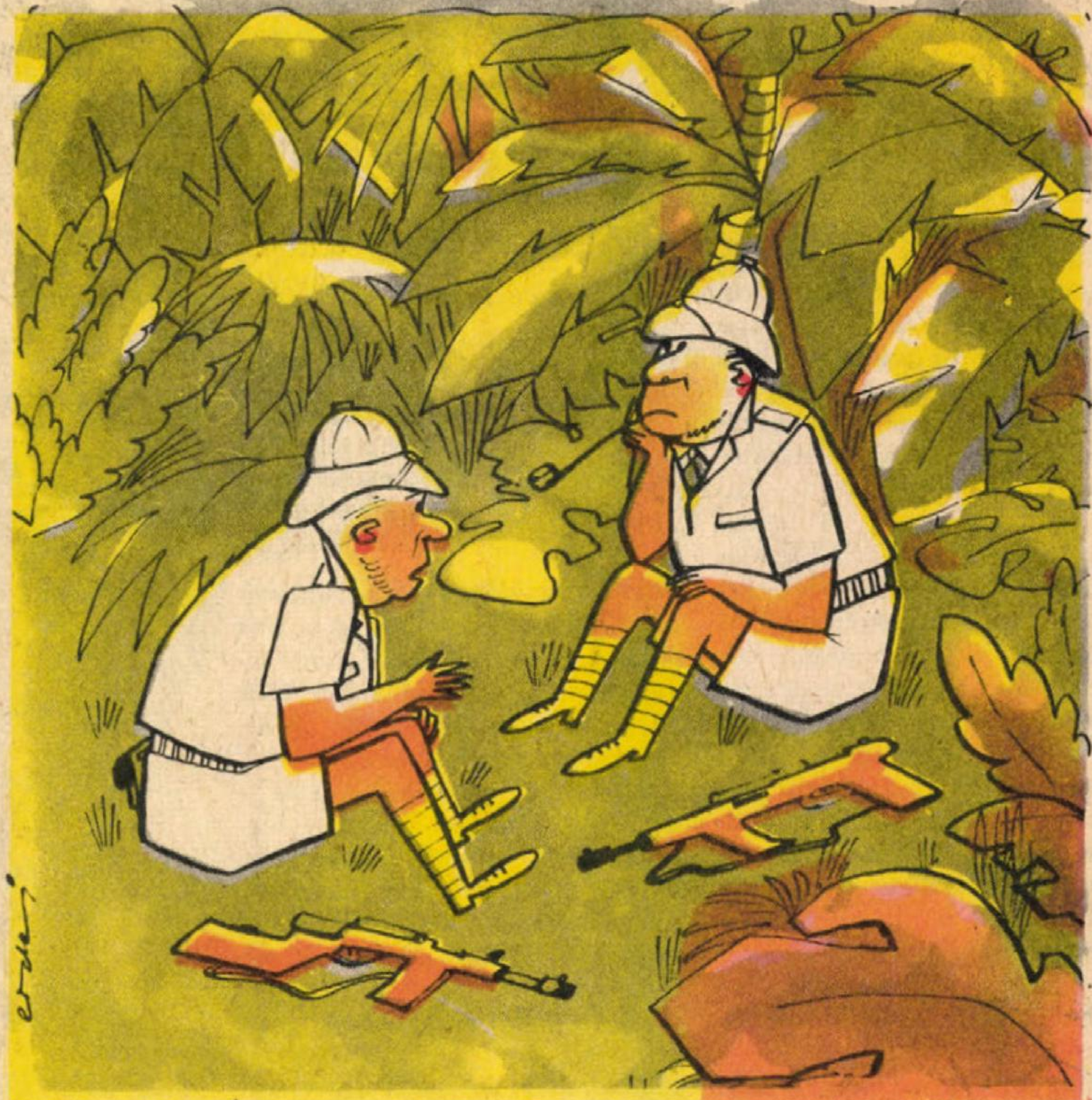

– És most mondd meg, hogy annakidején milyen jogon szállta meg Hitler a mi Hollandiánkat?

MAJOMKARRIER

Úgy hírlik a távol Amerikából,
Hogy az absztrakt művészet
A válságból kilábol.
...És mit tetszik gondolni vajon
Ki segít a bajon?
Nem kertelek, kimondom:
Egy majom!

Szóval, ezentúl nem ágon hintáz,
Csak fest, pingál, színeket mintáz
A csimpánz.

Hát ez igazán telitalálat,
Hogy egy látszólag oktalan állat
A farkát használva, mint
rögtönzött ecsetet,
A vászonra absztrakt remeket
keneget.

Csakhogy a csimpánz-művek ára
Máris felszökött száz dollárra,
Így másnak is megnő a mersze,
És megindul a verseny, persze.
Elvégre, hogyha meggondoljuk,
Vannak szamarak, marhák, borjúk,
S nem is kell más, csak festék,
vagy tinta,
A farok lódul, mint a hinta,
És kész is az új kubista minta.

Lehet, hogy jön egy csodaló,
Egy absztrakt Michelangelo.
Vagy feltűnik, mint a nagy Vinci,
Egy zseniális selyempincsi.

Aztán majd bezárul a kör,
Esztéta lesz az ökör,
Aki a szamárral,
Mint egyetemi tanárral
Vitába száll, hogy a Riska
Kubista, avagy futurista?

A festő pedig, ha csak ember,
Bőrében mutatkozni nem mer,
Hanem fogja ecsetjét és orozva
Magát csimpánznak maszkírozza
És bambán csücsörítve száját,
Makogva csapja be
A korlátlan
Lehetőségek
Hazáját.

(Pszt, csak ne olyan hangosan,
Mert a lónak is füle van!)

Fülöp György

Kicsi a nyomás

Hegedűs István **rajza**

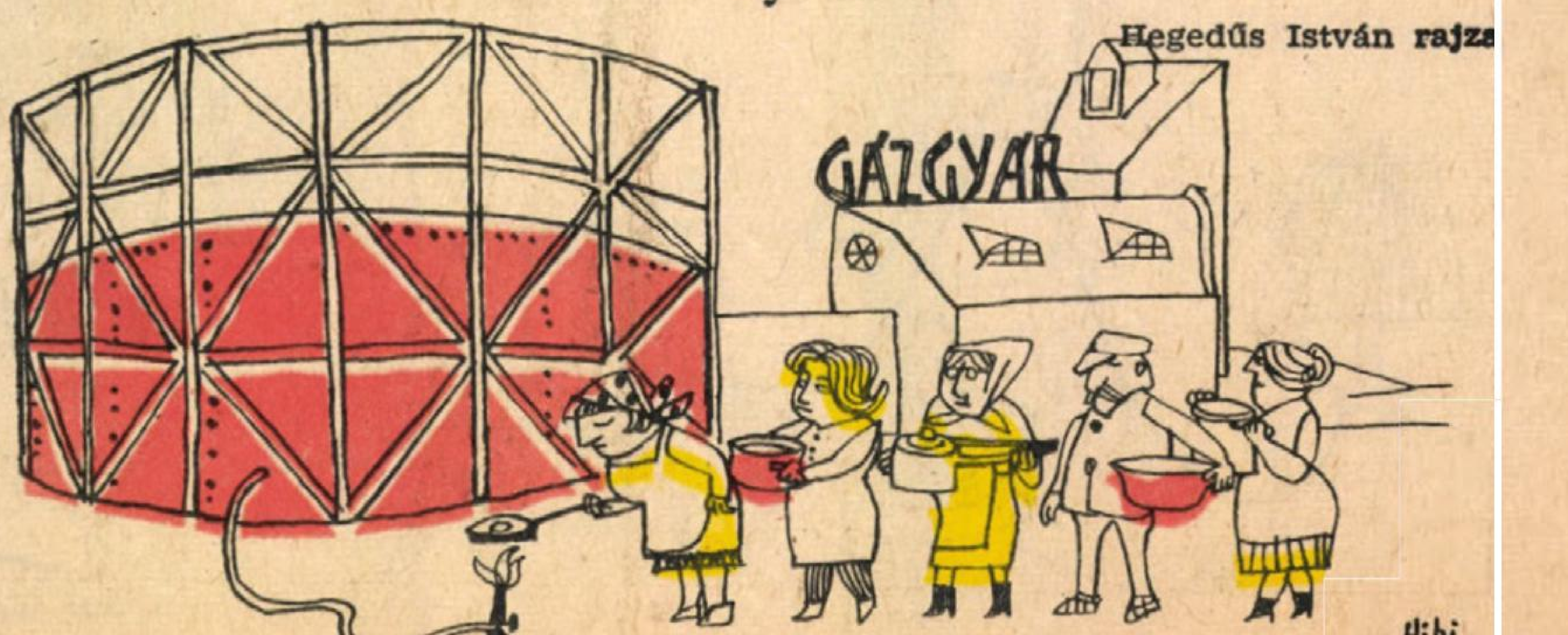

AZ ÜLDÖZÖTT

RÉMTÖRTÉNET

Nemrégiben az ötödik kerületbe utaztam, mert bizonyos iratokat kellett beszereznem a körzeti járás osztályügyi hatóságánál. Dolgomat végezve, a Tanács körúton hóviharba kerültem, s betértem a közeli fogadóba, hogy ott várjam be az ítéletidő végét.

A vendéglő egészen néptelen volt még, csupán a kályha mellett ült egy angolbajuszos, őszülő halántékú férfi, erős szivarfüstbe burkolózva. A kályha közelébe húzódtam magam is, és miközben forró feketekávémat szürcsöltem – hogy valamivel agyonüssem az időt –, magam elé teregettem az imént kapott okmányokat, végigböngésztem pecséteit, és átolvastam a hivatalosan megszövegezett indoklásokat. Ilyen módon, miközben irataimat nézegettem, észrevettem, hogy szomszédom igen különös, érdeklődő pillantásokat vet feléjük. Majd legyőzve tartózkodását, zavart mosollyal felém fordult, és azt kérdezte, miközben papírjaim felé bökött:

– Elintézték?

Barátságos bólintásomra közelebb húzódott asztalomhoz, és így szólt:

– Engedje meg, hogy bemutatkozzam. Dobordai felügyelő vagyok. Ne vegye tapintatlanságnak, de véletlenül az irataira pillantottam, és felismertem rajtuk annak a hivatalnak a bélyegzőjét, ahol pályafutásom egyik legérdekesebb, talán legkülönösebb esetével találkoztam.

Kint teljes erővel dühöngött a hóvihar. A felügyelő megsárgult levélborítékot vett elő táskájából, majd felbontotta:

– Felolvasok önnek egy levelet, melyet két évvel ezelőtt egy éjszaka csúsztattak be lakásom előszobaajtaján. A levelet egy hivatalnok írta, aki ama hivatalban dolgozott, mely hivatal pecsétjét ma itt, az ön ügyiratán felismertem. A levél így szólt:

Felügyelő úr! Midőn utoljára veszem kezembe a tollat, a lelkiismeretemen akarok könnyiteni. Ha gyáva voltam ahhoz, hogy mások ítélkezzenek felettem, nem leszek gyáva ahhoz, hogy magam ítélkezzem magam felett. Néhány héttel ezelőtt új íróasztalt kaptam, s miközben régi íróasztalomból rámoltam át a holmijaimat, egy akta hullott ki két fiók közül. Felemeltem, és elhűlt bennem a vér. Az aktát két évvel ezelőtt adta be egy ügyfél. Az irat nyilván még annak idején a fiók mögé csúszhatott, ott döglött meg az íróasztalomban. Két éve! Két éve fekszik a kérelem hullája az íróasztalomban anélkül, hogy akár én, akár más észrevette volna. Én nem vagyok bűnöző – felügyelő úr –, én soha életemben nem lettem volna képes a legcsekélyebb erőszakosságra sem. Gondolja el a lelkiállapotomat. Megöltem egy ügyiratot, és a teteme itt hever a hivatali helyiségemben!

Erőm nem volt ahhoz, hogy az aktát bevigyem az osztályfőnökömhöz, és leleplezzem magam, itt pedig nem tartogathattam. Szinte hihetetlen, hogy idáig is nem keresték, hogy nem érdeklődtek utána. Nincs egyéb választásom most már, mint hogy eltüntessem a döglött aktát, örökre megsemmisitsem. De hogyan?

Ne higgye, felügyelő úr, hogy mindezt józanul és hűvös fejjel gondoltam végig. A fogam vacogott, és verejtékeztem. Pillantásom a kályhára esett, és elhatároztam, hogy elégetem. A kályha elé guggoltam, előkotortam a gyufás dobozomat, és ekkor a szobába lépett a takarítónő.

– Az előadó kartárs még itt van? – kérdezte csodálkozva, majd szemrehányón így szólt: – Ne tessék a papirhulladékot elégetni, össze kell gyűjtenünk a MÉH-nek. Tessék a papirkosárba dobni, mert minket szidnak össze érte.

Valamit dadogtam rá, miközben az iratot kihúztam a kályhából, és zsebrevágtam. Nem is emlékszem rá, hogyan jutottam ki az utcára. A tetem ott feküdt a zsebemben, én pedig mentem vele. A gyilkos az utcán sétált áldozatával! El nem dobhatom, gondoltam kétségbeesetten, hiszen az akta teljesen agnoszkálható. Ha legalább összeroncsoltam volna a beléget!

A Dunába fogom dobni, jutott hirtelen eszembe, és elsiettem a rakpartra.

Ott bolyongtam a vízparton, míg besötétedett, lázas nyugtalansággal. Végre úgy találtam, elérkezett a pillanat, hogy végrehajthatom a tettet. Senkit sem láttam magam körül, mélyen behajoltam a víz fölé, és az aktát a folyamba löktem. Midőn utánanéztem, kétségbeesve láttam, hogy a víz sodrában a papir nem merült el, hanem egyre sebesebben úszik el a víz felszínén, majd hirtelen elvesztettem a szemem elől.

Elgyötörve értem haza, ágynak estem. Reggelig nem hunytam le a szememet. A hivatalban beteget jelentettem, otthon maradtam. Délután lesurrantam az utcára, és szívszorongva lapoztam át az Esti Újságot. Lassan megnyugodtam. Huszonnégy órája nem ment le egy falat a torkomon, most először ettem néhány falatot, néhány órát aludtam is.

Reggel bementem a hivatalba, s mint minden nap, a postával kezdtem. És most nem tudom leírni önnek, mit éreztem! Egy borítékban az én aktám érkezett vissza még nedvesen, de tisztán, olvashatóan. Valaki kihalászta, és visszaküldte a hivatalba, hiszen a fejbélyegzőnk olvashatóan rajta volt a tetem külzetén.

Nem részletezem önnek tovább, felügyelő úr! Olyat tettem ezután, amire már talán csak egy őrült lehetne képes. A még nedves tetemet feldaraboltam, és egyenként megettem! És mindezt úgyszólván a kollégák és az ügyfelek orra előtt!

Délre kirázott a hideg. Ideglázam volt, mégis szinte elégedett voltam. Úgy éreztem, a lidérc, mely a lelkemen ült, végre elhagyhat.

Az irattárba mentem, hogy a másnapi munkát előkészitsem. A dobos irattárban zsineggel átkötött, mennyezetig felhalmozott ügyiratok sorakoztak. Irataim közt kutatva, egy porlepte aktaköteg esett le a polcról. Felemeltem, hogy a helyére tegyem, miközben rápillantottam a csomag legfelső aktájára. És ekkor úgy éreztem, hogy a koponyámon belül egy gyertya ég, és a szemgödreimből rám vigyorog két körbélyegző. És mindez olyan szörnyűséges volt, hogy hangosan kacagni kezdtem.

A felső polcról ugyanis az én megevett aktám másolata hullt a fejemre...

*

A felügyelő összehajtotta a felolvasott levelet, táskájába rejtette, és szótlanul szivarra gyújtott.

– Valóban különös, hátborzongató eset – jegyeztem meg némi hallgatás után. – Szerencsétlen ember. A történet nyilván az őrültek házában ér véget.

A felügyelő némán bólintott:

– Igen. Mi másnak lehetne nevezni azt a hivatalt?

Somogyi Pál

Aki meg akarja spórolni a T-dugó árát

Kaján Tibor rajza

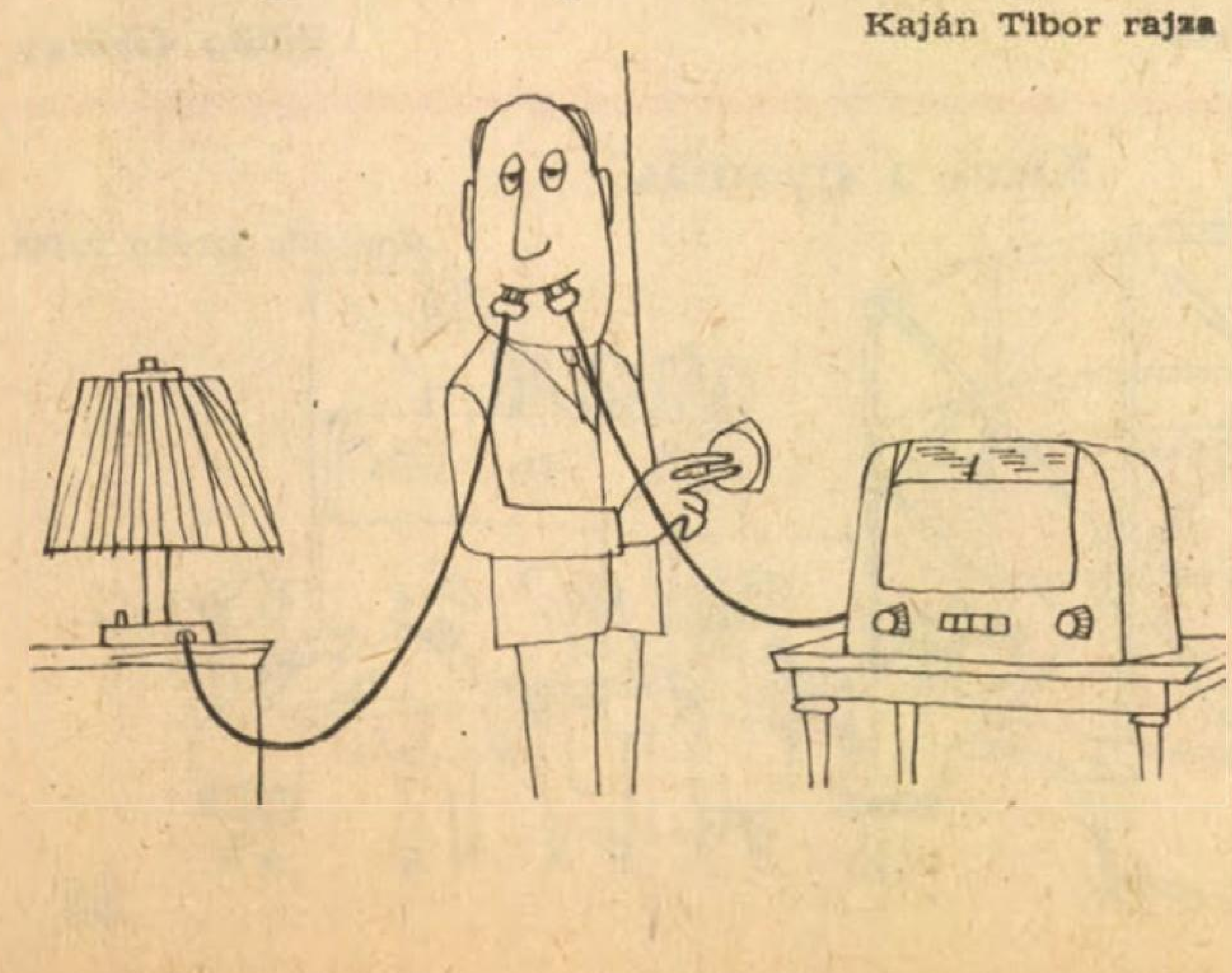

A jelmezkölcsönzőnél

Toncz Tibor rajza

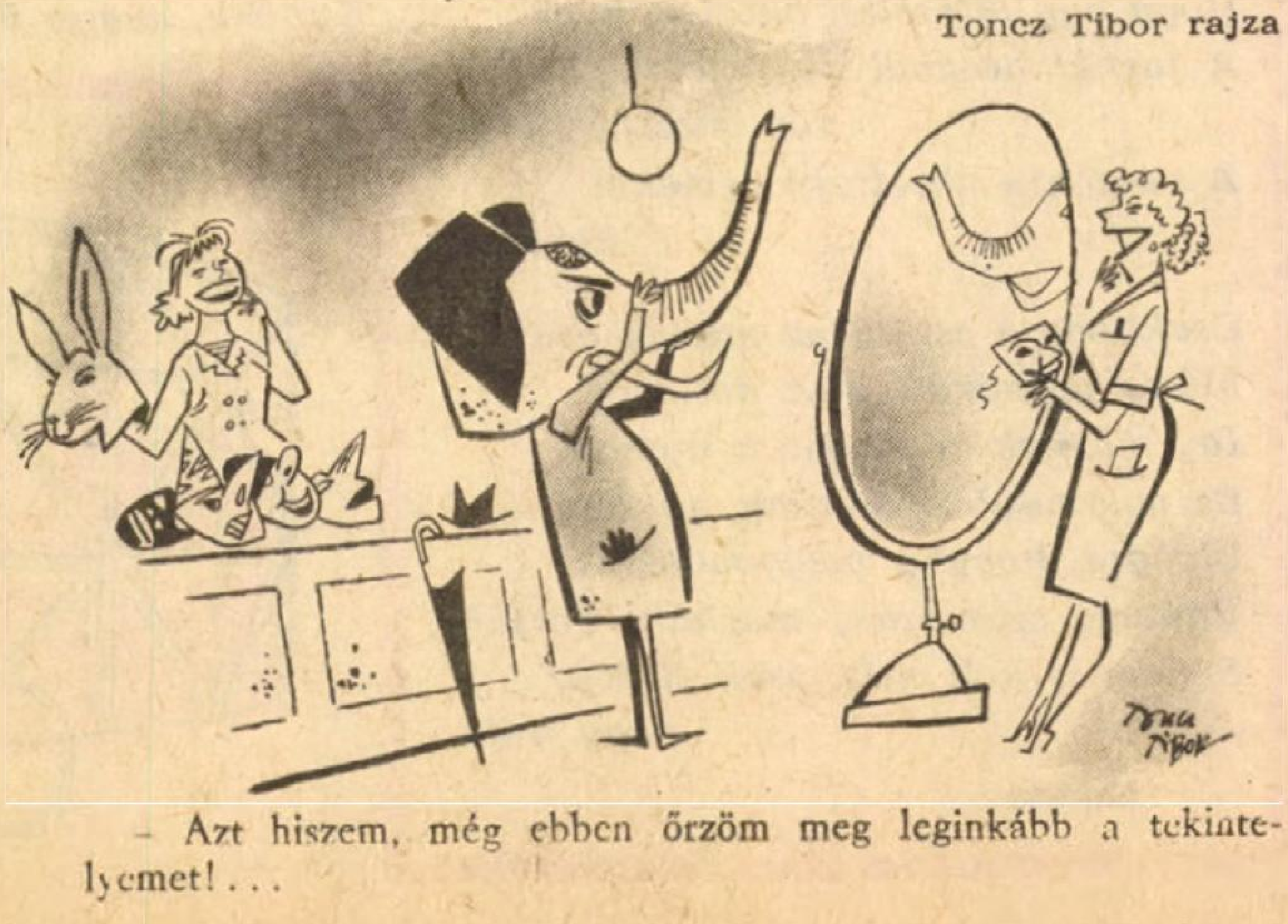

– Azt hiszem, még ebben őrzöm meg leginkább a tekintélyemet!...

Rövid tanulmány a CSOMBESÉGRŐL

Csombe Katangában diktál. Olcsó vicc volna, ha most azt mondanám, hogy azért diktál, mert ő maga nem tud írni; és nem is volna igazságos, mert nyilván tud írni. Az Union Miniére és a többi kapitalista vállalatok ugyanis nem fizetnek ki aláírt elismervény nélkül egy vasat sem M. Csombénak, akinek írói tevékenysége e térre szorítkozik, tehát ez okból meg kellett tanulnia írni. Ez azonban nem pénzügyi tanulmány. Itt azt akarom csupán tanulmány tárgyává tenni, hogy hogyan lesz valaki Csombe. Csombe lényege a csombeség, tehát ahhoz, hogy valaki csombe legyen, egyáltalán nem szükséges, hogy az illető Csombe legyen. Vannak csombék, akiket nem hívnak Csombénak. A név teljesen mellékes. Csombét azért hívják Csombénak, mert benne van a világon a legnagyobb adag csombeség. Egy példa a csombeségre: Az ember hétfőn köt egy megállapodást, de keddre elfelejti, hogy megállapodást kötött, szerdára viszont elfelejti, hogy kedden elfelejtette, csütörtökre viszont elfelejti, hogy szerdán elfelejtette, hogy kedden elfelejtette, és így tovább az ideggyógyintézetig. Úgy, hogy nyugodtan fogalmazhatjuk így a dolgot: Csombéval nem lehet tárgyalni, mert mindent elcsombít, hogy csombulnák meg a csombeségét, és csombítlanítanák a világnak ezt a legcsombébb csombéját, mert már kezdenek az ember idegei is belecsombulni.

G. M.

Példabeszéd

Fülöp György rajza

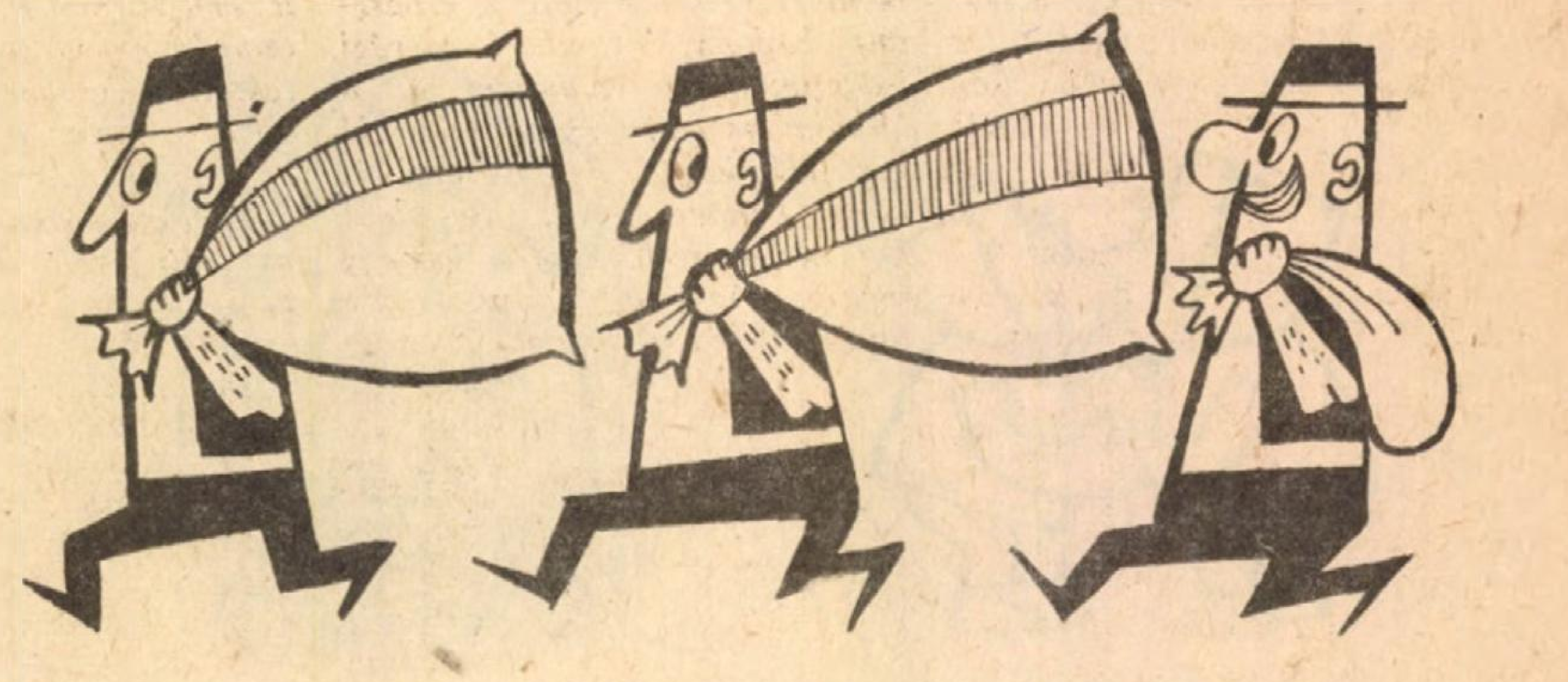

Évközben

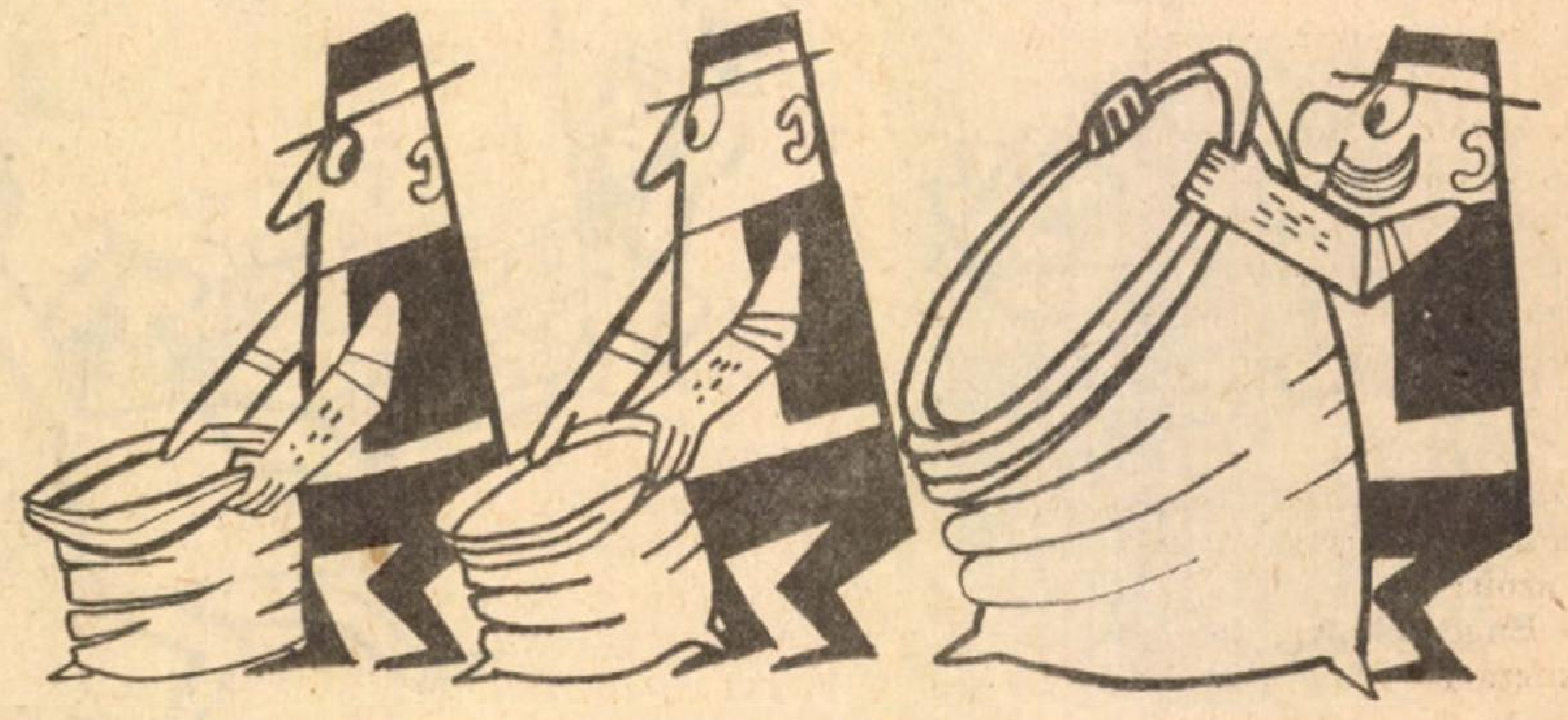

Zárszámadáskor

MODERN állatmesék

Fiatal teve nem bírja az egyedüllétet, és a házasságközvetítőhöz fordul.

– Volna valami az ön részére – mondja ez. – Hasonlókorú tevekanca, igen jóképű, jócsaládból való, de...

– De?

– Egy hibája van – közli a házasságközvetítő türelmetlen üzletfelével. – Nincs púpja!

* * *

Egy megnyúzott nerz a mennyországba jut, s ott a nerzek Szent Pétere fogadja a kérdéssel:

– Van-e valami kívánságod?

– Igen – nyöszörgi a jövevény, fázósan vonva össze magán a könnyű leplet. – Bundát kérek, mert fázom.

* * *

Két légy beszélget egy szoba mennyezetén.

– Vetted észre, milyen buták az emberek? – kérdi az egyik. – Szép mennyezetet készítenek nekünk. Ők meg a piszkos padlón járnak!

K. B.

Világos indok

Pusztai Pál rajza

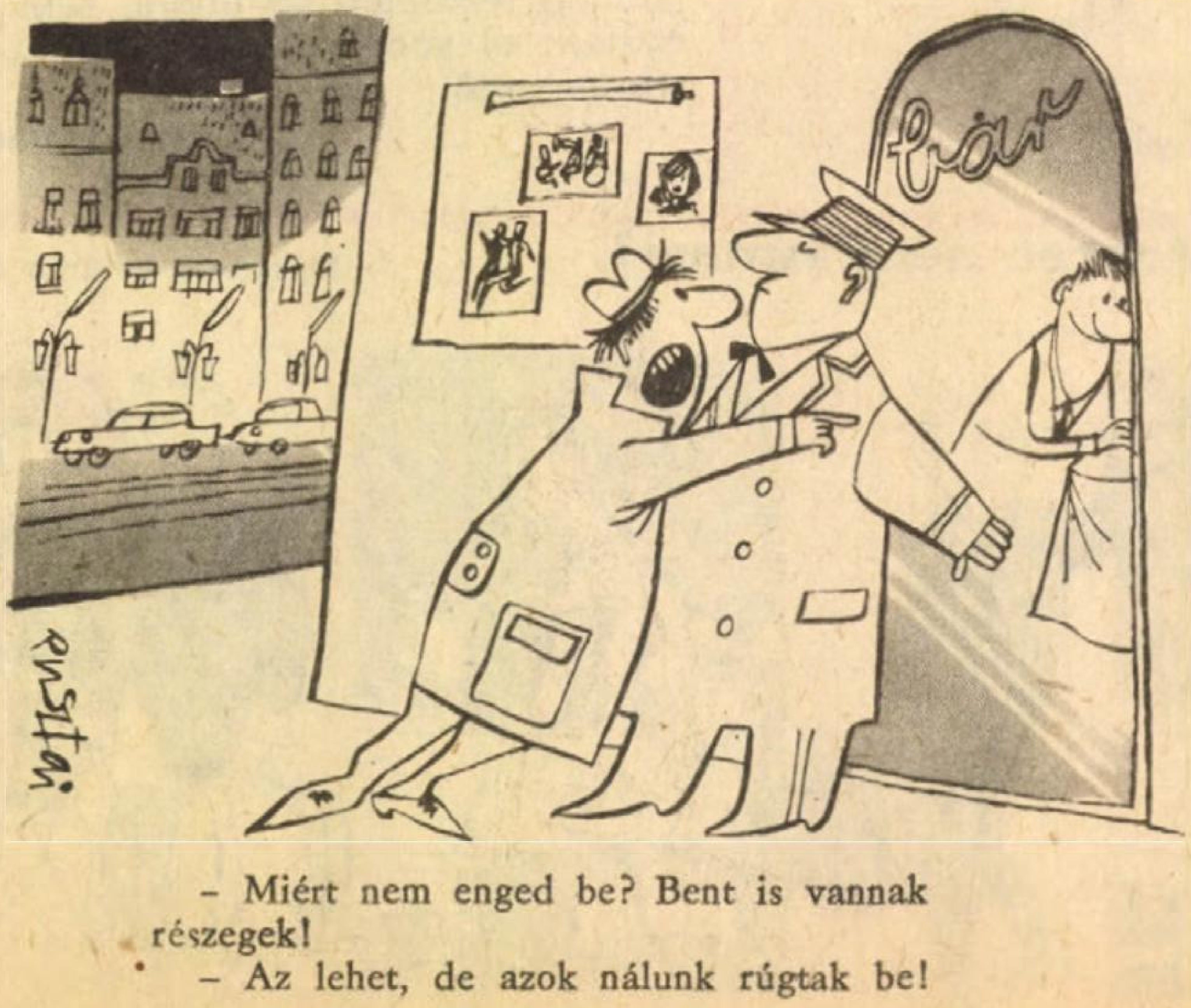

– Miért nem enged be? Bent is vannak részegek!

– Az lehet, de azok nálunk rúgtak be!

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

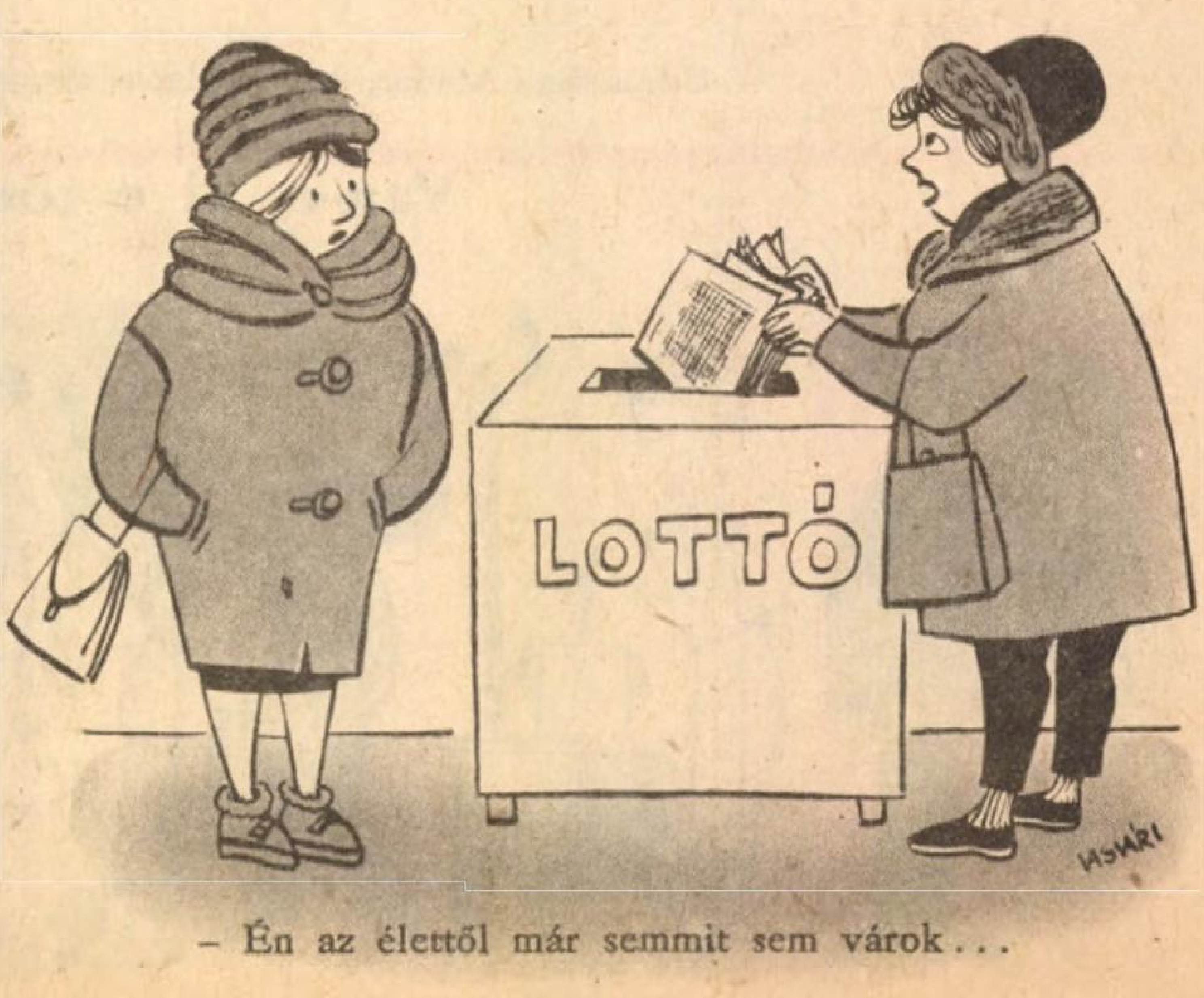

– Én az élettől már semmit sem várok...

Egy kis néprajz

Várnai György rajza

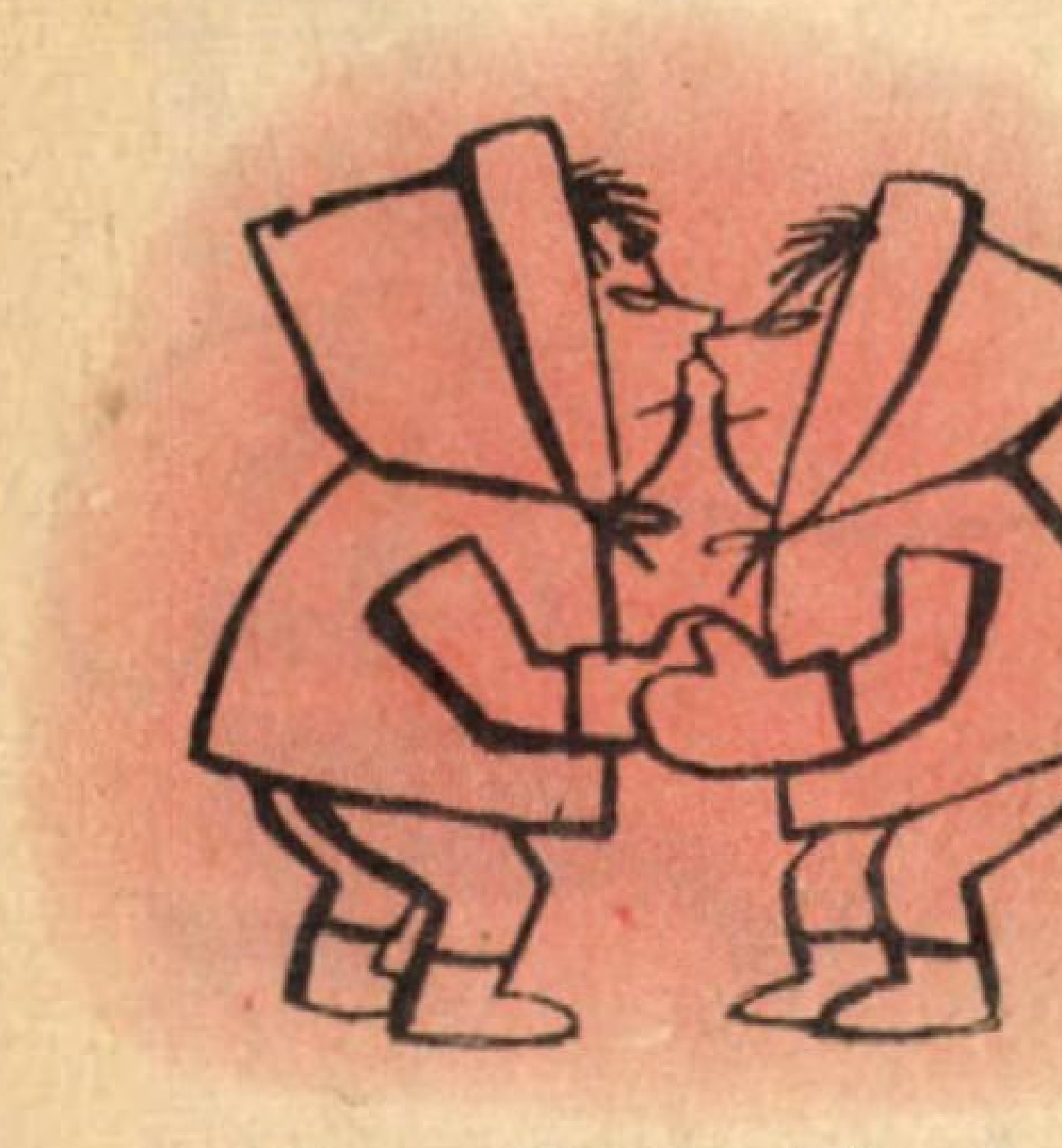

Két eszkimó találkozik

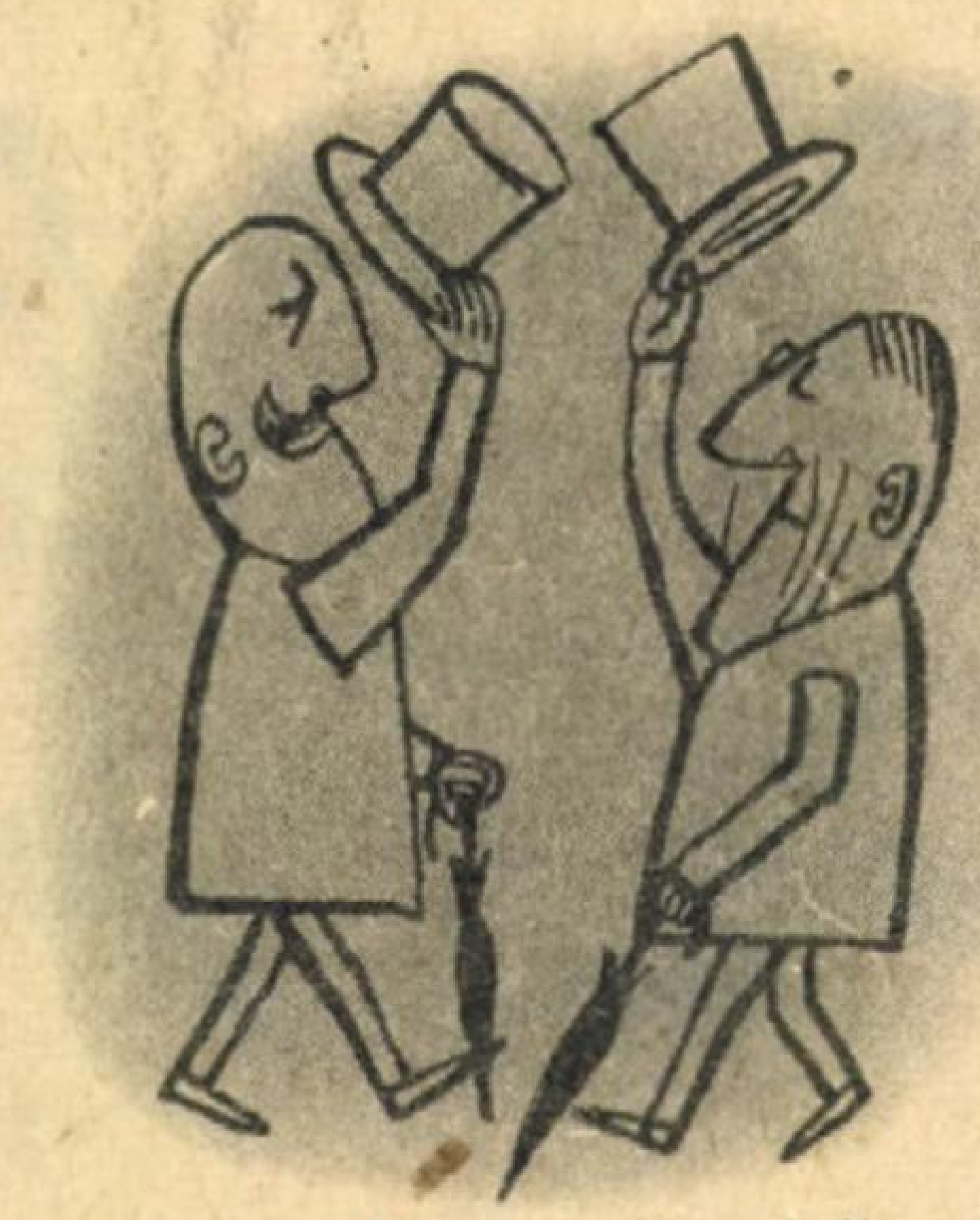

Két angol találkozik

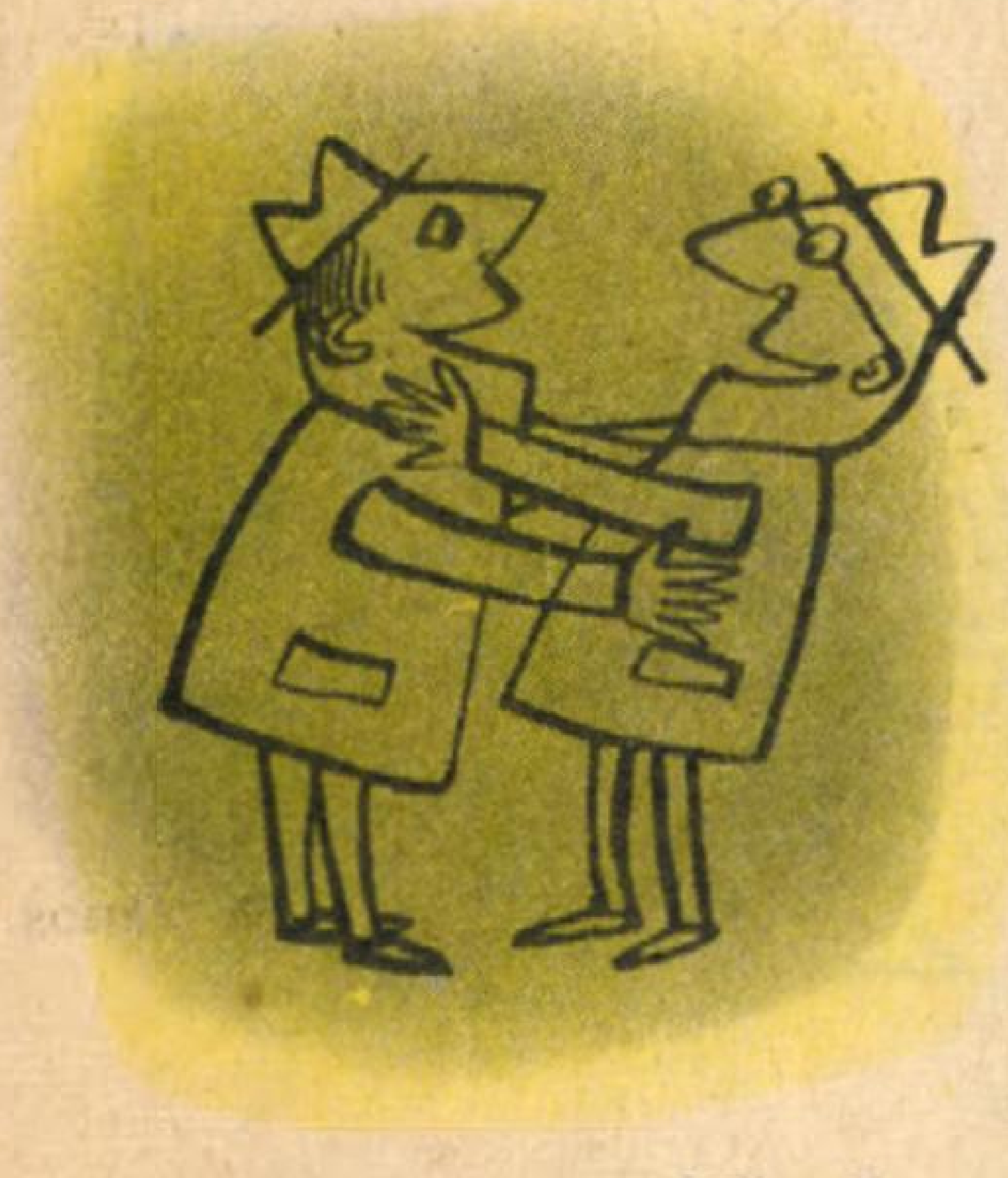

Két magyar találkozik

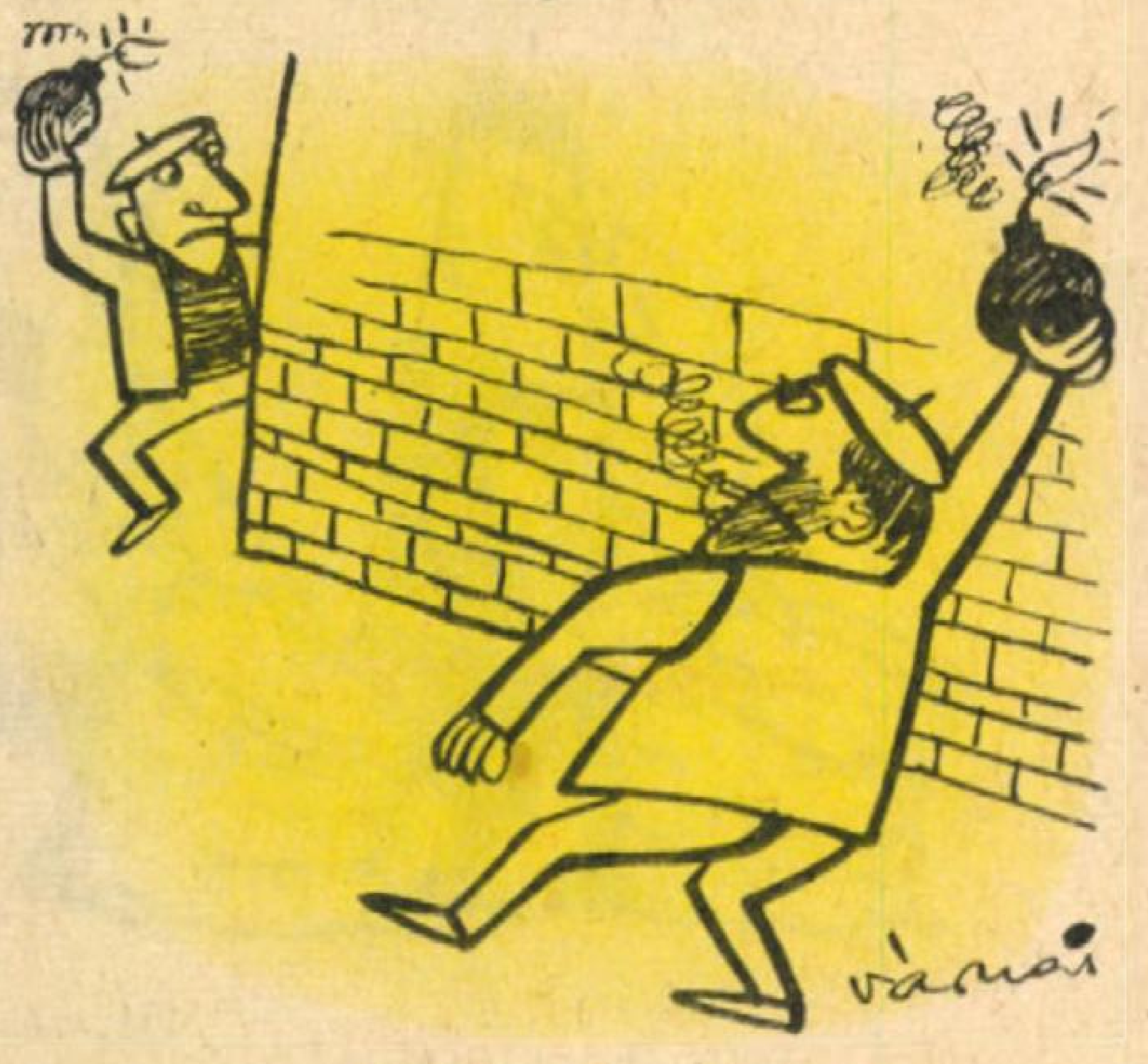

Két francia találkozik

Bajban a foto-modell

Toncz Tibor rajza

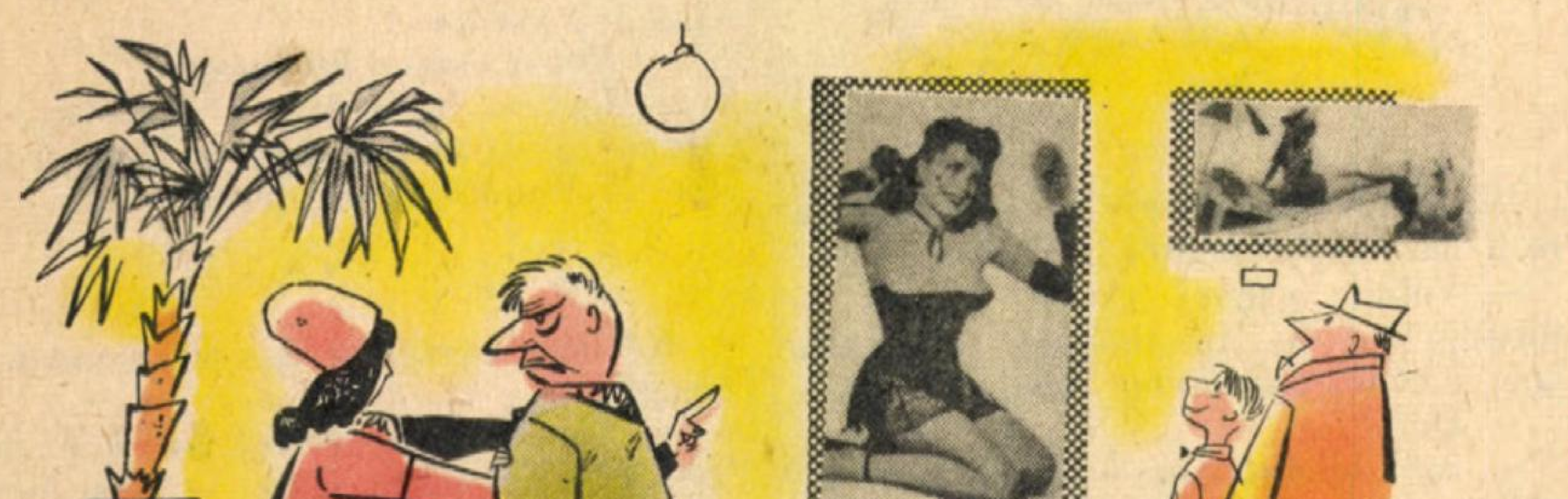

– Esküszöm, Aladár, csak pillanatfelvétel volt!

Sportbemutatóm

Sportolóinkat egyre gyakrabban és egyre hosszabb időre küldik külföldre, hogy színes útirajzokat írjanak a lapok számára. Amikor ebben az évben már a huszonötödik sajátos stílusú és megdöbbentő színvonalú útleírást olvastam el izmos tehetségű sportembereink tollából, beláttam, hogy minket, hivatásos tollforgatókat hovatovább teljesen fölmentenek a fárasztó utazások, és tollszárrágások kényszere alól. Kötelességemnek éreztem tehát, hogy cserébe én is átvállaljak valamit azokból a feladatokból, amelyek eddig viszont a sportolók vállait nyomták.

Jó alkalom kínálkozott az egyik elmúlt vasárnap, amelyen úgyszólván valamennyi élvonalbeli sportolónk éppen kontinensen kívül volt. Kibéreltem egyik stadionunkat, és a hazai sporteseményre éhes drukkerhad előtt nagyszabású sportbemutatót tartottam.

Futballal kezdtem, tíz büntetőrúgást végeztem. A labdát szakszerűen lehelyeztem az ötös sarkára, és csőrrel az üres kapu felé irányítottam. A tíz lövésből hétszer eltaláltam a szögletzászlót, háromszor nem. Ezután elmondtam egy versemet (mert a sportoló-útirajzírók is el-elejtenek társadalomfilozófiai értekezéseik közben egy-egy sportvonatkozású megjegyzést), majd az atlétika területén bizonyítottam be képességeimet: a 100 m-es síkfutásban 38,9 mp-et értem el. S az eredményt csak azért nem lehet hitelesíteni, mert célbaérkezésemkor már nem volt annyi erőm, hogy elszakítsam a célszalagot.

Műsorom szünetében a közönség színvonalas szórakoztatására stílszerűen először egy tyúk beszélt az ábécéről, majd egy hajdú tartott harangöntési bemutatót.

Félórás pihenés után ismét birtokában voltam teljes fizikai erőmnek: szédületes gyorsasággal pörgettem meg a kalapácsot, és amikor elengedtem a lánc végét, több mint húsz méternyire röpültem ki a dobókörből.

Ezt és a többi, hasonlóan jól sikerült produkciómat a közönség meleg gondolatokkal jutalmazta. A végén egyöntetű volt a véleményük: a magam új területén semmivel sem maradtam el sportolóink útleírói teljesítményeitől.

Dunai Ferenc

Van-e, ki e történetet nem ismeri?

Mészáros András rajza

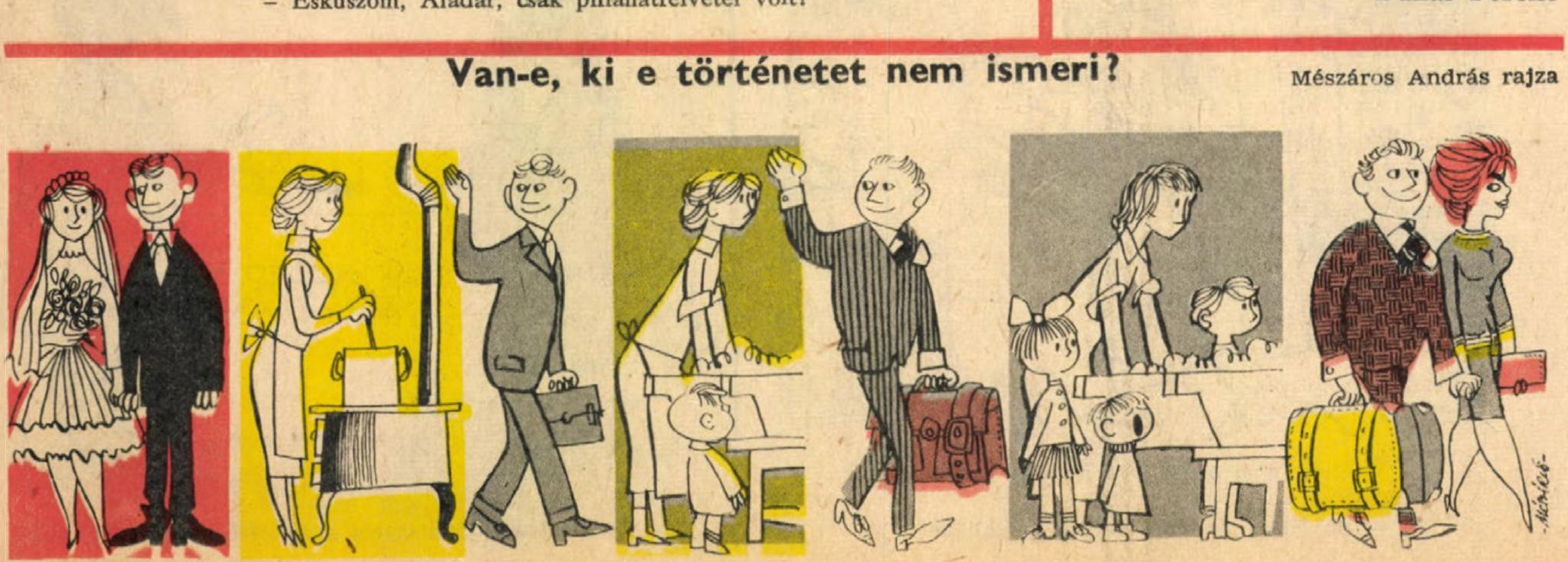

Hallgatózó szomszéd

Gerő Sándor rajza

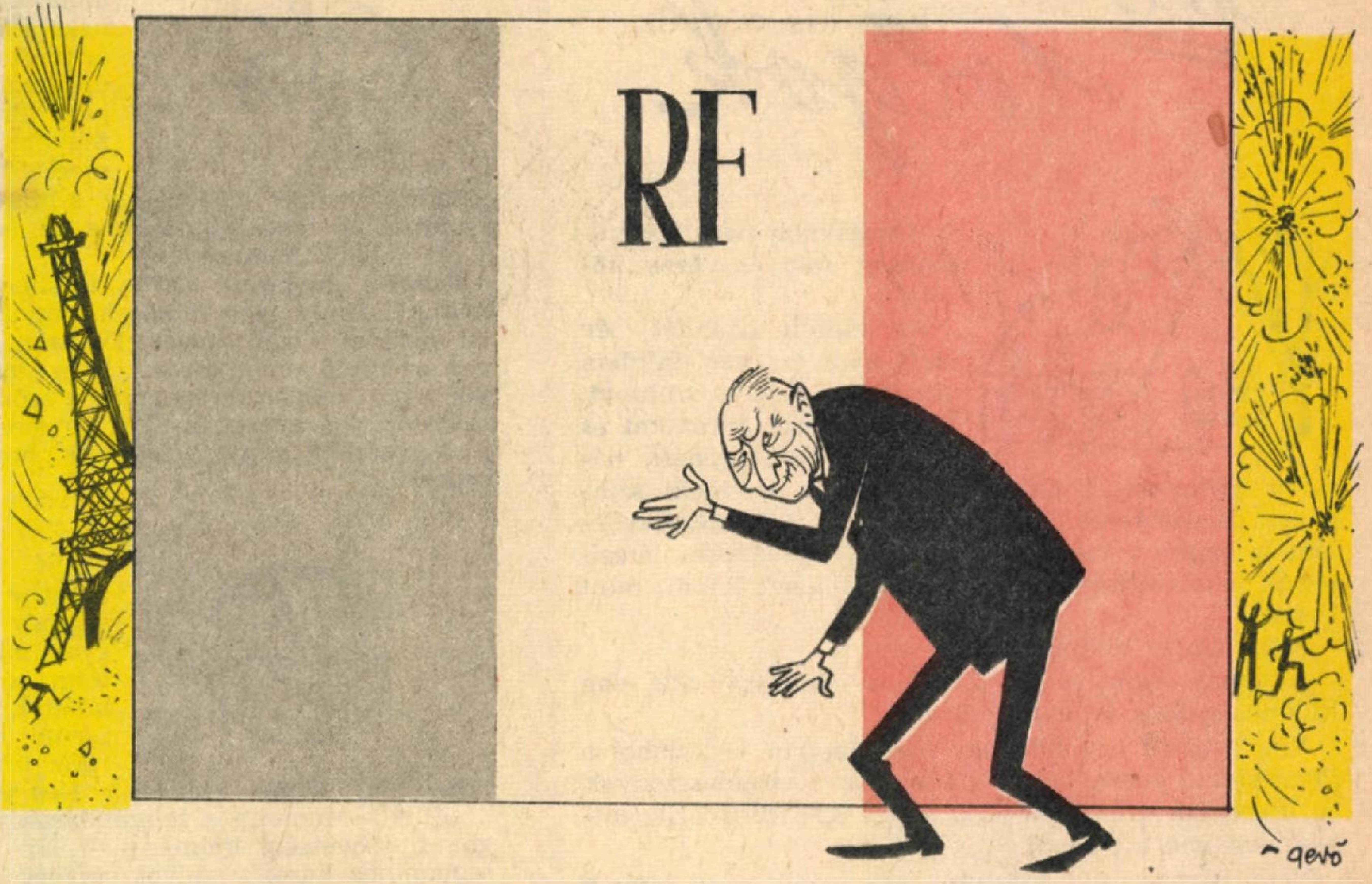

Adenauer: Nekem ez a zenebona tetszik!

A NYÚL és a VIZSLA

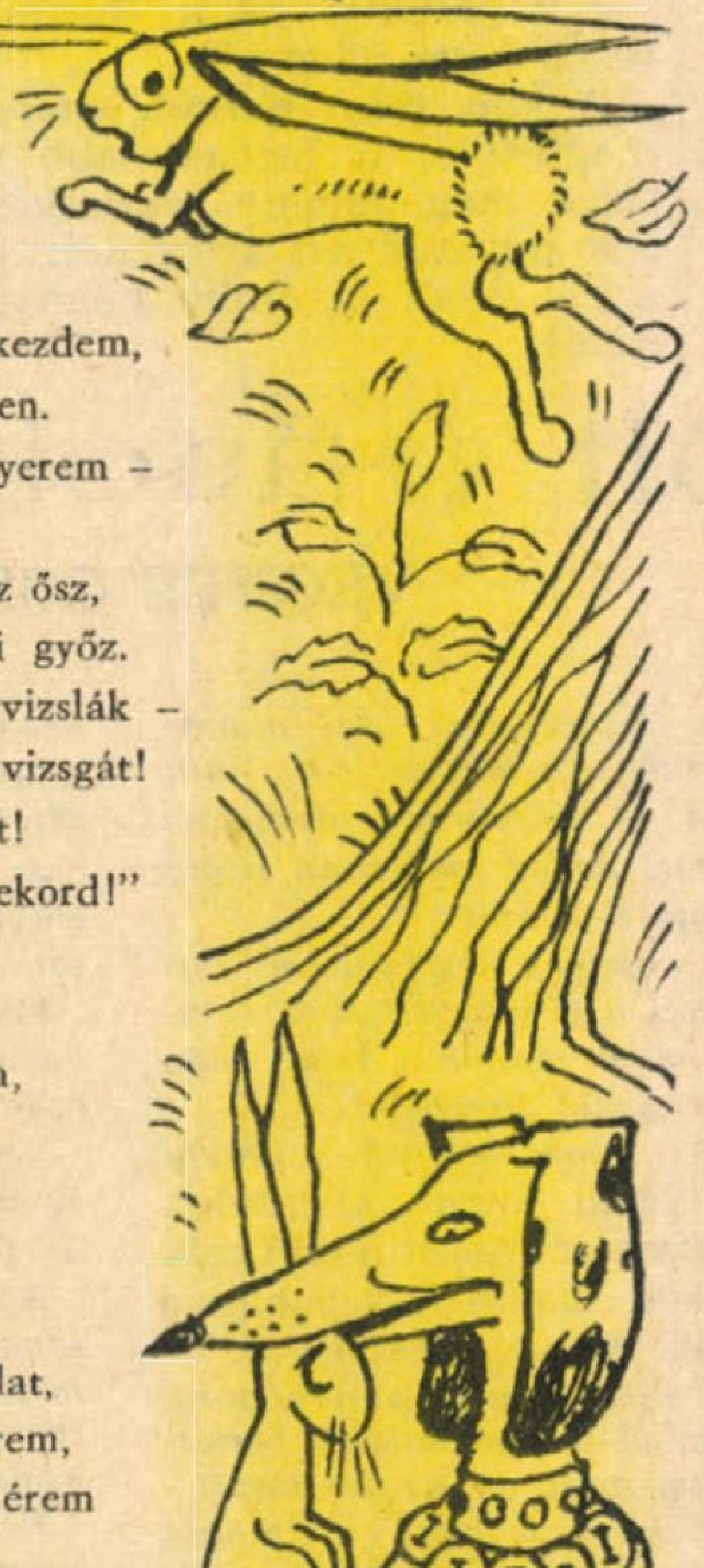

Elmerengve és búra hajlón
egy nyúl lapult az őszi tarlón.
Míg füle gondoktól konyúl,
így nyögdécsel a gyáva nyúl:
„Az edzést még ma újra kezdem,
világcsúcsra törekszem ezren.
S bár hosszú táv nem kenyerem –
próbát futok ötezeren . . .
Mert, sajnos, itt van, itt az ősz,
s csak az marad meg, aki győz.
Csaholnak már a mérges vizslák –
gyerünk, tegyük le hát a vizsgát!
Előre! Rajta! Rúgd a port!
Vadász és vizsla! Vagy rekord!”

Vadász lábánál ül a vizsla.
Tudja, hogy rá is vár a vizsga,
s ezért csóválja most fülét:
„A régi időm nem elég,
a régi stilus elavúl:
új csúcsot állít be a nyúl.
Mindenki csak rajtam mulat,
hogy pedigrémen arany érem,
a nyelvem lóg és el nem érem
a tarló-távfutó nyulat.
Megérhetem még, vén rekorder,
hogy végül majd a sintér hord el,
s a gazdám . . . Inkább hagyjuk ezt,
mert szívem mindjárt fájni kezd.
Úgyis tréningbe állok holnap –
megmutatom a gyáva nyúlnak . . . !
Majd megmutatom kurta, kis-láb,
mit tudnak nyurgalábú vizslák . . . !
Gazdám elé száz nyulat hordok:
lepipálom a nyúlrekordot!”

Békés István

Kíváncsiság

Török János rajza

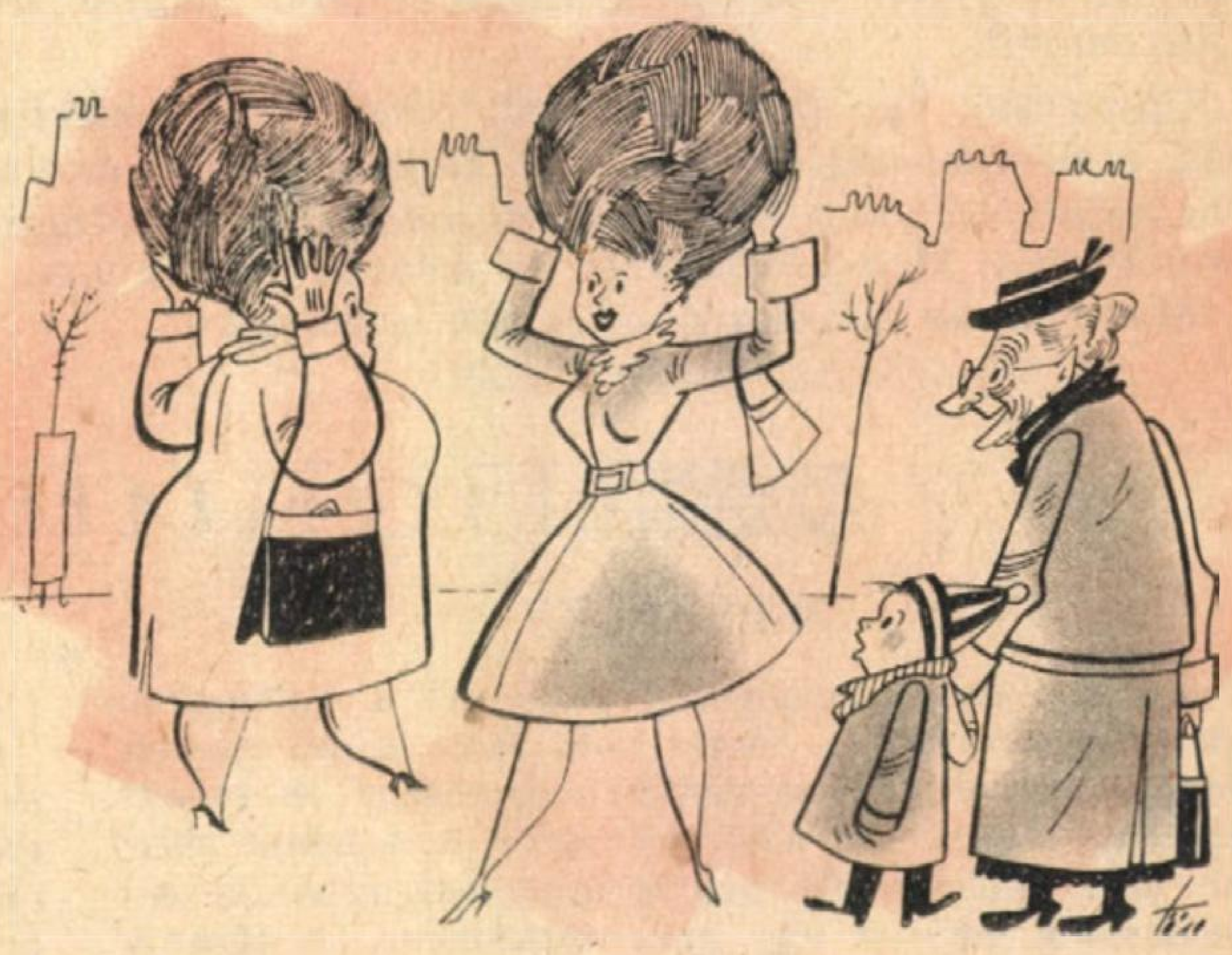

– Nagymama, mit visznek azok a nénik ott a fejükön?
– A kontyukat, Pistike.

Háry János legújabb meséje

Szegő Gizi rajza

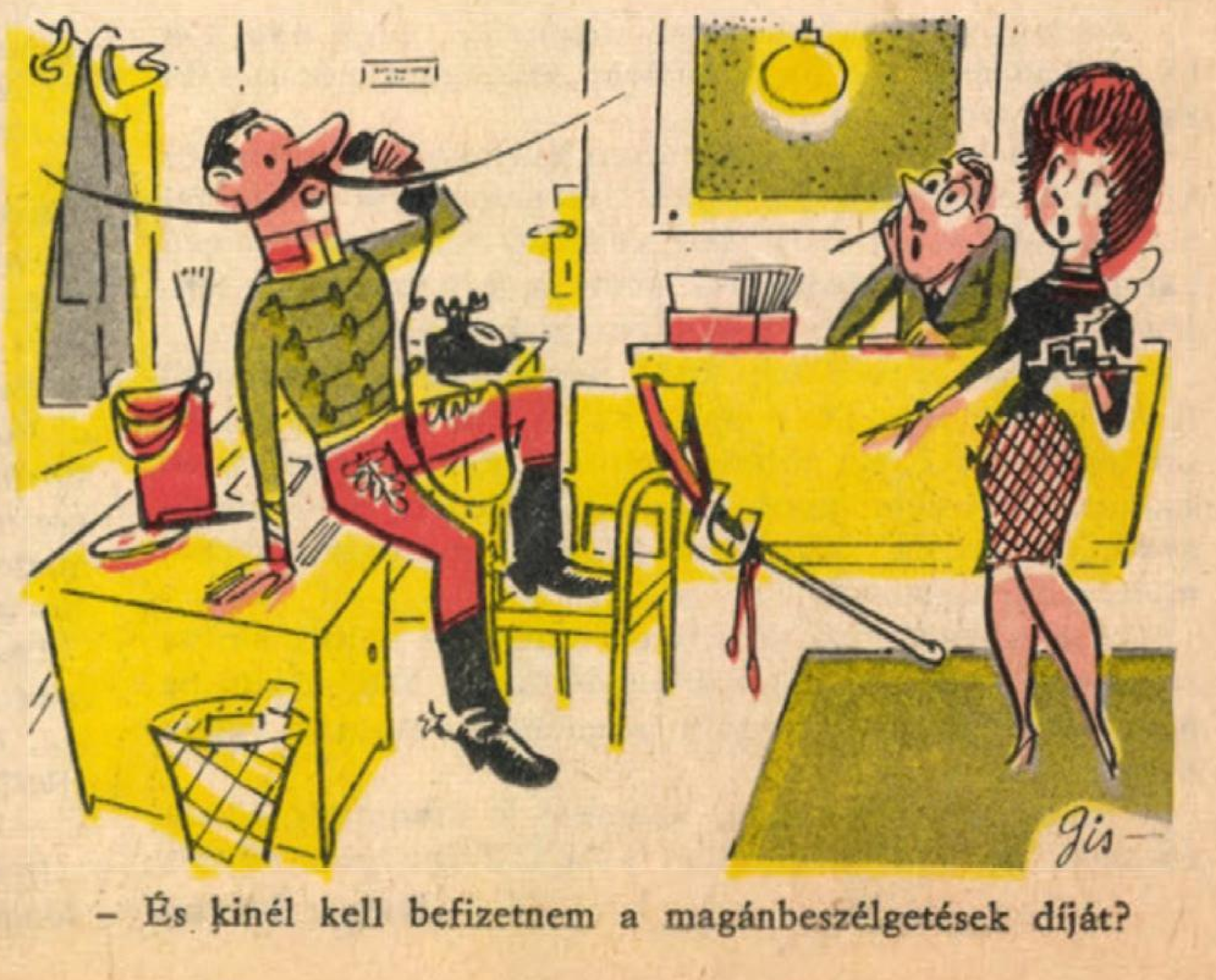

– És kinél kell befizetnem a magánbeszélgetések díját?

APRÓ dolgok

Hovatovább nem lesz különbség falu és város között.

Az elmúlt tizenhét év alatt ezer és ezer faluban vezették be a villanyt. Rendbehozták az utakat és iskolákat, művelődési házakat építettek. A Déryné Színház és a vidéki színházak rendszeresen járják a falvakat. A belkereskedelem is segíti a falut: új üzleteket, áruházakat létesítettek, ahol ugyanazokat az árukat lehet kapni, mint Pesten.

Nagy lépést tettünk előre.

Akadnak aztán olyan falvak is, ahol már alig van különbség falu és város között.

Van például egy falu egy pesti lapban — valahol a főszerkesztő hátamögött —, ahol már a siratóasszonyok is tupírozzák a hajukat és a böllér aperitifet iszik, mielőtt levágná a disznót.

Nem messze ettől a falutól, egy másik pesti lapban található az a falu is, ahol délutánonként ötórai teákon csacsacsázik a falu és a környező tanyák fiatalsága. Ebben a faluban már radar jelzi, ha róka sompolyog a tyúkól felé, és a legkedveltebb magyar író Dürrenmatt.

Ugyancsak egy pesti újságban fekszik az a kisközség, ahol már teljesen eltűnt a különbség falu és város között. Ebben a kisközségben minden megtalálható, ami Pesten. Még Lövölde tér és Akácfa utca is van.

Mondom, az államunk sokat tett a faluért.

De mi, újságírók, még többet.

— Maga zsampli! — mondotta az eladó a vevőnek, amikor drágállotta az árut. A vevő — olvasom az újságban — becsületsértési pert indított, de a bíróság felmentő ítéletet hozott, mert az a szó, hogy „zsampli”, nincs benne egy szótárban sem, és a becsületsértés megállapításához az érzet nem elegendő.

Mi ebből a tanulság?

Ezentúl mondjuk azt a társbérlőnek, hogy maga zsampli. Ha nagyon dühösek vagyunk, mondhatjuk azt is: ximóca! Maga ximóca! De ha nagyon a bögyünkben van az illető, mondjuk azt, hogy: maga nyuklajda! Akkor aztán megnézheti magát a szótárban!

De azért a gyerekek előtt ne mondjunk ilyeneket. A mai gyerekek annyira fejlettek, hogy talán még ezt is megértik.

*

Azt hallottam, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetség egy ismert festővel tárgyal, meg szeretnék festetni azt a történelmi pillanatot, amelyről Grosits Gyula számol be dél-amerikai útinaplójában.

Színhely: Chile. Idő: az 5 : 1-es vereség után.

„Fiúk — mondta a felszólalások után emeltebb hangon a szövetségi kapitány —, én úgy látom, hogy a tegnapihoz hasonló súlyos vereség nem érhet bennünket Dél-Amerikában, s a következő mérkőzéseken már jól fogunk szerepelni. — Ekkor letette kezét az asztalra. — Aki elég erőt érez magában ahhoz, hogy a visszavágó mérkőzésen erején felül is kiválót nyújtson, az tegye kezét a kezemre.

Pillanatokon belül Baróti Lajos kezén tizenhét játékos keze pihent.”

A kép, mint hallom, szabadkézzel, olajfestékkel lesz megfestve, a legfinomabb vásznon, óriási méretben. Csak még néhány részletkérdés nincs eldöntve. Egyesek ugyanis azt szeretnék, hogy a képen legyen rajta a hét vezér is, amint könnyes szemmel figyelik a jelenetet.

(mikes)

Beküldött írások

VÉSZFÉK

Rohonczi csúcsforgalomban szállt fel a villamosra. Világéletében peches ember volt. Most is hű maradt önmagához. Az első kanyarban megcsúszott, és ráesett az előtte álló kopasz emberke fejére. Ez a labilis helyzet csak pillanatokig tartott, mert egy csukafejessel hamarosan eljutott egy árva tűsarokhoz. A tűsarok tulajdonosa csatasikítással omlott a karjába egy matrónának, aki azt hitte, itt a világ vége, belekapaszkodott a csengőbe, kettőt csilingelt, és elalélt. A vészcsengő hallatára a vezető vészfékezett, és a még lábon álló utasok is egymásra dűltek.

Egy ember állt csak az utasokon és a helyzet magaslatán: a KALAUZ! Bömbölve közölte hangos gondolatait:

– Meghúzza itt nekem a vészféket! Jó, hogy nem lök ki az ablakon! De ha kiabálok, aszongya: mit pofáz! Az ilyen menjen taxin . . . !

Folytatta volna még első szám harmadik személyben a mélyértelmű hegyibeszédét, ha nem hívta volna fel a figyelmét a bal lába alatt vergődő Rohonczi remegő hangja, ahonnan esdekelve kérte a kalauzt, hogy lépjen le a füléről, majd félénken kíváncsiskodott:

– Mondja, kalauz úr, kivel veszekedett mostanáig? Ki az a bizonyos „Ő”? Mert ha az utasoknak szólt az intelem, miért nem többes szám harmadik személyben szólott, ha velem akart veszekedni, miért nem magázódott, vagy ha valamelyik közeli ismerősét nevelte, miért nem tegezte?

Hát igen. Rohonczi már ilyen ember! A földig sújtva is érdekli embertársainak beszéd-stílusa! Különösen, ha csak egyes szám harmadik személyben tudnak veszekedni.

A kalauz azonban nem elégítette ki Rohonczi kíváncsiságát, inkább sértődötten visszaállt az utas fülére.

Regős István

VEGYES OSZTÁLY

Kedves Nagymama! Azt mondtad, érdekel az iskolai élet, mik történnek. A humorista elemében érzi magát, ha az iskolában végig ül naponta 6–7 órát.

Tudod, vegyes osztályban vagyok, tehát a témám 50%-kal megnövekedett, a lányokat talán még jobban ki lehet figurázni.

Például megtörténik, hogy Breuert (lány) hivják ki felelni. Persze Breuert éppen tupírozzák a barátnői. Dühösen lebukik a padja alá, füzetét keresni.

Lassan kivánszorog a dobogóra, a fiúk közben ilyesmikkel biztatják: Siess, hogy jó helyet kapj!

Breuer közben kiért a világot jelentő deszkákra. Nagy lélegzetet vesz, s elkezdi szavalni a szokásos házi áldást: – Tanárúrkéremnemtudtammegírniaházifeladatot, mert a Vörös elvitte a füzetemet és a Vörös nincs itt, mert mozijegye van délelőttre – tehát nemtudtammegcsinálniaházifeladatomat. Phü! Na ez is megvolt . . .

Tessék? Hogy mindig ezt a kifogást mondom? Hát tehetek én arról, hogy a Vörös délelőtt jár moziba? Tanár (lemondóan legyint):

– Na, halljuk a mai leckét . . .

Breuer: A mai lecke a „Mitől döglik a légy” című fejezet volt. Erről a témáról keveset tudunk . . . – kezdi feleletét, és előbbi állítását később be is bizonyítja.

A légy dögölhet légycsapótól, légyölő galócától, magyar filmektől, fizika órától és miegymástól.

Fekete közben oldalbaböki Semberit, hogy nézze, micsoda világszám, alszik a Klamancsek.

Semberi dühösen kifakad: – Na és mi van abban, miért kell ezért őt felkelteni?

Közben a felelet végetért és a tanár a szokásos kommentárt fűzi hozzá: – Egész szép kis felelet volt, de hogy el ne bízd magad, kapsz rá egy szép kis kettest.

Persze a szokásos biztatások most sem maradnak el, miközben Breuer végigmegy a padok között.

– Ez is jobb mint egy gyomorlövés.

– Sok kicsi, sokra megy.

És Breuer szemeibe visszatér az élet, újjáéled az emberiségbe vetett hite, és halkan motyogja maga elé: – Tényleg, sok kicsi sokra megy, hehe, sok kicsi sokra megy.

Leül és aztán . . . aztán tovább folytatják a tupirozást.

Korolovszky András

II. gimn. tanuló

Értékes ritkaság

Schwott Lajos rajza

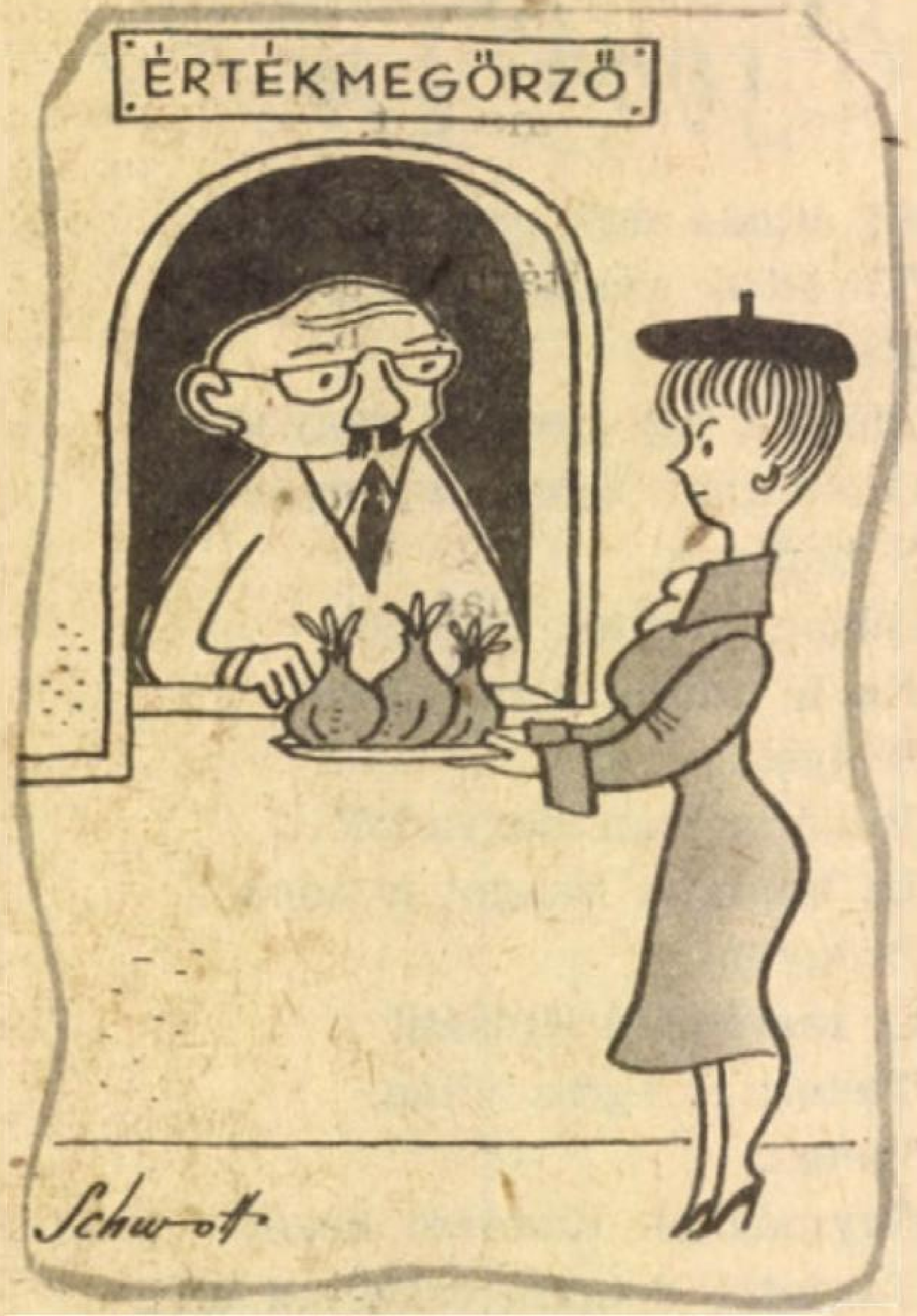

– Két napig nem leszek otthon . . .

Törzsasztal

Balázs-Piri Balázs rajza

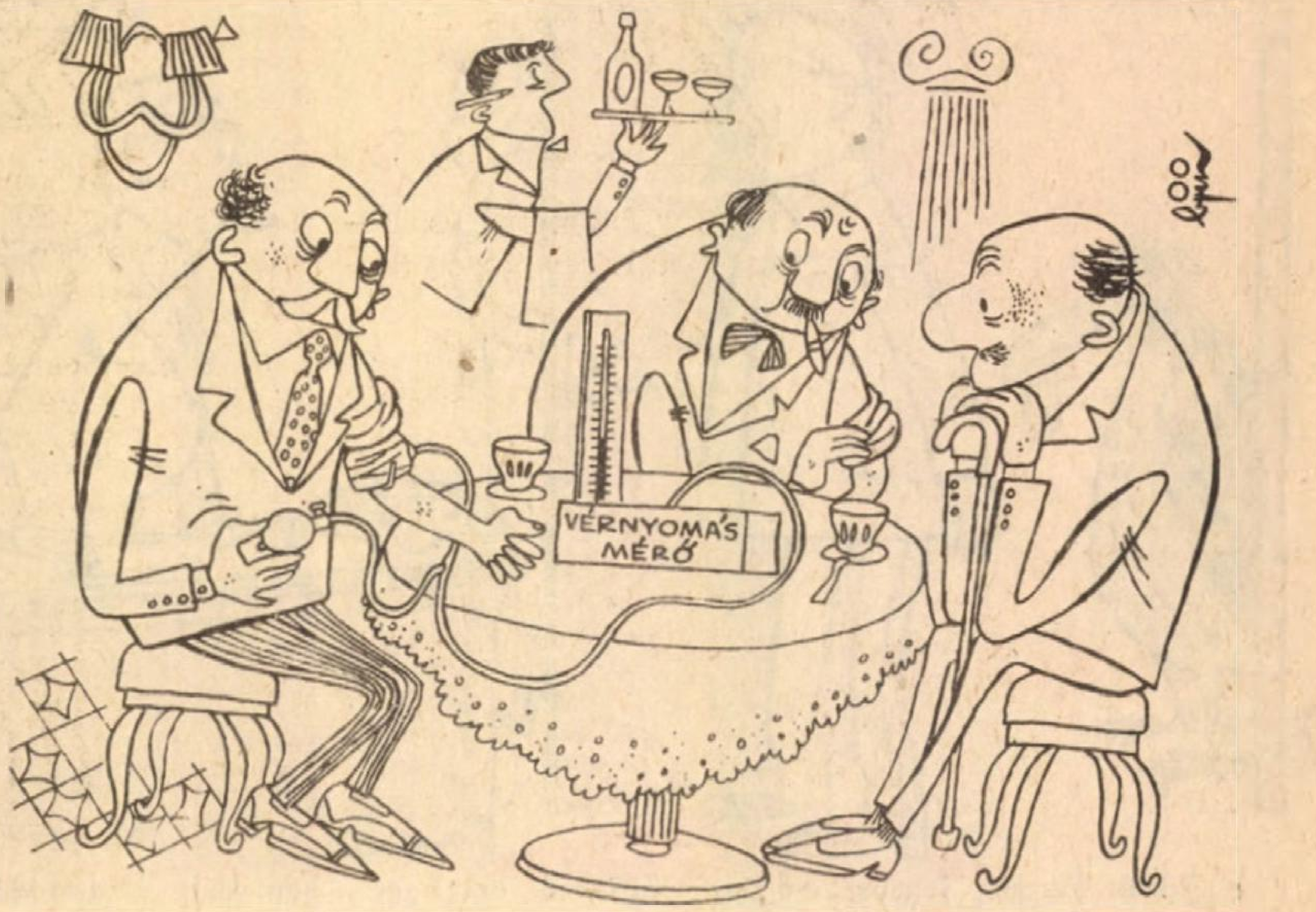

Irka-firka

Azt talán mondanom sem kell, hogy én is lelkiismeretesen elzarándokoltam a Városligetbe illusztris vendégünkhöz, Góliáthoz. A kijáratnál csíptem el az alábbi párbeszédet:

— Na, hogy tetszett, nagymama?

— Hát, lelkecském, szép vót, szép vót, de azért ez is csak olyan, mint a többi bálna...

*

Minap, vendégségben, amikor megszomjaztam, a házigazda előzékenyen érdeklődött:

— Te, mennyi klórral iszod a vizet?

*

A kövér Meszetneki menyasszonya reakciósabb, mint a sok évi átlag. Rézmáz Kázmér szerint Meszetneki megkérte az ellenség kezét!

—th

Elégtétel

Várnai György rajza

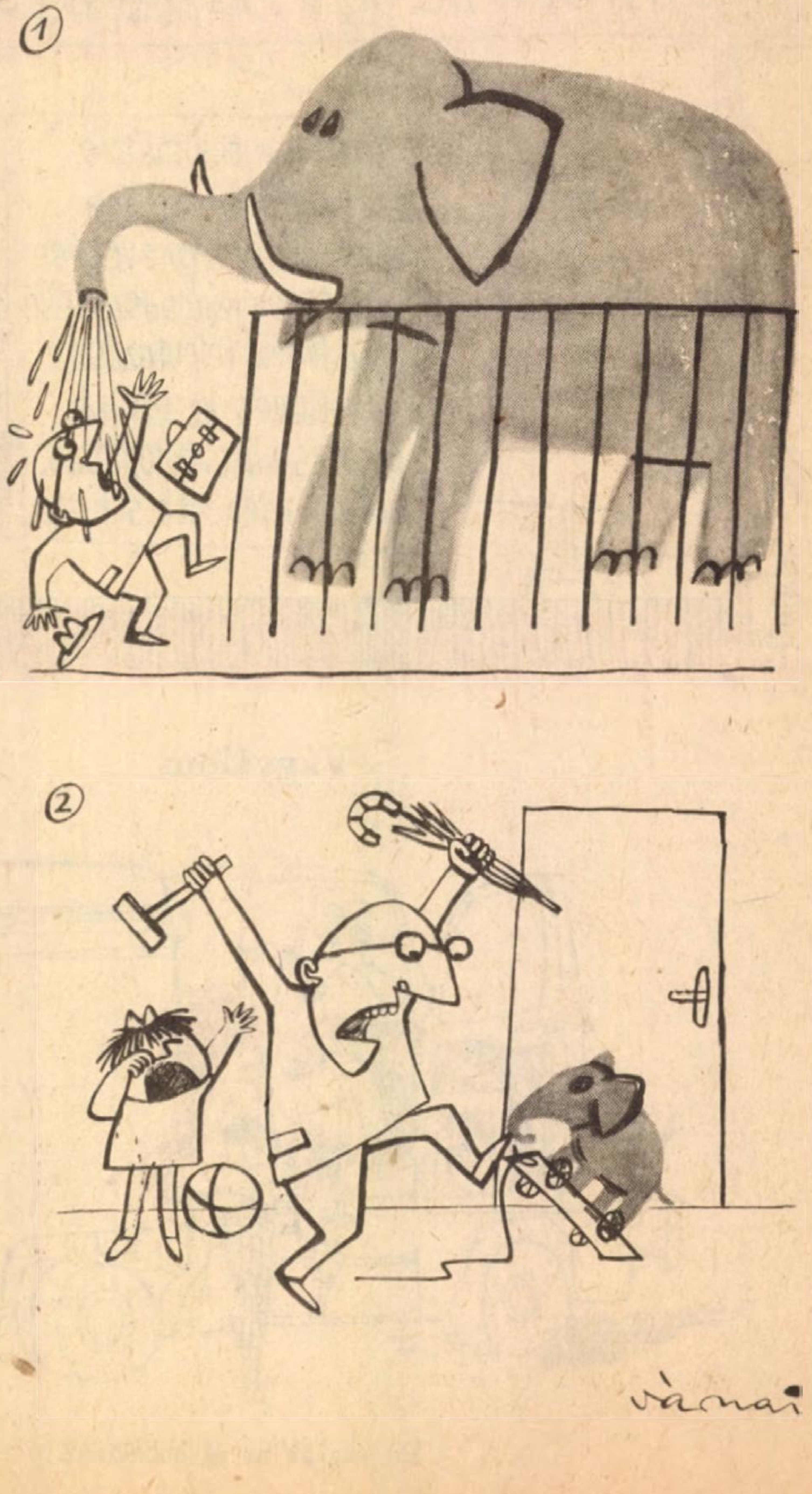

VANNAK egészen FURCSA DOLGOK

Kifogás Mussolini ellen

Mint a lapok megírták, az egyik Mussolini-csemete, Romano Mussolini feleségül vette Maria Scicolone kisasszonyt, aki arról nevezetes, hogy Sophia Loren húga. Romano Mussolini foglalkozása dzsessz-zongorista, s amikor megkérdezték tőle, mi a véleménye elhunyt atyja politikai nézeteiről, így válaszolt:

— A fasizmusnak komoly tévedései voltak. Például ellene volt a dzsessznek.

Végre egy Mussolini is rájött a fasizmus hiányosságaira.

Nincs többé betörés

Szenzációs találmányt hozott a piacra egy angol gramofonvállalat, a „horkolólemezt". Ezzel a jelszóval kínálja a vevőknek: nincs többé betörés!

Az állandó játszásra rögzített lemezt éjszaka kell játszani, amikor senki sem tartózkodik a lakásban. A hang tökéletes horkolást utánoz, és időnként mély bariton felkiált: „Van itt valaki?!" A betörő ettől megrémül, és pánikszerűen menekül.

Pláne, miután a hangos reklámokból már tudja, hogy milyen nagyszerű találmányról van szó.

Nagyon lassú a posta

Gerő Sándor rajza

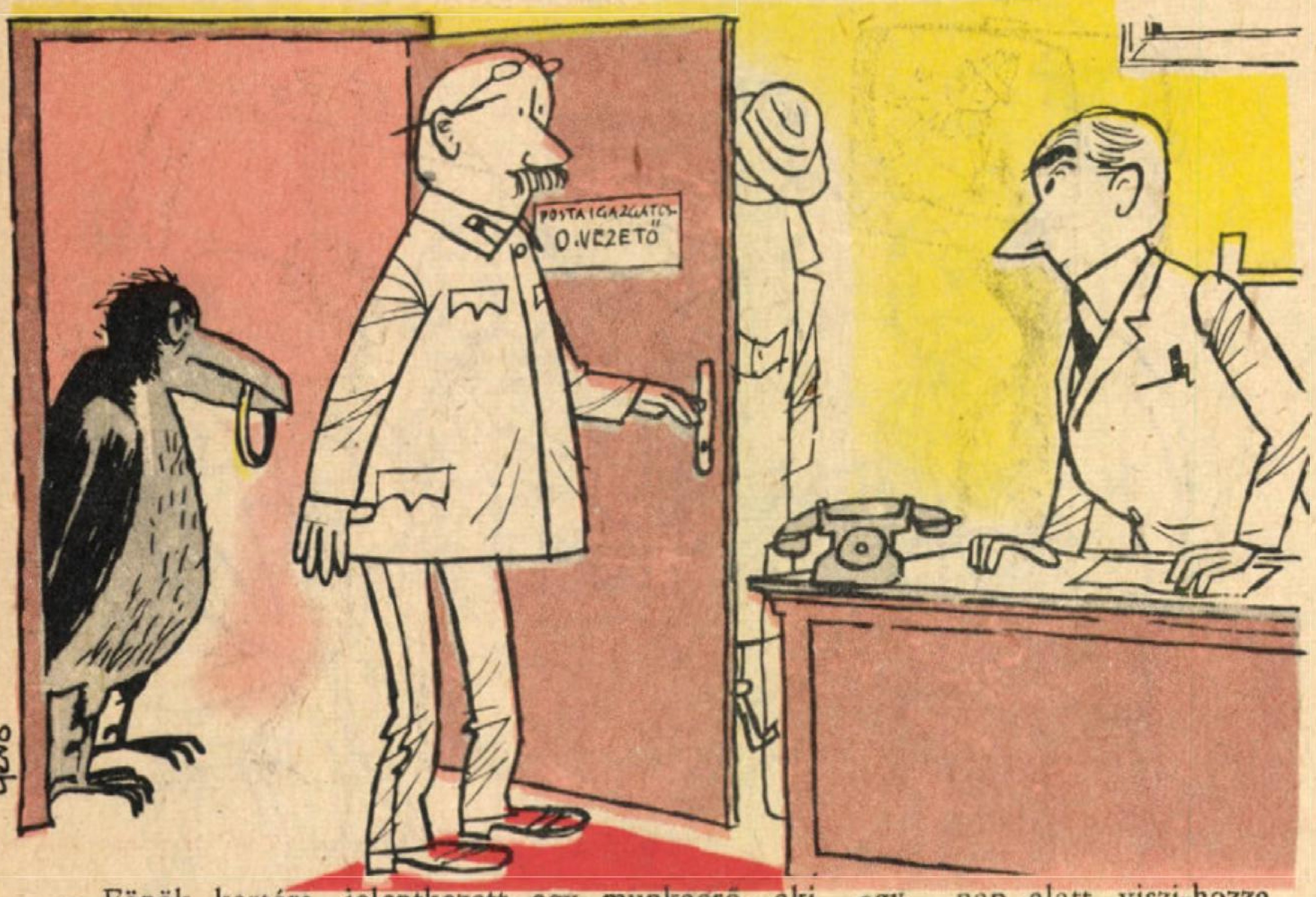
POSTAIGAZGATÓ-
Ó.VEZETŐ
Gerő

– Fönök kartárs, jelentkezett egy munkaerő, aki egy nap alatt viszi-hozza a levelet Prágából.

– Ki az?

– A Szilágyi Erzsébet hollója.

Fejlődünk!

Pusztai Pál rajza

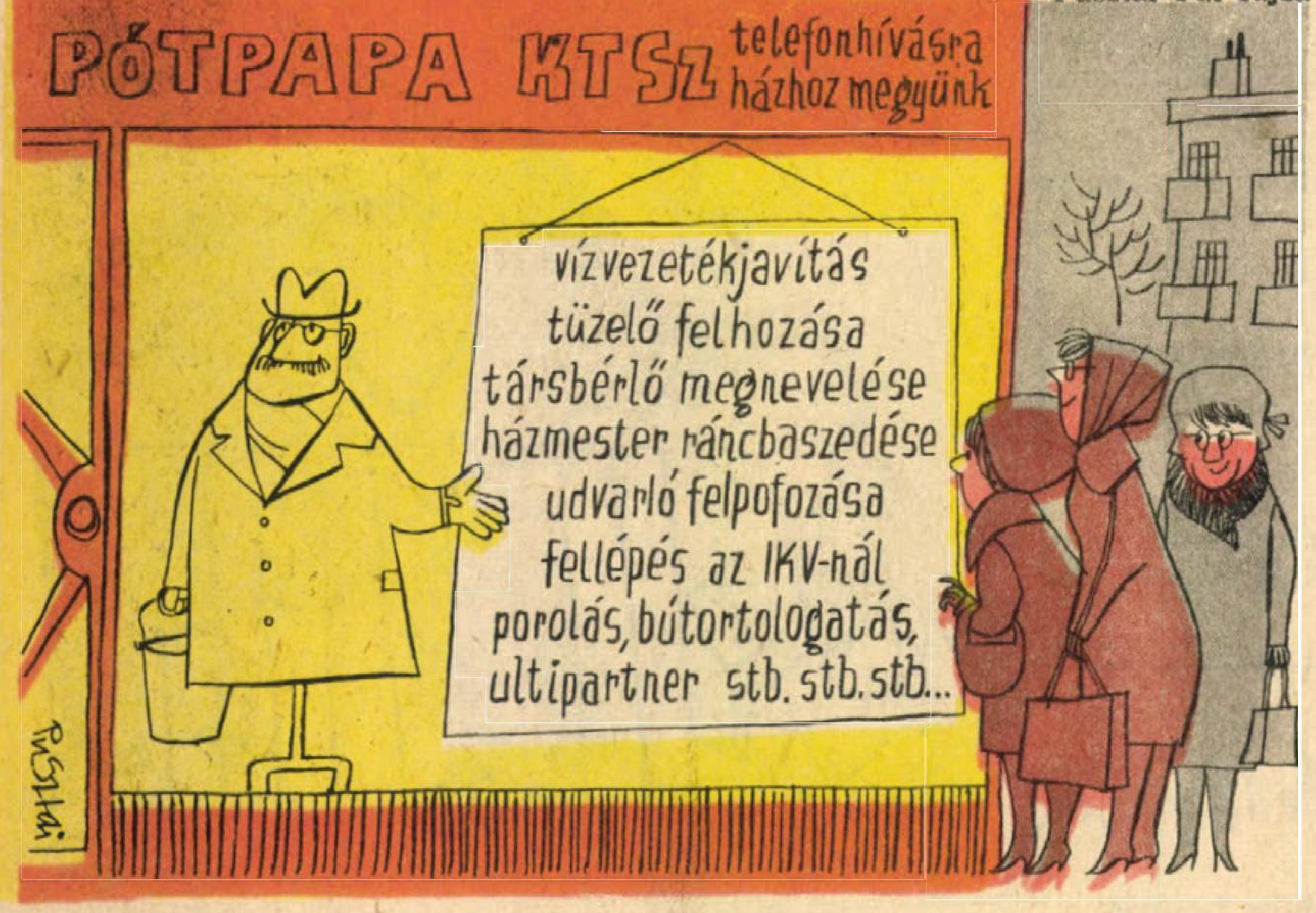
PÓTPAPA KTSz telefonhívásra házhoz megyünk
vízvezetékjavítás
tüzelő felhozása
társbérlő megnevelése
házmester ráncbaszedése
udvarló felpofozása
fellépés az IKV-nál
porolás, bútortologatás,
ultipartner stb. stb. stb...
Pusztai

Vágyálom

Hegedüs István rajza

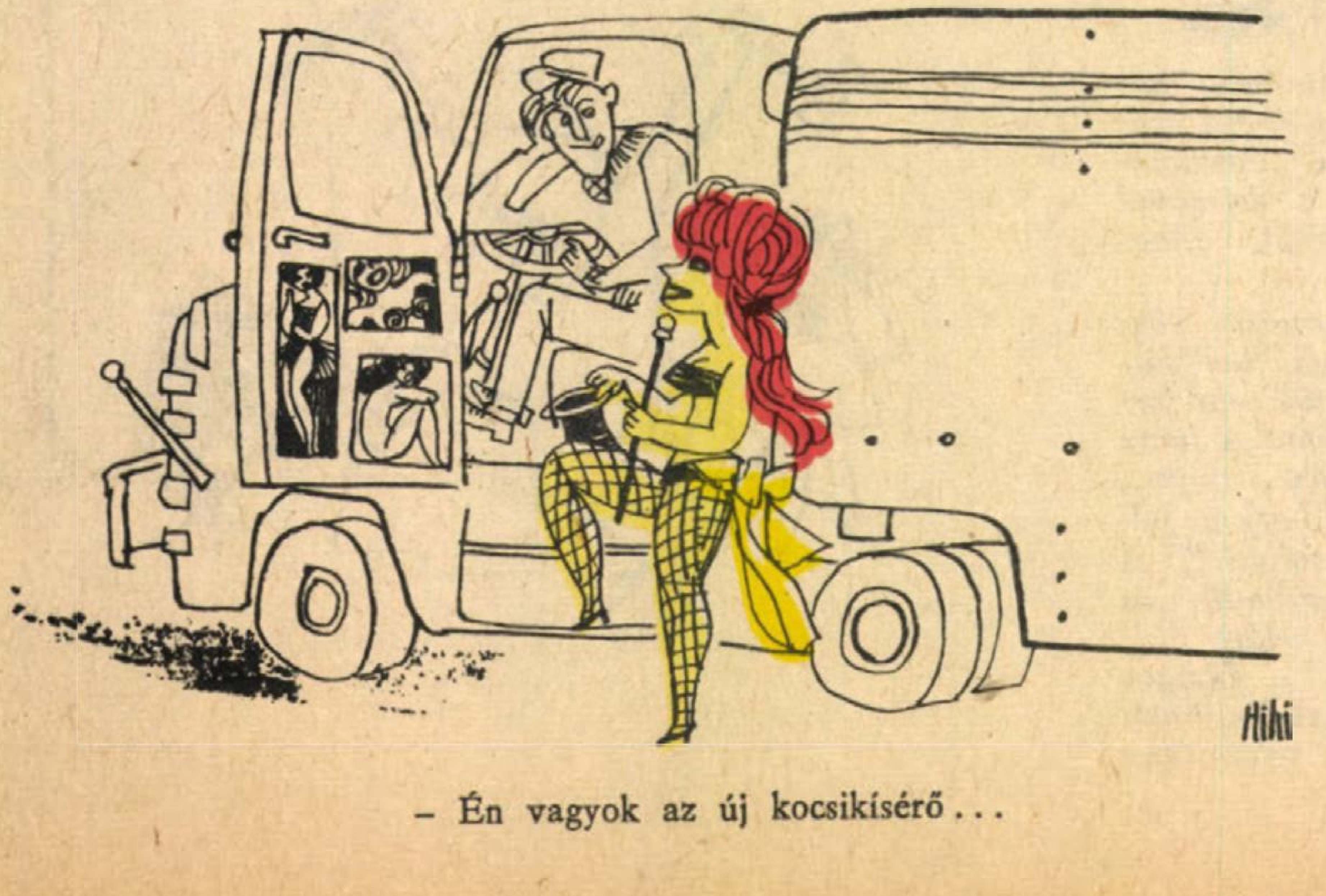

– Én vagyok az új kocsikísérő...

IRIGY SÓHAJ

Az utcán egy pár andalog,
Köröttük szárnyas angyalok
Repülnek.
Előttük egy presszó ragyog,
Gondolnak tehát egy nagyot
S beülnek.
Búsan utánuk ballagok
Én is leülök s hallgatok
Irigyen.
Búbánatosan darvadok
És búmnak hangot is adok
Imigyen:
Ó, mámorító ifjúság!
Tiétek az egész világ,
Tiétek!
Egymásnak tűzforró kezét
Fogjátok csupán csak ma még
(Nem vétek...)
Ám jön a tavasz, a ravasz
S mint fehér szirom, csók havaz
A szájon.
Ha a lepkék is részegek,
Még több szépben lesz részetek
A nyáron.
Mikor párás az őszi ég,
A balkonon (férj s feleség)
Ott álltok.
Tündér ifjúság, halihó!
Mire újra lehull a hó,
Már váltok.

Gergely Miklós

E heti hirdetésünk

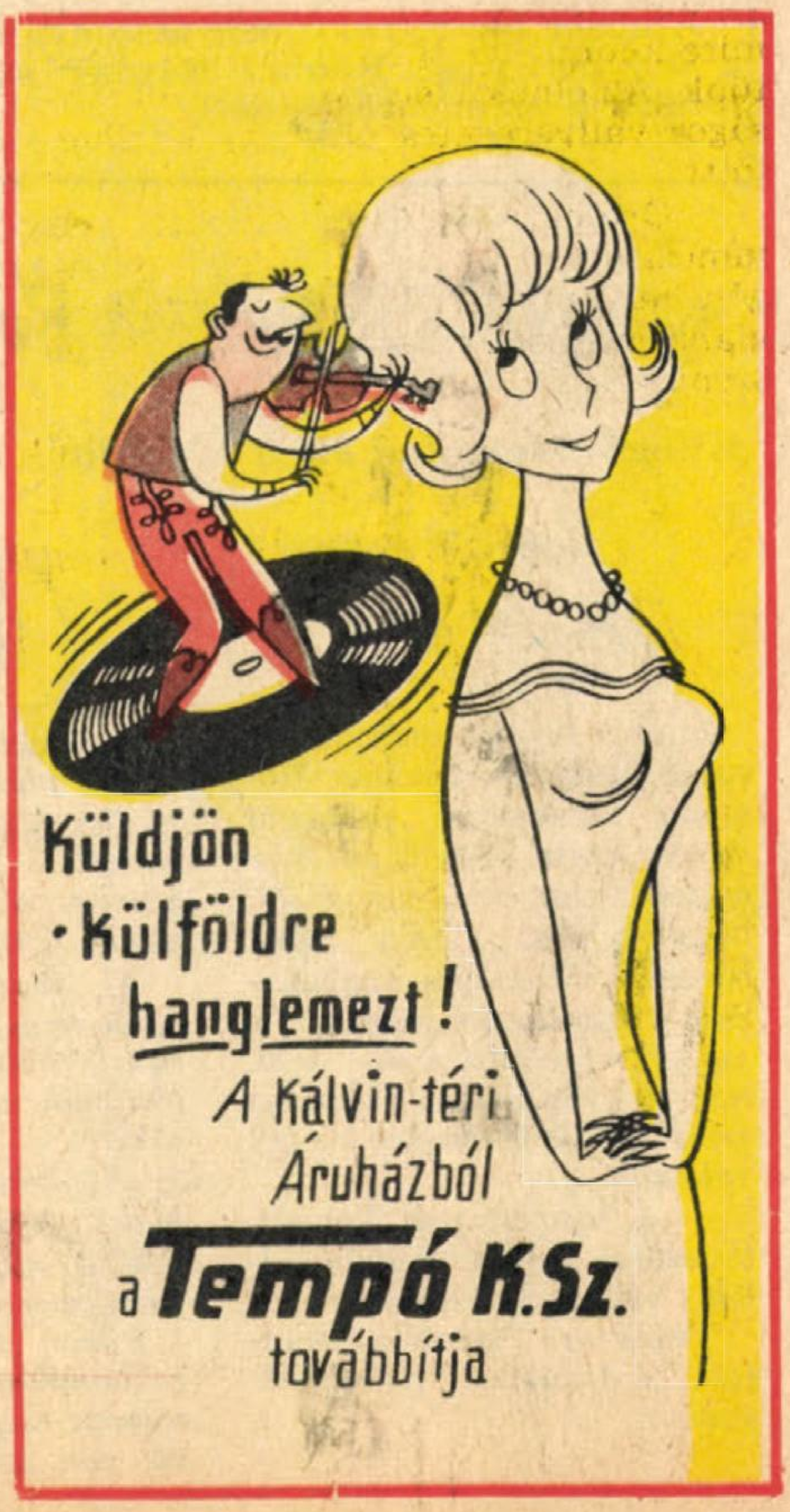

Küldjön
külföldre
hanglemezt!
A Kálvin-téri
Áruházból
a Tempó K.Sz.
továbbítja

Külön fogat

A Mezei Szorgalom Termelőszövetkezet, ahova munkám szólított, jó tíz kilométerre van a vasútállomástól.

— Sebaj — gondoltam magamban —, hiszen a termelőszövetkezetben tudnak érkezésemről, így remélhetőleg nem kell az apostolok lovára fanyalodnom. Nem is kellett. Az állomáson zörgős fogattal várt Bagos Pál, a termelőszövetkezet igáskocsisa, és udvariasan föltessékelt a keskeny ülésdeszkára.

— Csavaródzon be jól a pokrócba, mert vékony szél fúj a Dunáról, és ami azt illeti, messze van még a meleg iroda. Vagy két órát szekerezhetünk odáig — áradt a szó a fogatosból. Mire elhelyezkedtem az ülésdeszkán, Bagos Pál eltűnt az érkező utasok tömegében. Ahogy később kiderült, új fuvar után nézett: két-három utast is megszólított, de nem akadt útitárs, csak két hatalmas csomag, amelyeket biztonság okáért lábunk előtt helyezett el nagy gonddal.

— Nincs jelentkező — mondta kiábrándultan félig nekem, félig önmagának. Még a pesti bevásárlásból hazaigyekvő feleségem is csak a csomagjait adta ide, ő is hűtlen lett a régihez.

Alighogy elindultunk, mint a vihar, úgy robogott el mellettünk a helybeli autóbusz, telistele a faluba igyekvő utasokkal. Bagosné is ott trónolt a hátsó ülésen, és vidáman integetett vissza a maradi fogatosnak és az elmaradott utasnak, aki elé a Mezei Szorgalom Tsz elnöke a vendégnek kijáró tisztelet jeléül külön szekeret küldött.

Könnyem folyt a hidegtől, és elgémberedett kezem ökölbeszorult, mire kétórai döcögés után megérkeztünk. Az elnök elém sietett, és barátságos vállveregetés után így köszöntött:

— Örülök, hogy megérkezett, és mindannyian örülünk, hogy segítségére lehettünk az utazásban. Így legalább ma nem ették potyára a drága szénát Bagos Pál lovai.

Dancs József

Búcsúkíséret

Kaján Tibor rajza

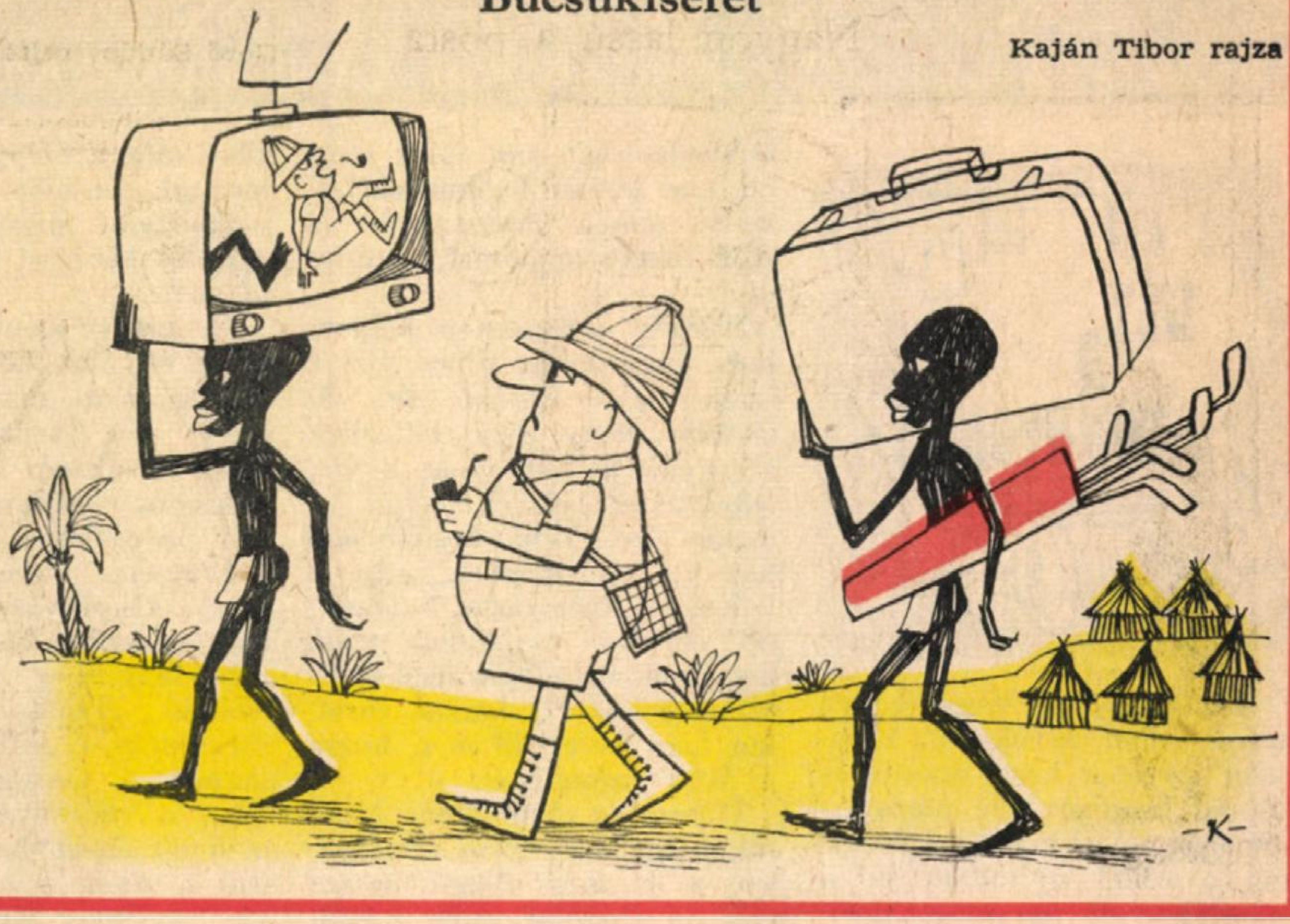

Megnyugtató légikisasszony

Mészáros András rajza

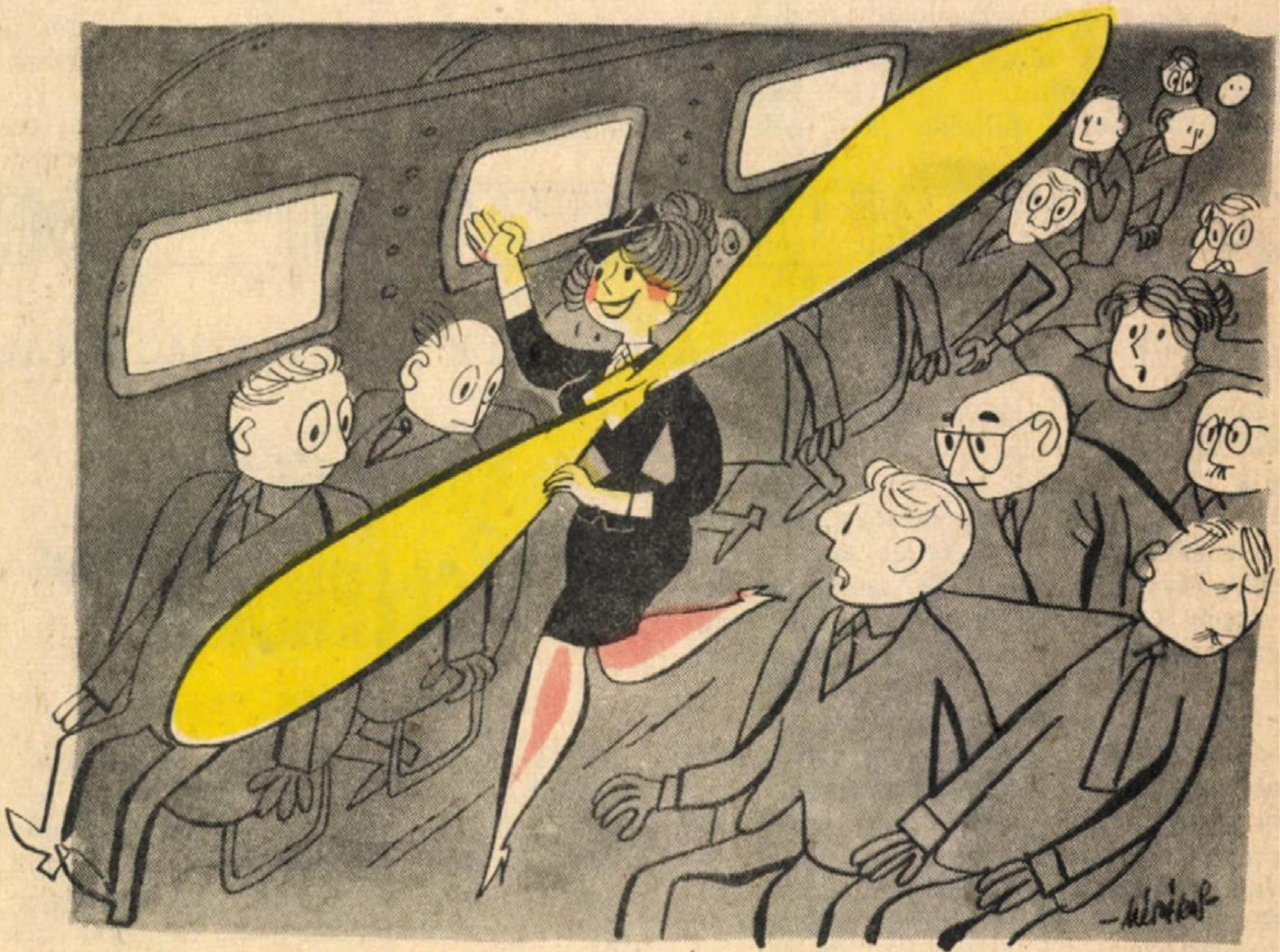

– Nem kell idegeskedni, kis hiba az egész, mindjárt rendbehozzuk!

Önkiszolgáló-vendéglőben

Toncz Tibor rajza

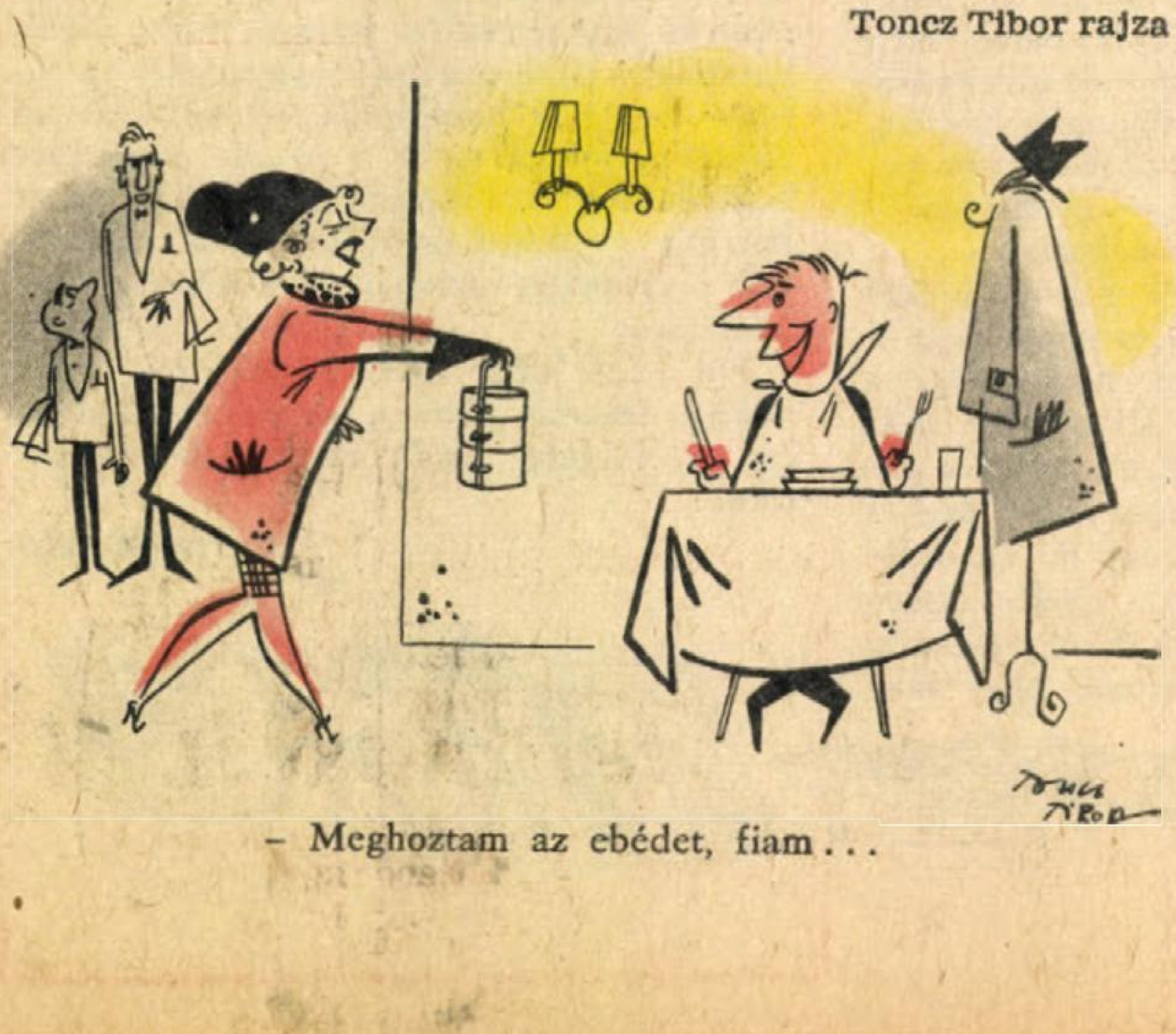

– Meghoztam az ebédet, fiam...

Az utolsó bejgli-vicc

Sajdik Ferenc rajza

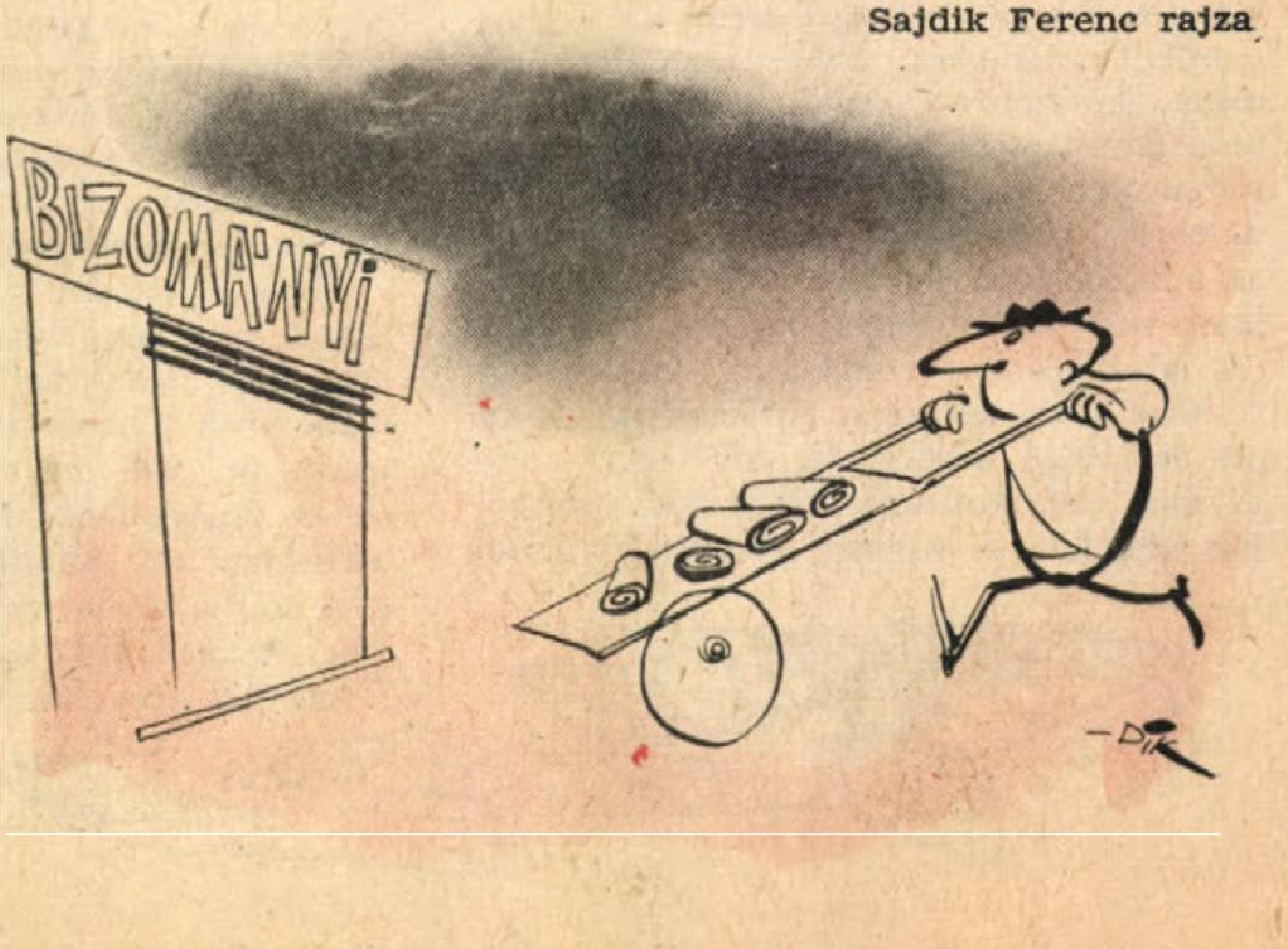

kráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciáva
Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bü
kráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciáva

VÍZ
a
VONATON

Lehet, hogy nagyravágyó természetem az oka, de időnként szeretek kezet mosni. A minap Szigliget felé utazva a tapolcai gyorsvonaton is ezzel a céllal nyitottam be a mosdóba, de tervemet nemhogy túlteljesíteni, de még csak megvalósítani sem tudtam, mivel a csapból nem folyt a víz. A „Nem ivóvíz” felirat teljesen pontos volt, mert azt a vizet, amelyik nincs, valóban nem lehet meginni. A „Folyékony szappan” felírású kis bukóedényből sem folyt semmi, ami szintén logikusnak látszott: minek bosszantsák az embereket szappannal, ha nincs víz?

Kérdést intéztem a kalauzhoz, hogy miért nincs víz, s esetleg lesz-e később. Azt válaszolta, hogy ilyen hidegben lefagyna a tartályban a víz, elővigyázatosságból tehát a tartály üres. Tehát később sem lesz víz, mormogtam, mire a kalauz a fejét rázta, s naptárát elővéve nyugtatott meg, hogy március elején már valószínűleg lesz víz, hacsak váratlan fagy keresztül nem húzza a MÁV szándékait.

Hosszasan eltűnődtem. Négy fok hideg volt azon a reggelen, s ez még eléggé messze van az abszolút nulla foktól, amikor a molekulák elvileg megszüntetik mozgásukat. Mínusz 4 foknál a molekulák még nagyon virulensek, s úgy mozognak, mintha melegük lenne. A technika világában, az atomenergia korszakában, elektronikus számológépeket igénybevéve még a bolygóközi utazás megindulása előtt nem lehetne valahogyan megoldani a mosakodás kérdését a gyorsvonatokon?

Ne higgye azonban a MÁV, hogy én csak dohogok, s azt bezzeg nem mondom meg, hogy mit kellene csinálni. Igenis, vannak máris elgondolásaim, találmányaim, újítási javaslataim.

Érzésem szerint, bár ezt még a kísérleteknek igazolniok kell, a meleg hatására a víz nem fagy meg, illetve a jég elolvad. Tehát még olyan sarkvidéki hidegben is, mint mínusz 4 Celsius, biztosítani lehet a víz folyékonyságát, s a vonat mosdóiban ki lehetne írni a diadalmas jelszót: „A víz folyékony jég!”

Addig is lehetne mosdóvizet tartani a mosdókban, ehhez csak fel kellene találni a kancsót, a fazekat és a pitlit. Ez talán nem lesz túlságosan nagy feladat feltalálóink géniuszának.

Táviratilag vissza kellene rendelni a külföldön működő vízkutatóinkat, ők talán még egy hazai gyorsvonaton is tudnának vizet találni.

Mindenki előtt közismert, hogy a tisztaság fél egészség, javaslataimat tehát nemcsak a MÁV-hoz, hanem az Egészségügyi, esetleg a Félegészségügyi Minisztériumhoz küldöm. Kérem a MÁV vezetőségét is, hogy álljon élére a „Kulturált utazásért!”-mozgalomnak, s ne adjon tápot az olyan rosszindulatú közmondásoknak, mint „Utazni annyi, mint egy kicsit összepiszkolódni”. Ne elégedjék meg a MÁV azoknak a kisgyerekeknek a hálájával, akik ezen a vonaton utaztak, s örömmel töltötte el őket a mosakodás előfeltételeinek hiánya.

Milyen lélekemelő lesz, amikor a rádió hazai híreiben halljuk, hogy újabb gyorsvonaton vezették be a vizet, s így fokozatosan eltűnik a vonat és a falu közötti különbség.

Feleki László

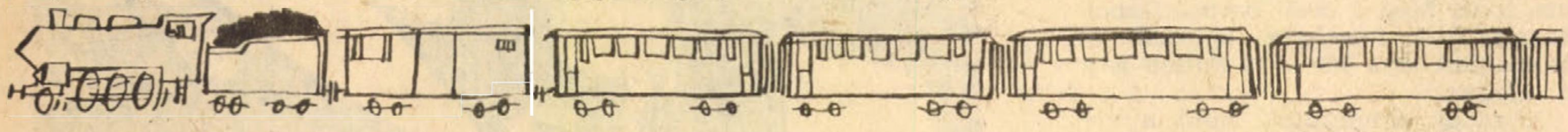

IÁVAL ! LE A BÜROKRÁCIÁVAL ! LE A BÜROKRÁCIÁVAL ! LE A BÜROKRÁCIÁVAL !

A fény és árnyék CSARNOKA

(A BOSNYÁK TÉREN)

Olvastam a korabeli lapokban, hogy 1961. december 16-án a XIV. kerületi Bosnyák téren megnyílt az ország legkorszerűbb, melegpadlós vásárcsarnoka. Mikor ez a piacdöngető örömhír teljes nagyságában felszívódott a kalapom alá, szentül megfogadtam: amint talpalatnyi időm lesz, megnézem magamnak ezt a csoda-csarnokot. És megnéztem! Sokszor megnéztem!

Kezdetben csak a villamosról mustrálgattam ennek az újdonsült csarnok-bajnoknak neonfénnyel övezett homlokzatát, amikor azonban észrevettem, hogy milyen sokatígérően pislogat vissza rám az ő ragyogó neonszemével, leléptem a villamosról, hogy meghajtsam előtte elismerésem zászlaját.

... Egy vesszőhiánytól eltekintve – állapítottam meg rövid, de velős nézelődés után – igazuk volt a korabeli lapoknak, mikor ezt a tizenhét millió forintos zuglói létesítményt az ország legkorszerűbb vásárcsarnokává léptették elő. De, ha én ezt a hiányzó vesszőt rábiggyesztem a „legkorszerűbb” csarnokra, akkor az egész építmény „kórszerűvé” válik. Rövid nézelődés után ugyanis mindazokat a kóros tüneteket felfedeztem ezen a vadonatúj csarnokon, amelyek manapság gyakran előfordulnak az építőiparban. Például: a homlokzati üzletek vasajtói hol csukódnak, hol meg nem. (A javításuk folyamatos!) A kirakati vasrollókat csak egy igen erős kollektíva képes le- vagy felgörgetni, ennélfogva, ahol az igen erős kollektíva hiánycikk, ott a rollók állandóan le vannak eresztve. A boltok pince-lejáratának „szabvány” lépcsői olyan keskenyek, hogy csak oldalra fordulva lehet rajtuk közlekedni. A hidegpadlós boltok egyikében-másikában nincs vízlefolyó, ezért aztán a felmosáskor minden csepp vizet nagy kínlódás közepette ronggyal kell felszippantani, hogy meg is száradjanak. Ahol pedig vízlefolyó van, az olyan kicsire méretezett, hogy nem képes elnyelni a sáros szennyvizet.

– Ez még csak a felületes külcsín – vigasztaltak a vevők, és erősen biztattak: nézzem meg a csarnok belbecsét is. Megfogadtam a tanácsukat. Egyik lábam még jószerével túl se volt a csarnok főbejáratának küszöbén, amikor a kalapomat egy hirtelen rámtörő huzat már a csarnok közepetáján görgette. A tervezés – gondoltam – nyilván külön megtervezte a huzatot.

Mikor a minden oldalról akadály nélkül randalírozó cúg engem is beszippantott a csarnokba, ámulattal látom, hogy ennek a csarnoknak nincsen teteje. Illetve van neki teteje, de csak olyan nyolc-tíz méteres darabon és legalább ilyen magasan. Meg is kérdeztem tőle mindjárt, hogy mi az ördögért hordja olyan magasan a tetejét, hiszen átver kegyed alatt az eső? Nem válaszolt. Ebből én arra következtettem, hogy nem akarja magára haragítani alkotóit. A csarnok túlsó végén, ahová a huzat percek alatt továbbsodort, tizenkét elárusító-fülkét fedeztem fel egymás mellett. Bekéretőztem az egyikbe, mondván, meg akarom nézni, hogy milyen a *melegpadlója.* Semmilyen – mondotta a boltos didergőn –, de azért csak tessék befáradni, van itt más érdekesség is. – Majd előzékenyen felhajtotta a beépített pultot, hogy kényelmesen be tudjak fáradni. De mégsem tudtam kényelmesen befáradni, pedig alacsony ember vagyok, mert az „ajtó”, amelyen be kellett fáradnom, alig 1 méter 50 centi magas. Az áthidalások felső pántjára rászegecseltek egy-egy abroncsot, kedves figyelmeztetőül: ha valaki beleveri a fejét, vigasztalódjék azzal, hogy a gumi puhább, mint a vas ...

Amikor a huzat végérvényesen kisodort az ország „legkórszerűbb” vásárcsarnokából, azzal vigasztaltam magam, hogy van itt fény is bőven, nemcsak árnyék. Ez a fény a csarnokon kívül ragyog. A csarnok melletti kis terecskén ugyanis húsz darab hatalmas villanyoszlop, negyvenkét erősfényű égőjével beragyogja azt az aprócska területet, ahova majd a jó idő beálltával begördülnek az őstermelők dugig rakott kocsijai ... Hadd csodálkozzanak az atyafiak a rengeteg oszlopon és a túlméretezett világításon ...

De ezzel talán fény derül arra, hogy miként lehetett ebbe a drága építménybe ezt a rengeteg fusi munkát belesuszterolni ...

Bernáth Ede

Vendégünk: a bálna!

Kaján Tibor rajza

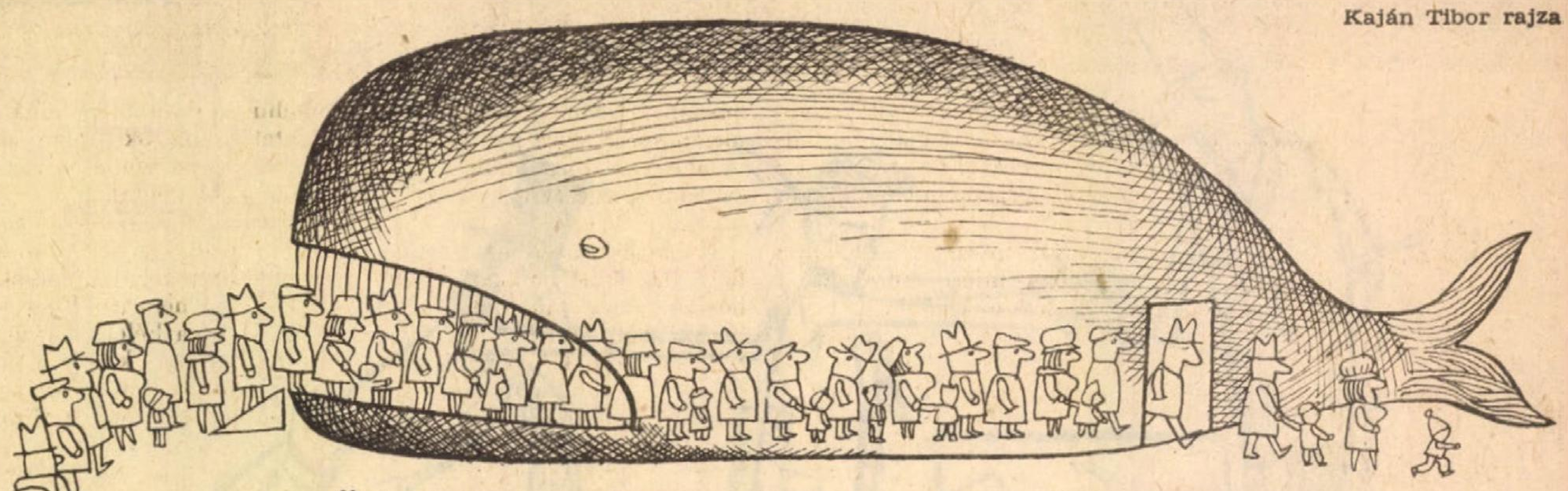

Ötletes üzletember

Erdei Sándor rajza

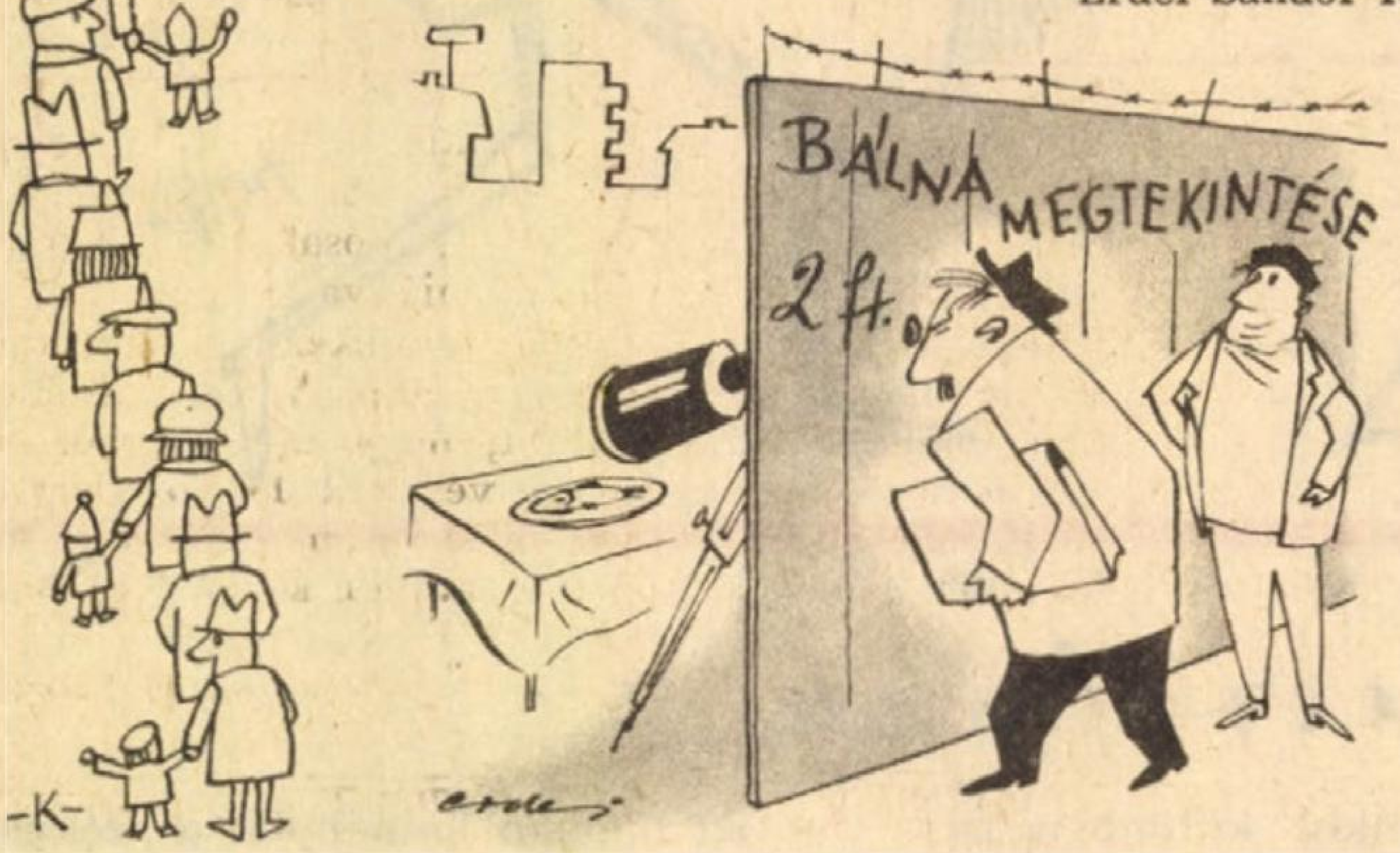

Tárlatvezetés

Erdei Sándor rajza

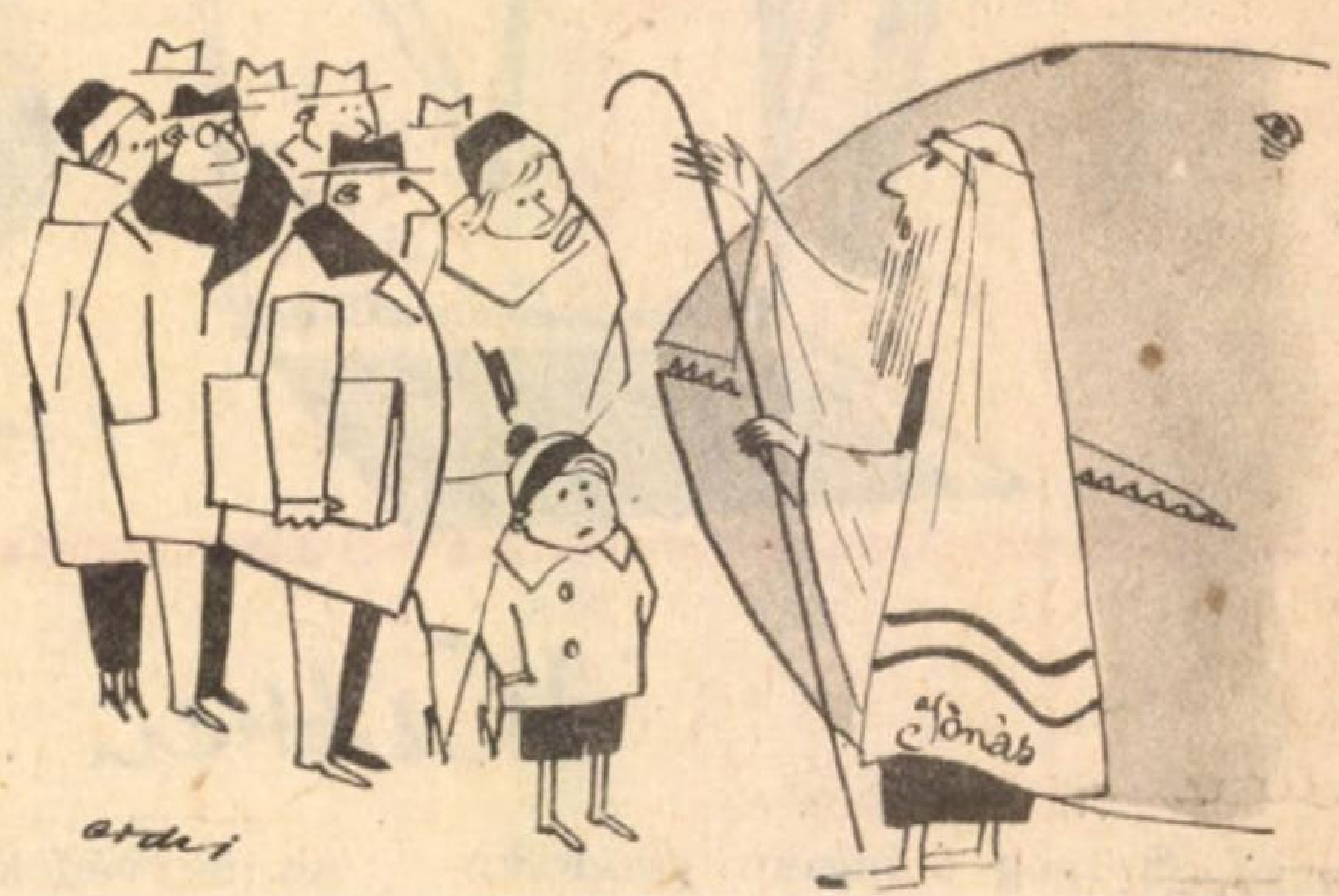

PÁRBAJ EGY GÉPEMBERREL

— Hallottad? Trolibusz-vonalat építenek a Csipetke utcában!

— Ugyan?

— Hallottad? Harmincezer új lakás épül a jövő esztendőben!

— Ugyan!

— Te, a Péteri most mesélte, hogy a trösztnél leváltották az igazgatót, mert elhanyagolta a szociális kérdéseket!

— Ugyan!

— Micsoda érdekes dolog, te, figyelj csak! Megtalálták Sámson parókáját! Tudod, akinek a hajával ment el az ereje és olyan szépen énekelt Delilával . . .

— Ugyan?!

És mondhatsz neki akármit, lehetőt vagy lehetetlent, nagyszerűt vagy lesújtót, köznapi igazságot vagy fantasztikus születlenséget, mindig sokat sejtetően és semmit sem sejtetően, cinikusan és kedveskedve, okosan és ostobán csak ezt hajtogatja ráncolt homlokkal és messzi bámuló, gondolkodó szemekkel, mint egy robotember:

— Ugyan!?

Most már szándékosan próbálgatom, fáradhatatlanul és makacson. Úgy kérdezek, hogy színvallásra kényszerítsem. De minden erőlködésem hiábavaló. Ugyanaz a sokszor, unásig hallott szó, csak a hajlítás más, a hangsúly. Mintha azt mondaná: „Valóban? Hát ez nagyszerű!" — vagy: „Mit jössz ilyen maflaságokkal, hisz mindenki tudja!" — esetleg: — „Ez is valami?"

Pedig nem mondja egyiket sem — azaz hogy mindegyiket mondja.

Fellőttek egy ürhajóst, és azt mondja rá „ugyan" — ő volt az első csodálkozó. Űrhajót akarnak indítani távoli égitestekre, és azt mondja rá „ugyan" — ő az első bizakodó és kételkedő. Ő az, aki mindent tudott és látott előre zseniális „ugyan"-jaival. És ha valamelyik hír kacsa volt, ő akkor sem veszített, mert azt mondta rá „ugyan?" — tehát el sem hitte.

Fél óra múlva nem birom tovább.

— Hát idefigyelj! Ne mondd nekem mindig és mindenre azt, hogy ugyan, mert szétvet a méreg és neked ugrok, és elkapom a torkod, és megfojtalak, és agyonütlek, és kitépem a nyelved, és . . .

— Ugyan!?

Gáncsot vetek neki és fellököm.

Eldől, mint egy zsák, s mikor a földre huppan, úgy csörömpöl, mintha földrengés lenne egy ócskavas-telepen.

A mellén felpattan egy zár és rúgóra járó ajtócska nyílik ki a mellkas helyén.

Nini! Valami műszeres doboz!

Kicsit rozsdásak az alkatrészek. A szív tájékán egy rossz rúgó feszül, mellette egy óráinga-szerű alkotmány, s mindenféle vezetékek ágaznak szét a dobozból. Az agy felé, ahol az elektroncsövek sokasága fészkel, három drót vezet, s itt középen egy kis motorral érintkeznek a különböző színű huzalok. A motor fölött hanglemez pereg, előbb lassan, akadozva, majd felgyorsul, mint a motolla, s a szájban elhelyezett hangszóró rezgésbe jön:

— Ugyan . . . ugyan . . . ugyan . . . ugyan, ugyanugyanugyanugyan . . . krr . . . brrr . . .cokt . . .

Cibálni kezdem az árokpartig, hogy a pocsolyába vessem. Le akarom guritani, de előbb úgy teszek, miként egy párbajhős: jobb lábamat diadalmasan ráhelyelyezem a kimúlt robotemberre, és a győző dicsőségével szavalni kezdek.

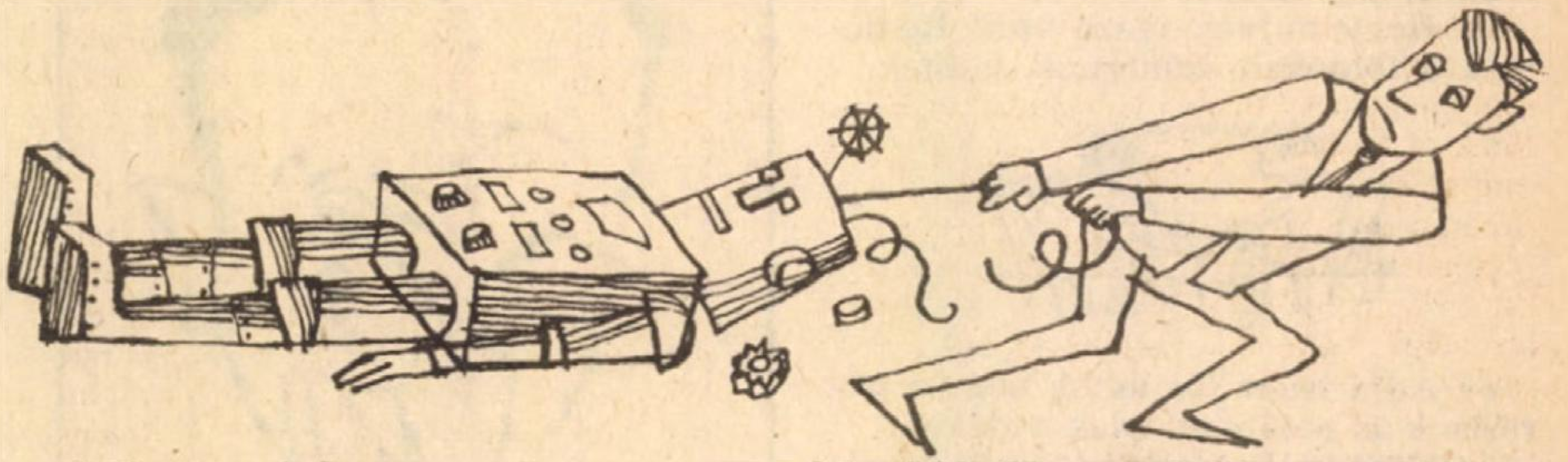

— Vége! Meghalt! Többé nem boszszant senkit; többé nem játssza meg az érdektelen érdeklődőt, és a jólértesült ostobát. Az emberiség általam szabadult meg egyik ősi ellenségétől, a véleménytelenségtől!

Amint cibálom, a szerkezetből kis füst száll fel, mint mikor biztosíték ég ki, s a lemez fordul még egyet:

— Ugyan?!

Sz. Simon István

Helyzetkép

Toncz Tibor rajza

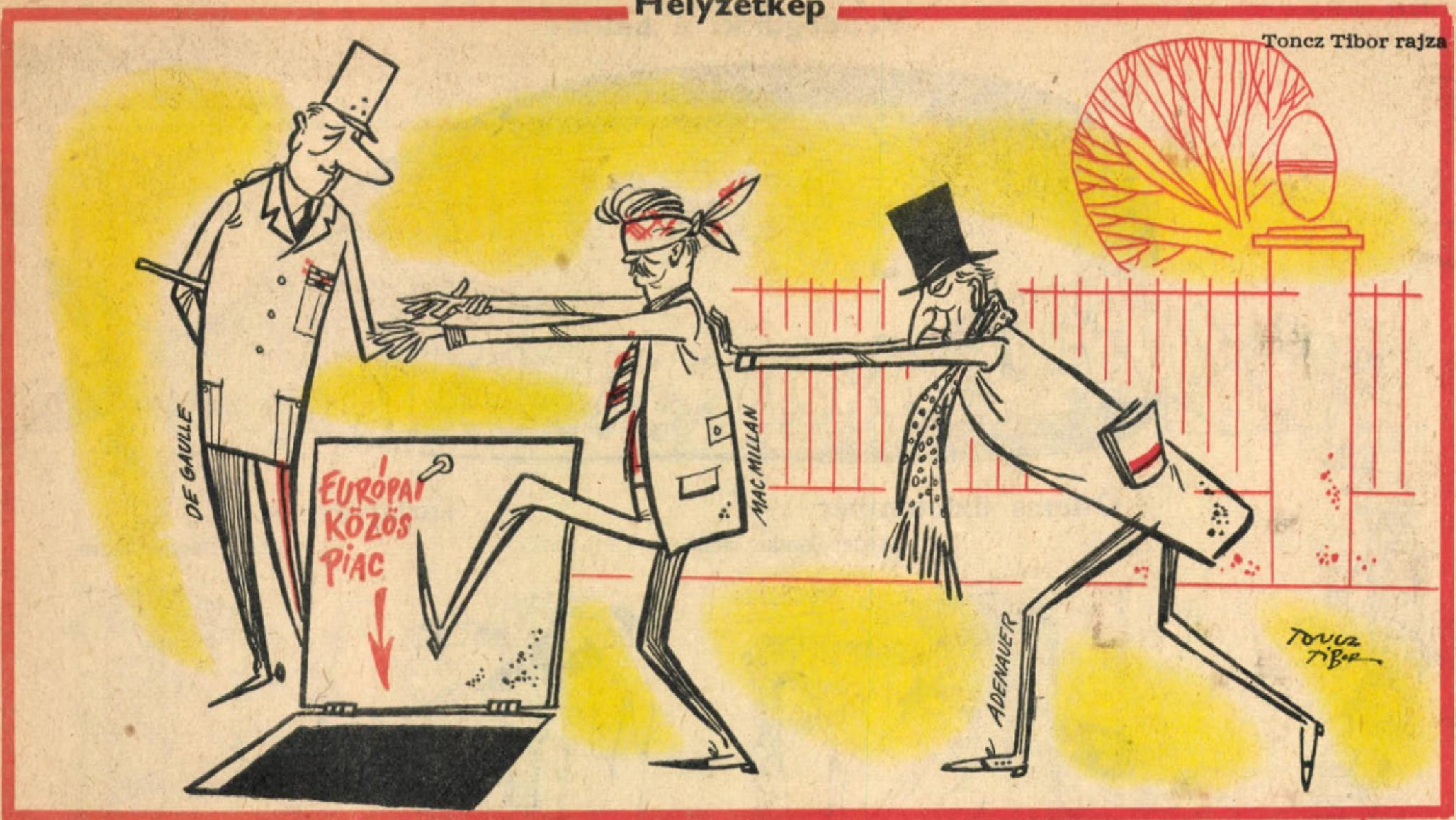

Ketten beszélnek

— Maga még sohasem gondolkozott ezen?

— Micsodán?

— Hogy mit keres ez a rengeteg ember itt a pesti utcán, fényes délelőtt, tizenegy órakor...

— Szavamra, tegnap gondoltam rá én is. Pont itt, ennél az asztalnál. Csakugyan furcsa.

— Se ünnep, se vasárnap, se semmi. Egyszerű hétköznap, mégis tele az utca emberekkel.

— Erőteljes, munkabíró emberekkel. Fantasztikus.

— Hová mennek? Honnan jönnek? Miből élnek? Némelyiket háromszor is látom délelőtt.

— Ki van az üzemekben? Ki áll az esztergapad mellett? Ki termel? Nem is értem, hogyan épül a szocializmus. Egy csoda.

— Hogy milyen igaza van! Remélem, a földeken szántanak, vetnek.

— Adja isten. De lehet, hogy a parasztok is sétálnak, csak vidéken.

— Most kell sarabolni, répát egyelni, tarlót hántani.

— Honnan tudja?

— Láttam a filmhíradóban.

(Ülnek, bámulnak.)

— Negyed tízkor ültem le ide. Azóta legalább ötezer ember ment el az ablak előtt. Kik lehettek?

— Ügyvédek.

— Ne vicceljen. Ennyi ügyvéd? Az ügyvédek ilyenkor különben is az irodában vannak. Vagy a bíróságon.

— Hát akkor anyagbeszerzők.

— A fél város anyagbeszerző?

— A mozik is tele vannak.

— Nekem mondja? Képtelen voltam jegyet kapni. Kik töltik meg a mozikat? Kiknek van idejük hétköznap délelőtt moziba menni?

— Holnap bizisten megszámolom, hogy reggel kilenctől délután háromig hány ezer ember megy el itt? Nem akar segíteni?

— Itt nagyon kemények a székek. Ha csak két-három órát ülök, megfájdul a farcsontom.

— Többet kéne járni.

— Kinek van arra ideje?

(Ülnek, bámulnak.)

— Nézze ezt a végnélküli áradatot. Kész röhej.

— Mi lesz így az ötéves tervvel?

— Nem tudom. Aggódom.

— Hidegben is ilyen sokan mászkálnak errefelé?

— Fogalmam sincs. Akkor bent szoktam ülni.

— Ja persze!

(Ülnek, bámulnak.)

— Nyugaton ez nincs.

— Persze, hogy nincs.

— Hogy így tele legyen az utca, meg a kávéházak, fényes délben.

— Csak azt tudnám, hogy miből élnek? Mert valamiből élnek, az biztos.

— Az biztos. Na jöjjön, mert a Podvinecznek azt mondtam, hogy fél tizenkettőre ott leszünk a Mokkában. Kisasszony! Fizetni!

— Aprót adjon neki. Éppen az előbb siránkozott, hogy mindenki százassal fizet...

— Mindenki százassal! Fantasztikus! Csak tudnám, hogy miből élnek?

(Mindketten bámulnak tovább.)

(t. l.)

Akinek szívesen tapsolunk

Kallus László rajza

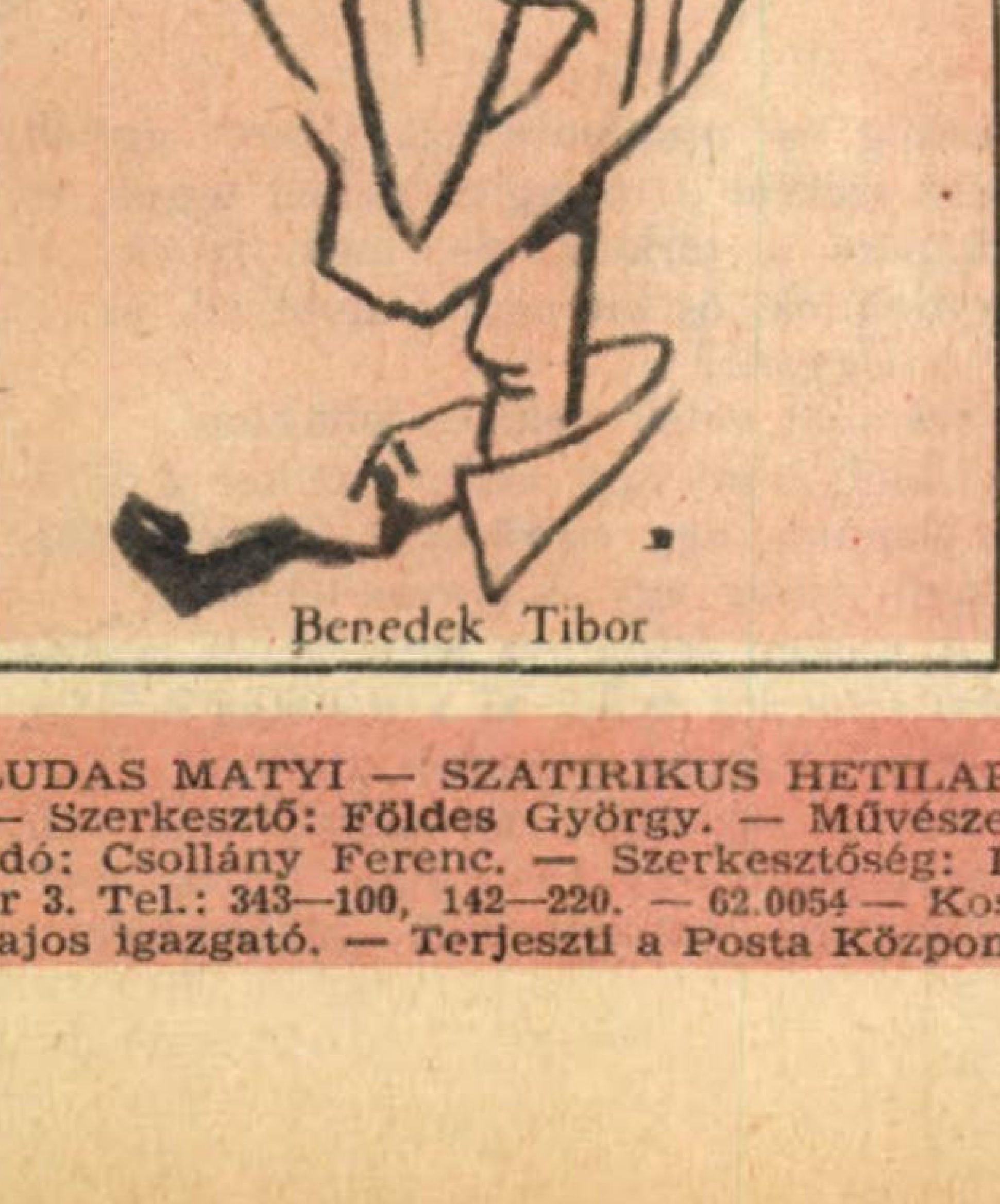

Benedek Tibor

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 62.0054 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.